

የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ጥፕቲስት ቤተክርስቲያን



**Ethiopian Evangelical
Baptist Church**

2822 S. Jupiter Rd.
Garland, TX 75041

Tel: (214) 703-0100 Fax: (214) 703-0161
WWW.EEBC-DALLAS.ORG

RONALD DUNN

ኢንፎርሜሽን ሪፖርተር

የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ጥፕቲስት ቤተክርስቲያን

2822 S. Jupiter Rd.
Garland, TX 75041

የወዳጅ ፍላጻ

በምታምኑት ሰው ስትጎዱ ምን ዐይነት ምላሽ
እንደምትሰጡ

እርትዖት

ፍቅር ፈቀደ

ተርጓሚ

ጳውሎስ ፈቃዱ

"Surviving Friendly Fire"

ከተሰኘው የሮናልድ ደን መጽሐፍ የተተረጎመ።

ጥቅምት ፳፻፱ ዓ.ም የመጀመሪያ እትም

ተርጓሚና አሳታሚ ጳውሎስ ፈቃዱ

ይህንን መጽሐፍ በክፍልም ይሁን በሙሉ በማንኛውም ዐይነት መንገድ ለማባዛት በቅድሚያ ከተርጓሚው ፈቃድ ማግኘት ያስፈልጋል።

አበርክቶት

ለዘማሪ ዶ/ር ደረጀ ከበደ

Copyright© 2009 Paulos Fekadu

በዚህ መጽሐፍ ከሚገኙት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች፡-

አ.መ.ት የሚለው በ1993 ዓ.ም ከታተመው አዲሱ መደበኛ ትርጉም፤

አዲስ ትርጉም የሚለው ቀለል ባለ አማርኛ ተተርጉሞ በ1997 ዓ.ም ታርሞ ከታተመው አዲስ ትርጉም፤

ሕያው ቃል የሚለው በ1988 እ.ኤ.አ ከታተመው አዲስ ኪዳን ሲሆን፤

የቀሩት በሙሉ ከድሮው (1954 ዓ.ም) መጽሐፍ ቅዱስ የተወሰዱ ናቸው።

የሽፋን ሥዕል

ልዑል ገብርኤል

P.O.Box 1614

Addis Ababa

Ethiopia

E-mail: paulosvictory@yahoo.com

የኮምፒውተር ጽሑፍ ይላከር ቢዝነስ ሴንተር 091-1636319

ማውጫ

መቅደም

ክፍል 1

በወዳጅ ፍላጻ መቁሰል

ምዕራፍ ፩፡ የወዳጅ ፍላጻ

ምዕራፍ ፪፡ ሰው ሁሉ የት ሄደ?

ምዕራፍ ፫፡ ስውር እንባዎች

ምዕራፍ ፬፡ የላኦል እጅ

ክፍል 2

ከወዳጅ ፍላጻ መትረፍ

አዝማች

ምዕራፍ ፭፡ ተገቢውን አክብሮት ስታጡ

ምዕራፍ ፮፡ ራሳችሁ ያመጣችሁት ቁስል እንዳልሆነ አረጋግጡ

ምዕራፍ ፯፡ ሁኔታውን ለእግዚአብሔር ሰጡ

ምዕራፍ ፰፡ ጣዖቶቻችሁን ግለጡ

ምዕራፍ ፱፡ የማይታየውን የእግዚአብሔር እጅ ፈልጉ

ምዕራፍ ፲፡ ትክክለኛውን ዜማ ማንጎራጎር ቀጥሉ

ክፍል 3

ለወዳጅ ፍላጻ ምላሽ መስጠት

ምዕራፍ ፲፩፡ እንዲህ ልትል እንደ ነበር ዐውቃለሁ

ምዕራፍ ፲፪፡ ጎበረታችንን ጠብቀን ማቆየት

ምዕራፍ ፲፫፡ የሁለት ባለዕዳዎች ወግ

ምዕራፍ ፲፬፡ የይቅርታ ዋጋ

ምዕራፍ ፲፭፡ ይቅር የማለት ተግባር

ምዕራፍ ፲፮፡ በእግዚአብሔር መንገድ ብድር መመለስ

ማስታወሻ

ምስጋና

5

10

19

26

35

48

50

56

61

69

77

89

102

107

120

131

138

145

152

157

መቅደም

ጉ

ዳዩ በእሜሪካ ወታደራዊ ታሪክ ውስጥ ደርሶ አያውቅም።

በሻምበል ጂም ዋንግ ላይ ግን ደረሰበት።

በራሳቸው ወገን ጦር በተገደሉ 25 ሰዎች ጉዳይ ተከሰሶ ወታደራዊ ፍርድ ቤት ቀረበ።

ታይም መጽሔት ከስተቱን እንደሚከተለው ዘግቦታል፤

ሁለቱ ሄሊኮፕተሮች ሰማያዊውን ለማይ እየሰነጠቁ ሲያልፉ፣ በአካባቢው በረራ ያካሂድ በነበረው የእሜሪካ አየር ንይል የቅኝት አውሮፕላን ራዳር ዕይታ ውስጥ ገቡ። የበረራ ክፍሉ ባልደረቦችም በሄሊኮፕተሮቹ ላይ በቅርበት ክትትል እንዲደረግ ወደ ሁለት የእሜሪካ ኤፍ 15 ሲ ተዋጊዎች የራዲዮ መልእክት ላኩ። በዚህ የሰሜናዊ ኢራቅ ቀጣና አካል በሆነው አካባቢ የተጣለው የበረራ ዕገዳ ከጥር 1993 ጀምሮ ባይጣሰም፣ የባሕረ ሰላጤው ጦርነት እ.ኤ.አ. በ1991 ላይ ካበቃ ጀምሮ የተባባሰውን የኩርዳውያን ዐመፅ ለማምከን ሳዳም ሁሴን የሚጠቀማቸው የኢራቅ ሄሊኮፕተሮች፣ ችግር ሲፈጥሩ ቆይተዋል። ሁለቱ የኤፍ 15 ሲ የበረራ ባልደረቦችም ሁለቱ ተመላልለው በሄሊኮፕተሮቹ እናት ላይ ሲያንገጥቡ ቆዩና ሄሊኮፕተሮቹ በኢራቅ የመከላከያ ንይል ንብረትነት የተያዙ የራሺያ ሥራቶች መሆናቸውን አሳወቁ። ሄሊኮፕተሮቹ ላይ እንዲተኩሉ ቀጭንና ዘግናኝ ትእዛዝ የተላለፈው ያኔ ነበር። ከእናታ በኋላ ከአየር በሚምዘገዘጉ ሚሳይሎች የተመቱት ሄሊኮፕተሮች ሰብርባሪ መሬቱን አለበሰው።

ሁለቱ ሄሊኮፕተሮች ግን የእሜሪካ መከላከያ መሥሪያ ቤት ባለ ሥልጣናት ወዲያውኑ እንደተገነዘቡት የራሺያ ሳይሆን የእሜሪካ ሥራቶች ነበሩ። በውስጣቸውም 26 የሚሆኑ የንብረ ብሔሩ ወታደራዊና ሲቪል ባለሥልጣ

ናት ነበሩበት። ... ይህም ዐደጋ በኅብረ ብሔሩ ወታደራዊ ቅንጅት ማዘገፍ ማዕከል ውስጥ ከባድ ትርምስ ፈጠረ።

በመቀጠልም፣ “በራሳቸው ወገን በሚካሄድባቸው ተኩስ የሚሞቱ ወታደሮች ሕይወት ለጦርነት የሚከፈል ዘግናኝ ክፍያ ነው። በባሕረ ሰላጤው ጦርነት ካለቁት 148 የአሜሪካ ወታደሮች መካከል ሩብ ያህሉ፣ ከራሳቸው ወገን በተካሄደ የዐደጋ ተኩስ ያለቁ ናቸው። ስለሆነም ፔንታጎን እንዲህ ዐይነት ዐደጋዎችን ማስወገጃ መንገድ የሚያመቻች ግብረ ነገሥት አቋቁሟል” በማለት መጽሔቱ ያብራራል።¹ ምርመራ ከተካሄደባቸው 6 የአየር ንግድ መኮንኖች መካከል በወታደራዊ ችሎት ፊት የቀረበው ሻምበል ዋንግ ብቻ ነበር። እርሱም ጥፋተኛ አለመሆኑ ተረጋግጦ ሰኔ 20/1995 ከሁሉም ክሶች በነጻ ተለናበተ።

በራስ ወገን ላይ ዐደጋ ማድረስ በጦርነት መካከል ይደርሳል ተብሎ እንደ ተፈራ የሚኖር እውነታ ነው። እንደ ባለሥልጣን እንደተናገሩት ከሆነ፣ እውነቱ ቢታወቅ ኖሮ በራሳቸው ወገን በተተኮሰ መሣሪያ የሚደርሰው ዐደጋ ከተለመደው የ2 መቶኛ ግምት በዐሥር ዕጥፍ ይጨምር ነበር።

በጦርነት ያጣሁት የቅርብ ሰው ባለመኖሩ እንዲህ ዐይነቱ ሞት የሚያስከትለውን ልብ የሚሰብር ሐዘን በግምት ብቻ ነው ማወቅ የምችለው። የሚወዱት የቅርብ ሰው በራሱ ወገኖች እንደ ተገደለ ማወቅ ግን በሐዘኑ ምክንያት በተፈጠረው ሕመም ላይ ቁጣና ንዴት ተጨምረው በት ሕመሙን እንደ ሺህ ጊዜ እንዲባባስ የሚያደርጉት ይመስለኛል።

በራስ ወገን የሚደርስ ጥፋት በወታደራዊ ፍልሚያ ቦታዎች ብቻ የተገደበ አይደለም። የተለያዩ ስም ልንሰጠው ብንችልም እንኳ በወገኖቻችን ፍላጻ ሁላችንም ቆስለን እናውቃለን። ሌዊስ ስሜዳስ እንደሚናገረው ከሆነ፣ “ዕድሜያችሁ ሲረዝም ዓይኖችሁ አድርጋችሁ በምትቆጥሩት ሰው የመጉዳት አጋጣሚያችሁ ይጨምራል። ... ራሳችንን ጥልቅ ወደ ሆነ ግላዊ ግንኙነት ሰንከት፣ ነፍሳችንን በሌላ የታማኝነት ጉድለት ወይም ክህደት እንድትቆሰል ከፍተኛ እንሰጣለን።”²

ላለፉት ሃያ ሁለት ዓመታት በዓመት በአርባ ወይም ከአርባ በሚበልጡ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ኮንፈረንስ እያካሄድኩ ቆይቻለሁ። እነዚህ አብያተ ክርስቲያናትም ትልቅ ወይም ትንሽ፣ የከተማ ወይም የገጠር፣ የዚህ ወይም የዚያ ቤተ እምነት ባለድርሻዎች ሲሆኑ፣ በቁጥር ወደ አንድ ሺህ ይጠጋሉ። በዚህ ሃደትም ውስጥ በቆሰሉና በተ

ጉዳ ሰዎች የተሞሉ አብያተ ክርስቲያናትን እግኝቻለሁ። ጉዳቱ የደረሰባቸው ትላንት ወይም ከዘመናት በፊት ይሆን ይሆናል፤ ሆኖም አሁንም ለልባቸውና ለእእምሮአቸው ነቀርሳ ሆኖባቸዋል። ይህንን የሚያስቆገማቸውን ሁኔታ አላዛኝ የሚያደርገው ማቀሰሉ ከጠላቶቻቸው ሳይሆን ከጓደኞቻቸው የመጣ መሆኑ ነው። ጠላቶቻችን እንደሚጉዱን እንጠብቃለን፤ ነገር ግን ጉዳቱ ከጓደኞችን ወይም ከሚወደድ ወይም ከሚታመን ሰው ቢሆንና ማለትም ከመጋቢያችን ወይም አብሮን ከሚያመልክ ሰው፣ ከባል ወይም ከሚስት፣ ከወላጅ ወይም ከልጅ ቢመጣ፣ ቁስሉ ምን ያህል ነፍሳችን ውስጥ ተቀብሮ እንደሚቀር ማን መለካት ይችላል?

እንደ ኮንፈረንስ እያካሄድኩ ሳለ አንዲት ሴት መጣችና በሕይወቷ ያለባትን የሚረብሽ ችግር አካፈለችኝ። ስለ ጉዳዩ መጋቢዋን እንደ ታነጋግሮ እስተያየት ለጠጧት።

እርሷ ግን፣ “ምንም ነገር ብንግረው የቀጣዩ እሁድ ስብከት ምሳሌ አድርጉኝ ነው የሚያርፈው” አለችኝ በሰጫት ብላ።

ጉዳታቸውን ለቤተ ክርስቲያን ጓደኞቻቸው ወይም ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለማካፈል እንደሚያመነቱ ወይም እንደሚቃወሙ የሚነግሩኝ ሰዎች ቁጥራቸው እየበረከተ ነው። ፊሊፕ ያንሲይ እንደሚያስገነዝቡን፣ ጌታ ኢየሱስ በምድር ላይ በነበረበት ጊዜ የተቸገሩ ሰዎች መጠጊያ ፍለጋ ወደ እርሱ ይሮጡ ነበር፤ አሁን ደግሞ ከእርሱ ወይም ይልቁንም ከእርሱ ቤተ ክርስቲያን እየሸሹ ይመስላል። ምንድን ነው እየተካሄደ ያለው?

ምናልባት ከቅርብ ሰዎችሁ በተወረወረ ጦር ቆስላችሁ፣ በጓደኛችሁ ተጉድታችሁ፣ በምታምኑት ሰው ተበድላችሁ፣ በምትደገፉት ሰው ተትታችሁ ይሆናል። ከቆስላችሁ ጥልቀት የተነሣም ከዚህ በኋላ ተመሳሳይ ነገር በፍጹም እንዳያጋጥማችሁ በማለብ በዙሪያችሁ ቅጥር ለመገንባት ወስናችሁ ይሆናል። ብዙ ትርምስ የፈጠረ ፍቺ ካከናወነ በኋላ፣ “ከዚህ በኋላ ማንንም አላፈቅርም። ጉዳቱ ከፍተኛ ነውና” በማለት የተናገረውን ጓደኛዬን ስሜት እናንተም ትጋሩት ይሆናል። ለነገሩም፣ ማንንም ሰው ካልወደዳችሁ ወይም ማንንም ካለመናችሁ እንደ ገና እንዴት ልትጉዱ ትችላላችሁ?

ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አላግባብ ከደረሰባችሁ ጉዳት የተነሣ፣ ጠቅላላውኑ ቤተ ክርስቲያንን ትታችሁም ይሆናል። ነገር ግን ከሕይወታችሁ የጉደለ ነገር አለ። አሁን ያላችሁበት ቁጣና ምሬት ከአሁን በፊት

የነበራችሁን ሰላም በፍጹም አይተካም። የመንፈስ ውድቀታችሁም ከቅዱሳን ጋር ለነበራችሁ ጎብረት የምትከፍሉት ውድ ዋጋ ነው። ምናልባት ዳዊት በጥልቅ ድብታ ውስጥ ሆኖ ቀጣዩን ነገር የተናገረበትን ስሜት በትክክል እናንተም ትጋሩት ይሆናል።

ነፍሴ በውስጤ እየፈሰሰች፤

እነዚህን ነገሮች አስታውስሁኝ፤

ታላቅ ሕዝብ ወደ እግዚአብሔር ቤት እየመራሁ፤

በእልልታና በምስጋና መዝሙር፤

በዓል በሚያከብር በእእላፍ ሕዝብ መካከል፤

እንዴት ከሕዝቡ ጋር እሄድ እንደ ነበር ትዝ አሰኝ። (መዝ.

42÷4 - አ.መ.ት)

የጠፋው ልጅ በአባቱ ቤት የነበሩትን ታላላቅ ነገሮች ማስታወሱ ወደ ቤት እንዲመለስ ቀስቃሽ ሆኖታል። እናንተስ ትዝ ይላችኋል?

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የማስተላለፊው ነገር ከየትኛውም ዐይነት ቁስል እንድታገግሙና ከክፉ ትዝታዎቻችሁ እንድትፈወሱ እንደሚረዳችሁ ተስፋ አደርጋለሁ። በወዳጅ ፍላጻ የመቁለልን ምንነት - ማለትም ምን እንደ ሆነ፣ ምን እንደሚመስልና ለዎች ለምን እንደሚፈጽሙት በክፍል 1 አስረዳለሁ። በክፍል 2 ደግሞ ከወዳጅ ፍላጻ ጥቃት ስለ መትረፍ ጥቂት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መንገዶችን እንነጋገራለን። በተጨማሪም፣ ክፍል 3 በወዳጅ ሰተሰነዘረ ፍላጻ ምላሽ መስጠት - በእግዚአብሔር መንገድ ብድር መመለስ ላይ ያተኩራል።

ክፍል 1

በወዳጅ ፍላጻ መቁለል



የታሪክ መዛግብት ከለው ልጆች ባደኝነት ይልቅ በውሾች ታማኝነት የተሞሉ ናቸው።

- አሌክሳንደር ፓፕ

የማይሳካለት ድርሰት፣ ራሱን የሚገድል ገጣሚ፣ አጭበርባሪ የገንዘብ ቤት ንላፊ፣ ለሕተት ውስጥ የተዘፈቀ ፖለቲከኛ፣ አመንዝራነቱ የሚገለጥ ካህን አድፍጠን እንጠብቃለን። በውድቀታቸው ለመፈንደቅ ሁሉንም አለፍሰፈን እንጠብቃቸዋለን። ... ጋዜጦችና መጽሔፋችንም ማንንም በማጣጣልና በማዋረድ ካልዘገቡ እንደ ተታለልን እንቆጥረዋለን።

- ሄነሪ ፋይሮሲ - የብሪታንያ ጋዜጠኛ

ምዕራፍ ፩
የወዳጅ ፍላጻ

ከወዳጅ የሚሰነዘር ፍላጻ ምንድን ነው?

አንድ ምሽት ከአንድ አገልግሎት በኋላ በነበረኝ የዕረፍትና የኅብረት ጊዜ ሁለት ሴቶች አጠገቤ ተቀመጡ። “ነገረው!” እሳች አንደኛዋ፤ ፊቷ ላይ ሥቃይ ለታተመባት ግዙፍ ሌት ነው የምትናገረው። ያችኛዋም ከሶ ሊጠጣ እንደ ተገደደ ለው ፊቷን ቅጭም አድርጋ ቆየችና ድን ገት መንሰቅለቅ ጀመረች። ከዚያም የሚተናነቃትን ላግ ገታ አድርጋ ታሪኳን ነገረች። እርሷና ቤተ ሰቧ በዚያው ከተማ የምትገኝ ሌላ ቤተ ክርስቲያን አባላት ናቸው፤ የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ አምባገነን በመሆኑ የአባላቱ ሕይወት፣ እያንዳንዱ ጥቃቅን ነገር እንኳ ላትቀር በቤተ ክርስቲያኒቱ (በመጋቢውና በሽማግሌዎቹ) ሥልጣን ሥር መሆን እንዳለ በት የሚያስተምር ነው። ባሏም የዚህ አስተሳሰብ ጭፍን ደጋፊ ሰሰ ነበር ሚስቱን እንደ ባሪያ እየተመለከተ ይበድላትና አላግባብ ይጠቀም ባት ነበር። በመጨረሻም መሸከም የማትችልበት ደረጃ ላይ ስትደርስ ርዳታ ፍለጋ ከሽማግሌዎቹ ወደ አንዱ ሄደች። እርሱ ግን፣ “በእኔምሮ ሕመም ተጠቅተሽ ሲሆን እንደሚችል አስበሽው ታውቂያለሽ?” በማለት ጠየቃት።

እርሷም ጥቂት የሐዘኔታ ምላሽ ለማግኘት ጓጉታ ከሽማግሌው ጋር ስለ ነበራት ፍጥጫ ምሽት ላይ ሰባሏ ነገረችው። ባሏም ትክ ብሎ እየተመለከታት “ስለዚህ ጉዳይ የምር ልታስቢበት ይገባል” አላት። ሽማግሌው ጋም ደውሎ ስለ ንግግሩ ሲያመለካከው ጆሮዋ ጥልቅ አለ።

“በፍቺ አላምንም” አለችኝ በተሸነፈ ድምፅ፤ “ስለዚህ አብሬው ቆየሁ። የሰውነት ክብደቴንም ተቆጣጥሬ ባለበት ማቆየት አልቻልኩም።”

ይሄ ከወዳጅ የሚሰነዘር ፍላጻ ነው።

ከጥቂት ዓመታት በፊት በቴክሳስ ግዛት ውስጥ በሚገኝ አንድ ትልቅ ከተማ ውስጥ፣ የጉዳና ላይ የወንጌል ሥርጭት አገልግሎት የጀመረ አንድ ጓደኛ አለኝ። ይህ ሰው ሰዎች የጣሏቸውን፣ ችላ ያሏቸው

ንና እጅግ አስከፊ በሆኑ የቆሻሻ መውረጃዎች ውስጥ የሚኖሩ ረዳት አልባና ተስፋ የለሽ ወጣቶችን ለመርዳት፣ ዝቅ ለማለትና ለመቆሸሽ የማይፈራ ዐይነት ሰው ነበር። ነውም። የማኅበረ ምዕመናኑ አባላትም ከቤታቸው የኮበሰሱ፣ ሐሺሽ የሚጠቀሙ፣ የአልኮል ሱሰኞችና የወንበዴዎች ቡድን አባላት ነበሩ። እግዚአብሔርም ከእነዚህ ሰዎች መካከል የብዙዎችን ሕይወት እየለወጠ የክርስቶስ ተከታይ በማድረግ ያንን አገልግሎት ባረከ። ይህ ወዳጅ አገልግሎቱን ከሌሎች ጋር በመቀራረብ ለማካሄድ ወሰነና የሚያምናቸውን ወዳጆቹን የቦርድ አባላት አድርጎ መረጠ። ያኔ ከከፍታ ስፍራ የተንሸራተተ አንድ ሰው አገኘ። በአንድ ወቅት ሰውዬው በአንድ ዝነኛ ወንጌላዊ ሥር የዝማሬ አምልኮ መሪ የነበረ ሲሆን፣ በአልኮል ምክንያት ሁሉን ነገር ያጣ ነው። ጓደኛዬ ግን መኪና ሰጥቶ፣ ቤት እንዲገዛ ረድቶት፣ ኑሮውንም ለማቋቋም በሺዎች የሚቆጠር ዶላር ሰገሰውና እያደገ ሲሄድ ለአገልግሎቱ የሚሆን የገንዘብ ርዳታ እንዲያሰባስብ ቀጠረው።

ብርቱውና አይታክቴው ጓደኛዬ ንይሉ ሁሉ ቀስ በቀስ ተንጠፍጥፎ እስኪያልቅ ያለማቋረጥ ይሠራ ነበረና ታምሞ ሆስፒታል ዐልጋ ያዘ። እዚያው በሕመም ሲከርም ያ በአንድ ወቅት የረዳው ሰው፣ “እግዚር ይማርህ” ሲሰው እንኳ መጥቶ አያውቅም ነበር፤ ምክንያቱም አገልግሎቱን ከጓደኛዬ በተሻለ ሁኔታ መምራት እንደሚችል የቦርዱን አባላት በማላመን ጉዳይ ተጠምዶ ከርሟልና ነው። ከቦርዱ አባላት መካከልም አንዳንዶቹ ሥራቸውን በፈቃዳቸው ሰቀቁ፤ ሌሎቹ ደግሞ እዚያው ቆዩና በዚህ ሰው ውትወታ ምክንያት ጓደኛዬ “ጡረታ” እንዲወጣ አደረጉ። ጓደኛዬም ወዳጁ ባደረገውና ባመነው ሰው አገልግሎቱ ተሰረቀበት።

ይህ ከወዳጅ የተሰነዘረ ፍላጻ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ከወዳጅ በተሰነዘረ ፍላጻ በተጉዳ ሰዎች ተረክ የተሞላ ነው፤ አቤል በወንድሙ ቃየን ተገድሏል፤ ዔሳው ብኩርናውን በወንድሙ ያዕቆብ ተሠርቋል፤ ዮሴፍ በወንድሞቹ ተከድቷል፤ ጌታ ኢየሱስ በሐዋርያው ጴጥሮስ ተክዷል፤ ሐዋርያው ጳውሎስም እስር ቤት ላለ በወንድሞቹ ተትቷል።

ፍላጻው ስምን ይወረወራል?

ከላይ የጠቀስናቸውና ሌሎች በዘመናችን ያሉ ክርስቲያኖች አብረዋቸው የሚያመልኩ አማኞችን እንዴት እንደሚዋሹ፣ እንደሚያታልሱና እንደሚከዱ ለመረዳት ሞክራ፤ ወደ አንድ ድምዳሜ ደርሻለሁ። እንዲህ ዐይ

ነቱ ክፉ ባሕርይ በእንደ ሰው ውስጥ ከመፈጠሩ አስቀድሞ ከዚያ ሰው ውስጥ አንድ ነገር መሞት አለበት።

የቅንነትና የሌሎች ሰናይ ምግባራት ሞት

“ቅኖችን ቅንነታቸው ትመራቸዋለች፤ ወስላቸችን ግን ጠማማነታቸው ታጠፋቸዋለች” ተብሎ በመጽሐፈ ምዕሌ ተነግሮአል (11÷3)።

በዚህ ዘመን ሰው ሁሉ ስለ ቅንነት በተለይም ስለ መታጣቱ ይናገራል። ከታላላቅ ውድቀቶችም መካከል አንደኛው በመሪዎች፣ ይበልጡ ኑም በፖለቲከኞች ዘንድ የቅንነት መጥፋት እንደ ሆነ ብዙዎች እንደሚሰማሙ አስባለሁ።

“ቅንነት ከሌሎች ነገሮች ሁሉ ይቀድማልና የሰው መልካም ባሕርይ ከሚገነባባቸው ሰናይ ምግባራት መካከል የመጀመሪያ ነው። መሠረታዊው ቅንነት ከጠፋ፣ ዋጋ አላቸው ብለን ስለምናስባቸው ነገሮችና ስለ እምነታችን በልበ መሉነት ለመቆም፣ ትክክለኛነቱን የምናምንበትን ነገር ለመናገርና በዚያም ለመጽናት ፈቃደኛ መሆንን፣ የመሳሰሉ ነገሮች ፋይ ዳቸው (ትርጉማቸው) በጣም ትንሽ ይሆናል” በማለት ስቴፊን ካርተር “Integrity” (ቅንነት) በተሰኘ መጽሐፉ ይገልጻል።¹ ፈረንሳዊው የድራማ ተዋናይ ዣን ባፕቲስቲ ሞልዩር ደግሞ፣ “ሁሉም ሰው ቅንነትን ቢለብስ፣ የሁሉም ልብ ደግ ቢሆን ሌሎቹ መልካም ምግባራት ከሞላ ጉደል ጥቅም የለሽ ይሆናሉ፤ ምክንያቱም ግባቸው የሌሎችን ፍትሕ ማጣት በትዕግሥት መሸከም እንድንችል ማስቻል ነውና” በማለት ያትታል። እነዚህ አስተያየቶች ለጎጂውም ሆነ ለተጎጂው ይሆናሉ።

ከመጽሐፈ ምዕሌ የጠቀስነው ቅንነት የሚለው ቃል “ሙሉ፣ ሁለንተና፣ ያልተከፋፈለ እእምሮና ልብ” የሚለውን ሐሳብ ይዟል። ጌታ ኢየሱስም፣ “ልበ ንጹሐች ብፁዓን ናቸው፤ እግዚአብሔርን ያዩታልና” ብሎ ተናግሯል (ማቴ. 5÷8)። ንጹሕ ማለት “ያልተቀላቀለ፣ ያልተበላሸ፣ ያልተቀየመ” ማለት ነው። በርካሌይ “ልባዊ ሐሳባቸው ያልተበረዘ ለዎች እግዚአብሔርን ያዩታል” በማለት ተርጉሞታል።² የመጽሐፈ ምዕሌ ጸሐፊ የጻድቃንን ቅንነት ከወሰላቸው ጠማማነት (አታላይነት) ጋር አነጻጽሮታል። ጠማማነት - ቃላትን ማጣመም፣ በእንደ ጊዜ ሁለት ነገሮችን መናገር፣ ማለትም የሚናገሩትና የሚያደርጉት ነገር መለያየት - ወሰላቸውን ያጠፋቸዋል። ነገር ግን ቅንነት - ትክክለኛውን ከበሕተት መለየት መቻልና በዚያ ዕውቀት መራመድ፣ ለእግዚአብሔር ፈቃድ

ራስን መስጠትና ከዚያ ዕውቀት አኳያ ከእግዚአብሔር ጋር ንብረት መፍጠር - ቅኖችን በትክክለኛው የድርጊት አቅጣጫ ይመራቸዋል።

ቅን ሰው ከማንበረ ለቡ አሌቶች ይልቅ በሰናይ ምግባራት ያምናል። አሁን አሁን እያንዳንዱ ሰው ስለ አሌቶች እንደሚያወራና መልካም ምግባር የሚለው ቃል ከመዝገበ ቃላትን ሊጠፋ መቃረቡን፣ ብሉም በእርጌ ዕቃዎች ከምር መካከል ተጥሎ በዝገት እየተበላ እንዳለ ያረጀ መኪና እየሆነ መምጣቱን አስተውላችኋል? እ.ኤ.አ በ1880ዎቹ ፍሬድ ሪክ ኒቼ የተባለው ጀርመናዊ ፈላስፋ የአንድን ማንበረ ሰብ እምነትና ዝንባሌዎች ስለሚያመለክቱ አሌቶች መናገር ጀመረ። እንደ እርሱ አስተሳሰብ ከሆነ (በነገራችን ላይ የዘመናችን ሰዎች ከሚያስፈቸው ነገሮች መካከል የበርካቶቹን መሠረት የጣሉት ኒቼና ሶጂዮሎጂስቱ ማክስ ዌበር ናቸው)፣ መልካምም ሆነ ክፉ፣ ሰናይም ሆነ ዕኩይ ምግባራት የሉም፤ የማንበረ ሰቡ አሌቶች ብቻ ናቸው ሕልውና ያላቸው።

ታዲያ ይህ ችግሩ ምንድን ነው?

ማንበራዊ አሌቶች ሁሉንም ሥነ ምግባራዊ እሳቤዎች እንደየ ሁኔታው የሚተረጉሙ፣ እንጸራዊ ልማድና (የጋራ) ስምምነት ብቻ ያደርጓቸዋል። ገርትሩድ ሄሜልፋረብ “The De-moralization of Society” (የማንበረ ሰብ ሥነ ምግባር ማጣት) በሚለው መጽሐፏ፣ “አሁን ቃሉን እንደ ተረዳነው ከሆነ፣ ማንበራዊ አሌቶች የግድ ሰናይ ምግባራት መሆን የለባቸውም። እምነቶች፣ አመለካከቶች፣ ዝንባሌዎች፣ ስሜቶች፣ ልማዶች፣ ስምምነቶች፣ ምርጫዎች ... ብቻ የትኛውም ግለ ሰብ፣ ቡድን፣ ወይም ማንበረ ሰብ በማንኛውም ጊዜና በማንኛውም ምክንያት ዋጋ የሚሰጣቸው ነገሮች ሁሉ ሊሆኑ ይችላሉ” ብላ ጽፋለች።³

ለዚህም ነው ዛሬ ዛሬ አንድ ሰው ትክክል ነው ወይም ስሕተት ነው ማለት ብዙዎችን የማያስደሰተው፤ እያንዳንዱ ሰው በራሱ አመለካከት ላይ ተመሥርቶ የሚወደውና የሚጠላው የየራሱ ነገር ይናረዋልና። በጉ ምግባራት ፍጹም ሲሆኑ፣ አሌቶች ግን እንጸራዊ ናቸው። በጉ ምግባራት ከፍተኛ ዋጋ በነበራቸው ጊዜ የየትኛውም ሰው ጠባይ ሊመዘንባቸው እንደሚችልና ሊመዘነባቸውም እንደተገባ ብዙዎች ያምኑ ነበር። የግለ ሰቦች ጠባይ በጎዎቹን ምግባራት ባይስተካከል እንኳ መመዘኛዎቹ ጠንካሮች ነበሩ። ጠባያቱ ከእነዚያ መመዘኛዎች ሲጉድሉ ጥሩ፣ መጥፎ ወይም ክፉ ተብለው ሥነ ምግባራዊ ትርጓሜ ይለጣቸዋል - እንደ አሁኑ ... የተሳሳተ፣ ያልተፈለገ ወይም (የሥነ ምግባር ቃላቶችን የቅርብ ብልሽት መግለጫ የሆነው) ‘ተገቢ ያልሆነ’ እይሏቸውም።⁴

ቅን ሰው የለው ጠባይ ሊመዘን የሚችልባቸውና የሚመዘንባቸውም መመዘኛዎች መኖራቸውን (እነዚህን መመዘኛዎች ማክበር በግሉ ዋጋ ቢያስከፍለውም እንኳ) ያምናል። ቅን ሰው በቃሉና በሥራው ቃሉን እንደሚጠብቅ፣ ያመነበትን እንደሚናገር፣ ርትእዊ (ሚዛናዊ) ተግባር እንደሚያካሂድ የምናምነው ሰው ነው። እግዚአብሔርም እንደ ልቡ ስለ ሆነለት እውነተኛ አማኝ በመዝሙር 15 ላይ ሊያብራራ ይህን ቅን ነትን እያለበ ነበር፤

- እግዚአብሔር ሆይ፤ በድንኳንህ ውስጥ ማን ያድራል?
- በተቀደለው ኩረብታህስ ማን መኖር ይችላል?
- እካሄዱ ንጹሕ የሆነ፤
- ጽድቅን የሚያደርግ፤
- ከልቡ እውነትን የሚናገር፤
- በምላሱ የማይሸነግል፤
- በባልንጀራው ላይ ክፉ የማይሠራ፤
- ወዳጁን የማያማ፤
- ነውረኛ በፊቱ የተናቀ፤
- እግዚአብሔርን የሚፈሩትን ግን የሚያከብር፤
- ዋጋ የሚያስከፍለውም ቢሆን፤
- ቃለ መሐላውን የሚጠብቅ፤
- ገንዘቡን በዐራጣ የማያበድር፤
- በንጹሐን ላይ ጉቦ የማይቀበል፤
- እነዚህን የሚያደርግ፤
- ከቶ አይናወጥም። (እ.መ.ት)

“ዋጋ የሚያስከፍለውም ቢሆን፤ ቃለ መሐላውን የሚጠብቅ” የሚለው ሐረግ ትኩረቱን ይወስደዋል። ቅንነት በግል ዋጋ ሊያስከፍለን እንደሚችል ቀደም ብዬ ተናግራለሁ። እንደ ሰው ለጓደኛው ቃል ይገባል፤ በኋላ ግን ቃሉን መጠበቅ ራሱን እንደሚጉዳውና ዋጋ እንደሚያስከፍለው ይገነዘባል። ታዲያ ምን ያደርጋል? ልክ መዝሙረኛው እንደሚለው ቃሉን ይጠብቃል።

ገና የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት እያለሁ እኔና ሚስቴ በቅርቡ ተመርቆ ከነበረ ሰው ላይ እንዲት እነስተኛ ቤት ገዛን። በዚያች ቤት ውስጥ ለሁለት ዓመት ኖርንና ከዚያ 30 ማይል ገደማ ወደሚርቅ ቤተ ክርስቲያን ተዛወርን። እንደ የቅርብ ጓደኛዬ ያችን ቤት በረጅም ጊዜ ከፍታ ሊገዛኝ መፈለጉን ነገረኝ። ዝርዝር ሁኔታዎቼንና ሽያጩን ስለምንፈጽምበት ቀንም ስምምነት እደረግን። በስምምነታችን መሠረት

በዕለቱ ወደ ቤቱ ሄድኩና ደጃ ላይ ቆምኩኝ። ጓደኛዬም ሐሳቡን መለው ጡን የፊት ለፊቱን በር ሙሉ በሙሉ ሳይከፍት ቤቱ ውስጥ ሆኖ ነገረኝ። በቃ! ልክ እንደዚህ ነው የነገረኝ። እውነቱን ለመናገር፣ ከገባው ቃል ነጻ እንዳደርገው ጠይቆኝ ቢሆን ኖሮ አደርገው ነበር። ነገር ግን ሊያገኘኝም ሆነ ስለ ጉዳዩ ሊጠይቀኝ በፍጹም አልሞከረም። ደጃ እስከሄድለት ድረስ ጠበቀ። ዋጋ የሚያስከፍለውን ቃለ መሐላ ሰጠ፤ ቃለ መሐላውንም አፈረሰ። አባቴን ይገፍው ሄጀ ስለ ነበር ነገሩ የሚያሳፍር ሆነ ብኝ። እኔም ሆንኩ አባቴ ጥቂት ጊዜ ያህል ብናዝንም በኋላ ተጽናናን። ችግሩ ምን መሰላችሁ? ስለ ጓደኛዬ ባለብኩ ቁጥር አብረን ያሳለፍናቸው መልካም ጊዜያት ትዝ እይሉኝም፤ ቃሉን ያጠፈበት ቀን ብቻ ነው ትዝ የሚለኝ። ምናልባት ይህንን መጽሐፍ ማንበብ ሳይኖርብኝ አይቀርም።

የቅንነት ሞት፣ ጉልህ የቅንነት መቀመጫ የሆኑትን የጎላፊ ነት፤ የክብርና የታማኝነት ሞት ያመጣል።

ለክርስቲያኖች የቅንነት መሞት የጎብረቱ አንድነት ሞት ማለት ይሆናል። መናገሩ ቢያሳዝንም፤ በጎብረት መኖር ከወዳጅ ለሚለነዘር ፍላጻ ያጋልጠናል። ኤል ግሪጎሪ ጀንስ፤ “ስለ ራሳችን የሚኖረን ‘ጥልቅ ዕውቀት’ ... የተፈጠርነው ከእግዚአብሔር ጋር፤ ከሌሎች ለዎች እና ከጠቅላላው ፍጥረት ጋር ጎብረት ለማድረግ መሆኑ ነው” በማለት ያስረዳል።⁵ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ጎብረት ማድረግ ስለሚፈልግ በራሱ እምሳልና ምሳሌ ፈጥሮናል። ተነጥለን የግላችንን ሕይወት እንድንኖር ብቻ ከመፈጠር ይልቅ ከእግዚአብሔር ጋር እና እርስ በርሳችን በጎብረት እንድንኖር ነው የተሠራነው። በዚህ ጎብረት በመኖር ብቻ ነው ከእግዚአብሔር የተሰጠንን ዓላማና የሕይወት ዕጣ የምናሟላው።

ቀዳሚው የእግዚአብሔር ሐሳብ

የእግዚአብሔር ቀዳሚ ሐሳብ፣ ፍጥረቱ የሆነው ዓለም ከእርሱ ጋርና እርስ በርሱ ጎብረት እንዲኖረው ነበር። በመልኩ የፈጠረን ለዚህ ነው። ፍጥረት ግን በጎጢአት ወደቀ። ሰው በእግዚአብሔር ላይ ዐምፆ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ጎብረት አፈረሰ፤ ቀጥሎም ወንድም ወንድሙን ገደለና የእርስ በርሱን ጎብረት አፈረሰ።

ከዚያ ግን እግዚአብሔር ሌላ ፍጥረት አበጀ - ቤተ ክርስቲያንን። ይህች አዲስ ፍጥረት እግዚአብሔር ለእሮጌው ፍጥረት ያዘጋጀውን ሐሳብ መፈጸም ነበረባት። ቤተ ክርስቲያን ዓለም ምን መምለል እንዳለ በት ማሳያ ሞዴል መሆን ይጠበቅባታል። ግን እኛም ወድቀናል።

ከክርስቶስ ጋር የሚኖር ኅብረትና የእርስ በርስ ኅብረት የተሳሰሩ መሆናቸውን ሐዋርያው ዮሐንስ ግልጽ አድርጎታል (1ዮሐ. 1÷3-7)። እንደኛው ያለሌላኛው ሊኖረን አይችልም። እርስ በርሳችን ኅብረት ከሌለን ከክርስቶስ ጋር በኅብረት መቆየት አንችልም። በመሆኑም ከእርሱ ጋር ኅብረት እንዲኖረን የምንሻ ከሆነ የእርስ በርስ ኅብረታችንን ጠብቀንና አክብረን ማቆየት አለብን። ከእግዚአብሔር ጋር ትክክል ሆነን ከባልንጀሮቻችን ጋር ስሕተት ልንሆን አንችልም።

ዲትሪች ቦንሆፊር “Life Together” (የጋራ ሕይወት) በሚለው መጽሐፉ እንደሚናገረው “ክርስቲያናዊ ወንድማማችነት ልንገነዘበው ብቻ የተገባ ንድፈ ሐሳባዊነት አይደለም፤ እንኖርበት ዘንድ እግዚአብሔር በክርስቶስ የፈጠረው እውነታ ነው። የኅብረታችን መሠረትና ጥንካሬ የተስፋ ቃል ሁሉ የሚገኘው በክርስቶስ ውስጥ መሆኑን ይበልጥ በተረዳን ቁጥር ስለ ኅብረታችን በተሻለ አጥርተን ማሰብ፤ መጸላይና ተስፋ ማድረግ እንችላለን።”⁶ ይህ እውነት ራስ ተኮርና ዋጋ ቢለ ምኞቶቻችንን ሊያስወግዳቸው ይገባል። ይህም የአሉባልታ፣ የስም ማጥፋትና የሐሜት ሞት - ወዳጅ ላይ ፍላጻ የመለንዘር ፍጻሜ መሆን አለበት። ኅብረትን ለማፍረስ የመቃጣት ባሕርይ ያለው ሰው ይህ ዕውቀት የሰውም ወይም በግል አጀንዳው ስለ ተዋጠ ሰራሱ የግል ግብ ሊያውሰው ፈልጓል።

አንድን ወጣት በሱስ የተያዙ ሰዎች ከሚሰባሰቡባቸው አልኮሆሊክስ አኖኒመስ (Alcoholics Anonymous) እና ናርኮቲክስ አኖኒመስ (Narcotics Anonymous) ከተባሉ ኅብረቶች ጋር ስላለው ተሞክሮ ጠየቅ ሁት። በእነዚህ ኅብረቶች ውስጥ ከሱሳቸው ለመላቀቅ ስለሚያካሂዱቸው መርሐ ግብሮች ከመልካም ነገሮች ውጭ ምንም የሚነግረኝ አልነበረውም። “እዚያ” አለ ሲነግረኝ፤ “እዚያ ራሴን መሆንና ችግሮቼን ለሌሎች ማካፈል እችላለሁ።” የቤተ ክርስቲያን አባልነቱን ስለማውቅ፣ ከችግሮቹ ለቤተ ክርስቲያን ያካፈለው ይኖር እንደሆነ ጥያቄ አቀረብኩለት።

“እኔ በፍጹም!” ብሎ ጮኸ።

ለምን እንደ ሆነ ስጠይቀው፣ “በእነዚያ ኅብረቶች ውስጥ ምንም ብናገር በመረዳትና በሐዘኔታ እንደሚቀበሉኝ ዐውቃለሁ። የቤተ ክርስቲያን ሰዎች ግን እኔን ከመኮነን በቀር ሌላ አያውቁም” አለኝ።

ሐዋርያው ጳውሎስ፣ “ውሽትን አስወግዳችሁ፤ እያንዳንዳችሁ ከባልንጀራችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ” በማለት ያሳስባል (እ.መ.ት)። ለምን? “ሁላችንም የአንድ አካል ብልቶች ነንና” (ኤፌ. 4÷25 - አጽን

እት የተጨመረ)። ስለዚህ፣ “እንደ እስፈላጊነቱ ሌሎችን የሚያንጽና ለሚወችን የሚጠቅም ቃል እንጂ የማይረባ ቃል ከእፋችሁ አይውጣ” በማለት ያክልበታል (ቁ. 29)። በዚህ ፈንታ ግን በርካታ አብያተ ክርስቲያናት ልክ እንደ ገላትያ ሰዎች ይመስላሉ፤ ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳብራራው እርስ በርስ የሚነካከሱና የሚበላሉ ናቸው (ገላ. 5÷15)።

ላሪ ክራብ ሲጽፍ፣ “በዘመናዊው ሥልጣኔ ውስጥ በጣም እስፈላጊው ነገር፣ የኅብረት መጉልበት ነው፤ ይህም ኅብረት የእግዚአብሔር ልብ መኖሪያ የሚሆን፣ ትሑታንና ጠባባን ሰዎች ከእነርሱ ጎላ ላሉ ሰዎች እረኛ መሆን የሚማሩበት፣ ተጓዦቹም እርስ በርሳቸው የሚተማመኑበትና ከንዳቸውን አቆላልፈው የሚጓዙበት የእውነት ኅብረት መሆን አለበት።”⁷

ከወዳጅ የተሰነዘረ ፍላጻ ምን ይመስላል?

በቤተ ክርስቲያናችን ያሉት ወጣት ባልና ሚስት በሆንግ ኮንግ በሚስቶና ዊነት ለማገልገል እግዚአብሔር እንደ ጠራቸው አለቡ። በሚስቶናዊነት የመዘጋጀትን ውጣ ውረድና ድካም አገባድደው በመጨረሻም በዚያው አገልግሎታቸውን ጀመሩ። ከአራት ዓመት በኋላ ፈቃድ ተሰጥቷቸው ወደ ቤታቸው እስኪመለሱ ድረስ ስፍራውን ወድደውት በጣም ውጤታማ ሥራ ሲሠሩ ቆዩ። ቀጥሎ ስለሚሆነው ነገር ግን አስተዳዳሪዎቹ አንዳችም ነገር አልነገሯቸውም። እንዲያውም ገና በፈቃድ ላይ እያሉም ከዚህ በኋላ ወደ ሆንግ ኮንግ መመለስ እንደማይፈቀድላቸው መልእክት ደረሳቸው። ልባቸው በዚያን ጊዜ በብሪታንያ ንጉሣዊ መንግሥት ሥር ትተዳደር በነበረችው በዚያች ከተማ ተተክሏልና ለእነዚህ ወጣት ጥንዶች ዜናው እስደንጋጭ ነበር የሆነባቸው። በዚያ የጀመሩት ሥራ አለ፣ ታዲያ ሥራውን ምን ሊያደርጉት ነው? “ውጭ እገር መኖር አልተላመዳችሁም” ከሚል ደካማ ማብራሪያ በቀር ምንም ዐይነት አጥጋቢ ስብሰ አልቀረበላቸውም። ስለ አገልግሎታቸው ምስክርነት የሚሰጡ በደርዘን የሚቆጠሩ የተቃውሞ ደብዳቤዎች ሰበርዱ ተላኩ። ውጤት ግን አልነበራቸውም። ከብዙ ዓመታት በኋላ ግን፣ “ነገሩ ሁሉ ፖለቲካ ነበር። በፍጹም ወደ እሜሪካ መመለስ አልነበረባችሁም” ተባለ።

ከተጋቡበት ጊዜ አንሥቶ እስከ ጉልምስናቸው ድረስ ሰብዙ ዓመታት በዚያቸው ቤተ ክርስቲያን ያሳለፉ ሌሎች ጥንዶችም ነበሩ። በእነዚያ ዓመታትም በበርካታ የመሪነት መዋቅሮች ውስጥ ሲያገለግሉ ቆይተዋል። የእነርሱ ድካም የሰሸና የራስን ጥቅም መፈለግ የሌለበት ሥራ

በተለያዩ ወሳኝ ጊዜያት ቤተ ክርስቲያኒቷን በመንገዷ እንድትቀጥል እድርጓታል። እጅግ ታማኝ ከሚባሉት የማኅበረ ምዕመናኑ ሰዎች መካከል እነርሱ ተጠቃሽ ናቸው። እነርሱ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለቅቀው ከሄዱ እርሱም ተከትሏቸው እንደሚሄድ የቤተ ክርስቲያኒቱም መጋቢ በተለያዩ ወቅቶች ተናግሯል። ከዚያም እነዚህ ጥንዶች በቤተ ክርስቲያኒቷ ውስጥ በሙሉ ጊዜ ለማገልገል በሚያስቡበት ጊዜ ከሥራው ጠረታ የሚያወጣቸው ጉዳይ ተከሰተ። አዲሱ አመራር ለ“እረጃ ሰዎች” ፍላጎት እንደሌለው ሲገልጽ ምን ያህል እንደሚቀሰሉ ገምቱ። በልፋትና በትጋት በማገልገል የተገኘ ያህሉ ተሞክሮ በተለየ መንገድ ለማገልገል ሲባል ብቻ ችላ ተባለ።

ከወገን የሚወረወሩ ፍላጻዎች ከተለያዩ ምንጮች ሊመጡና ሰውር ቁስሎችን ሊያሳድሩ ይችላሉ። ሰውር ቁስሎችም ሰውር እንባዎችን - ከሌሎች የተሰወሩና አንዳንዴም ከማስመለሳችን ብዛት ከእኛም የተሰወሩ እንባዎችን ያፈራሉ።

ይህንን ግን አስታውሱ፤ ከወገናችን የሚወረወር ፍላጻ ለሞት የሚዳርገን መሆን የለበትም። ከዐደጋው መትረፍና ማገገም እንችላለን። በፈውስና በድል ውስጥ የሚያሳልፈን በቂ የሆነ መግባት (አቅርቦት) እግዚአብሔር አዘጋጅቷል። በዚህ መጽሐፍ የምንመረምራቸው ነገሮችም እነዚህ ናቸው።

“ፍንጣሪው ከእሳቱ ላይ ሽቅብ እንደሚወረወር፤ ሰውም ለመከራ ይወለዳል” ይላል ኢዮብ (5÷7 - አ.መ.ት)። ከወገናችን ስለሚለነዘርብን ፍላጻ ዝርዝር ሁኔታ ውስጥ ከመግባታችንና እንዴቶችን እና ለምኖችን ከማየታችን በፊት፤ በሕይወት ጉዟችን ላይ ሁላችንም ስለምንጋፈጣቸው ሰሜት የሚነኩ ጉዳዮች ጠቅለል ባለ መልኩ ብንወያይ እንደሚጠቅም እስባለሁ።

ምዕራፍ ፪

ሰው ሁሉ የት ሄደ?

እኔ ጌታ ኢየሱስን ብሆን ኖሮ (እንደ ሞኝ ነው የምናገረው)፤ የሕይወቴ እሳዛኝ ቀን ይሆን የነበረው የትንሣኤ ቀን ይመስለኛል።

ለምን?

ከሞት ተመልሶ ሲመጣ አቀባበል የሚያደርግለት አንድም ሰው እንኳ በዚያ አልነበረም፤ ከደቀ መዛሙርቱም ሆነ ከወዳጆቹ መካከል አንድም ሰው አልተገኘም። መረጃው ስለሌላቸው አልነበረም፤ በሦስተኛው ቀን እንደሚነሣ ጌታ ኢየሱስ ደጋግሞ ሲነግራቸው ቆይቷል። እነርሱ ግን በፍርሀትና በእምነት አልባነት ተይዘው በአንድነት በመሸሸጊያ ስፍራቸው ተኮራምተው ስለ ነበር የአዲሱ ዓለም ንጋት አመለጣቸው።

ጌታ ኢየሱስ በመቅረታቸው መደነቁን ግን እጠራጠራለሁ፤ በጣም በሚፈልጋቸው የሥቃይና የመከራ ሰዓት ትተውት ነበርና። ጴጥሮስ አብሮት ለመታሰርና ለመሞትም ጭምር ዝግጁ እንደ ሆነ ጉራ ሲነዛ ነበር። ከትዕቢተኛ ልብ የተሠነዘሩ ባዶ ቃላት። አብረውት ሆነው ሊያጽናኑትና ባልንጀራነታቸውን ሊያሳዩት በተገባ ሰዓት ደቀ መዛሙርቱ ከመካከላቸው ታላቅ ማን እንደ ሆነ ለማወቅ እየተጣሉ ነበር (ሉቃ. 22÷24)። ልክ እናታቸው በሚቀጥለው ክፍል ውስጥ ለመሞት ብታጣ ጥርም፤ ከብር የተሠሩትን ዕቃዎች ማን ነው የሚወስደው? በማለት እንደሚጣሉ ሕፃናት፤ ደቀ መዛሙርቱም ኢየሱስ በማይኖርበት ጊዜ መሪነቱን ማን እንደሚወስድ እየተከራከሩ ነበር።

በክፍል 1 መግቢያ ላይ፤ አሌክሳንደር ፖፕ፤ “የታሪክ መዛግብት ከሰው ልጆች ጓደኝነት ይልቅ በውሾች ታማኝነት ምሳሌዎች የተሞሉ ናቸው” ማለቱን ጠቅሼ ነበር። ከህደት እንዴት ቢጎዳው ይሆን እንዲህ ለማለት የበቃው በማለት እደነቃለሁ።

የጉድጓድ ውስጥ ዕይታ

ምናልባት አሌክሳንደር ፖፕ፤ ሐዋርያው ጳውሎስ የነበሩት ዐይነት ጓደኞች ኖረውት ይሆናል። ሐዋርያው የመጨረሻ መልእክቱን 2ኛ ጢሞቴ

ምስን ወህኒ ውስጥ ሆኖ ነው የጻፈው። በጣም በሚፈልጋቸው ሰዓት ስለ ተዉት ሰዎች አራተኛው ምዕራፍ ይናገራል። “ዴማስ” አለ ሲናገር፤ “የአሁኑን ዓለም ወደ ትቶኛልና” (4÷10)። የግሪኩ ቃል ክህደት ውስጥ ዘፍቆ መተውን ያመለክታል። ከዚያም ጢሞቴዎስ የቻለውን ያህል ፈጥኖ በርኖሱን፤ መጻሕፍቱን በተለይም የብራና ጥቅልሎቹን ይዞ እንዲ መጣለት ያበረታታዋል።

ሐዋርያው ጳውሎስም በባዶ ጦር ሜዳ መካከል ተረሰቶ እየሞተ እንዳለ ወታደር ብቸኛ ሆኖ ነበር። እንደ ጆን ስቶት አነጋገር ጳውሎስ ብቸኛ፤ ቀዝቃዛና የተሰላቸ ነበር።¹ ከዚያ ከታሰረበት የጨለመ ጉድጓድ ውስጥ ሰፍርድ እንዲቀርብ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ችሎት ሲወለድም፤ “በፊተኛው መግቢያ አንድ ስንኳ አልደረሰልኝም” ይላል (4÷16)። እነዚያ ደጋግ የሮማ ክርስቲያኖች በዚያን ቀን በሌላ ቦታ መሆንን የተሻለ ሆኖ እንዳገኙት እገምታለሁ። ጳውሎስ ግን ከዚህ በፊት የሚያውቀውንና እኛም ያወቅነውን ነገር ተገነዘበ፤ የሰዎችን ከዳተኝነት።

ይህንን መቀበል ቢያስጠላኝም (ሰባኪዎችም ይህንን ነገር በሚገባ ያውቁታል) “ክርስቲያኖች ቁስለኞቻቸው ላይ ይተኩሳሉ” የሚለው አገላ ለጽ ከዚያ ነው የተገኘው። ሰዎች የአሸናፊዎች፤ የዘነኞችና የተከበሩ ሰዎች ወገን መሆን ይፈልጋሉ። አንድ መጋቢ፤ ስሕተቱ የእርሱ ሆነም አልሆነ ችግር ውስጥ ሲገባ ጓደኞቹ እንደ ሆኑ ከሚያስባቸው ሰዎች አብዛኞቹ ጓደኞቹ እንዳልሆኑ ይገነዘባል። ለማጽናናት የሚደውሉለት ሰዎች ጥቂቶች ናቸው፤ ለዚያውም የሚደውሉለት ከተገኙ። ማንም አይ ገብኝውም፤ ሚስቱና ቤተ ሰቦቹም በእነዚያው አብረዋቸው ጊዜ ያላልፉ በነበሩ ሰዎች መገለል ይደርስባቸዋል።

በአንጻሩ ደግሞ ሐዋርያው ጳውሎስ ከወንድሞቻችን አንዱ በጎ ጢእት ቢገኝ፤ “መንፈሳውያን የሆናችሁ እናንተ እንደዚህ ያሉትን ሰው በየውሃት መንፈስ አቅኑት” በማለት፤ “ለሰው ሁሉ፤ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተ ሰዎች መልካም” እንድናደርግ ይነግረናል (ገላ. 6÷1፤ 10 - አጽንኦት የተጨመረ)።

ዕድሜያቸው የገፋ ወላጆች እንደ አረጀ ልብስ በልጆቻቸው ተጥ ለው ራሳቸውን መንከባከብ ሲያቅታቸው፤ ቤተ ክርስቲያን በጉዳዩ ገብታ ራስ ወዳዶቹ ልጆቻቸው ሊያደርጉት የሚገባቸውን ነገር ያደረገችበትን በርካታ ወቅቶች አስታውሳለሁ።

ወንድ ልጃቸው ኤች አይ ቪ በደሙ ውስጥ ስላለበት አብረዋቸው ጌታን የሚያመልኩ ሰዎች ርቀዋቸው በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥም ተፈላጊ ሳይሆኑ የቀሩ ክርስቲያን ወላጆችንም ዐውቃለሁ።

ከከባድ አካላዊ ችግሮች የተነሣ የአንድ መጋቢ ሚስት ቤተ ክርስቲያን ሄዳ ለመካፈል ባለመቻሏ ሕመሟን በማናናቅና ቤተ ክርስቲያኒቷን “ትተሻል” በማለት እየከሰሱ የጥላቻ መልእክት ከሚያስተላልፉ የቤተ ክርስቲያኒቱ አባላት የስልክ ጥሪዎች ይደርሳት ነበር።

እነዚህ ሰዎች፤ “ለው ሁሉ የት ሄደ?” ብለው የመጠየቅ መብት አላቸው።

በቴክሳስ ግዛት ውስጥ በምትገኘው አውስቲን ከተማ ያለችው የግሬት ሃልስ መጥምቃውያን ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ዶ/ር ሃርልድ ኦቼ ስተር ከቅርብ ጓደኞቹ አንዱ ነው። በ60ዎቹ ዓ.ም በሚሲሲፒ ባላች እንዲት ቤተ ክርስቲያን በመጋቢነት አገልግሎ ነበር። ታሪኩ ይህ ነው፤ “1968 እ.ኤ.አ. ዘረኝነትን የሚያራምደው ኩ ክላክስ ክላን (ኬ.ኬ.ኬ) የተባለ የወርበሎች ቡድን በአውራጃችን ካሉት አብያተ ክርስቲያናት ሰባተኛውን የጥቁርች ቤተ ክርስቲያን አቃጠለ። ከቤተ ክርስቲያናችን አባላት መካከል አንደኛዋ እያለቀሰች ደወለችልች። ምክንያቱም የቤት ሠራተኛዋ ደውላ ‘ቤተ ክርስቲያኔን አቃጠሉት፤ በዚህ ላይ ደግሞ ዛሬ የፋሲካ ማለዳ ነው’ በማለት ቀደም ብላ ስለ ነገረችት ነበር።

“የፋሲካ መልእክቱን ተውኩና ሰፍራውን ላጨናነቁት ሰዎች ስለ ፍትሕ ሰበክኧቸው። በዚህ ዐይነቱ ጥላቻ በተሞላ ኅብረተ ሰብ መካከል መኖር እንደማልችል ስናገር በጋሰ ጭብጨባ ተቀበሉኝ። በቀጣዩ ማለዳ ወደ ንግድ ምክር ቤት ሄድኩኝና ጥቁሮችና ነጮች የዘር ልዩነት የሌለ በት ሰብሰባ በአንድነት አካሄድን። ይህም ከከተማዬ ምሥረታ ጀምሮ ተደርጎ አያውቅም። ዓላማችንም እነዚያን አብያተ ክርስቲያናት መልሰን የምንሠራበት ገንዘብ ለማሰባሰብ ነበር።

“ኬኬኬዎችም ተሰባስቡና ምን ማድረግ እንዳለባቸው ወዲያውኑ መነጋገር ጀመሩ። ከዚህ በኋላ በጉዳያቸው ማንም ጣልቃ እንዳይገባቸው ለሚሲሲፒና ለዓለም ለማሳየት እኔን መቀጣጫ ማድረግ እንዳለባቸው ከበርካታ ሰብሰባዎች በኋላ ወሰኑ። ልክ ከዚህ በፊት ሃቲስበርግ ውስጥ ባለ የምግብ ሽቀጣ ሽቀጥ መደብር ላይ ተቀጣጣይ በምብ ወርውረው የቤቱን ባለቤት እንደ ገደሉት ሁሉ እኔ ቤት ላይም ተቀጣጣይ ፈንጂ ለመወርወር ወሰኑ። ያም ታሪክ “Mississippi Burning” (የሚሲሲፒ ቃጠሉ) በሚለው ፊልም ተተርጎሟል።

“የፌዴራሉ የምርመራ ቢሮ (ኤፍ.ቢ.አይ) እና የግዛቲቱ ፖሊስ ሹማምት ጠሩኝና ስለ ኬኬኬዎች ዕቅድ ነገሩኝ፤ በወንጀል ቡድኑ ውስጥ መረጃ የሚያቀብላቸው የራሳቸው ሰው አላቸው። እኔና ባለቤቴም ክሦ ስት ሴት ልጆቻችን ጋር የፊት ለፊቶቹን መኝታ ቤቶች ትተን ክቤታችን ጀርባ በሚገኘው ጉሬ ነገር ውስጥ ሶፋ ወንበሮች ላይ መተኛት ጀመርን። ስለማንያ ሁለት ቀናት በግዛቲቱ ፖሊስና በፌዴራሉ የምርመራ ቢሮ የግል ጥበቃ ሲደረግልን ቆየን።

“በዚያ ጊዜ ውስጥ የአካባቢው የአይሁዶች ቤተ መቅደስ በፈንጂ ተመታ። በአካባቢው የሚኖሩት ጥቁር ነጋዴና የቤተ መቅደሱ ፕሬዚዳንት ዲላማ ተደርገው ነበር። የአንድ አይሁዳዊ ቤት በፀምብ ተመታ። ዐደጋ አድራሹም ቆሰሎ ተያዘ።

“ከወሰድኩት አቋም የተነሣ በጋዜጦችና በተለያዩ ወቅት በሚታተሙ መጽሔቶች አገር አቀፍ ትኩረት ማግኘት ጀመርኩ። የኒውስዊክ መጽሔት የሃይማኖታዊ ጉዳዮች አዘጋጅ ሰቃሰ ምልልስ ቀጠረኝ። ምናልባት የተናገርኩት በትክክል ባይጠቀስ ምስክር የሚሆን ሰው ስለ ፈለግሁ በወይይቱ ላይ የቤተ ክርስቲያናችን ዲያቆናት የበላይ ኅላፊ አብሮን እንዲገኝ ጠየቅሁት።

“ጽሑፉ ታትሞ ሲወጣ፤ ስለ ኅሊና ክሚቴ ሚና የተናገርኩት ሁሉ በትክክል ተጠቅሷል። በቃጠሎ ከወደሙት የጥቁሮች አብያተ ክርስቲያናት መካከል በአንዱ ፊት ለፊት ቆሜ የተነሣሁት ፎቶም ነበረበት። በጽሑፉ መጨረሻም ያለ ትእምርተ ጥቅስ የተቀመጠ፤ ‘ቀጣዩ እርምጃዬ ቤተ ክርስቲያኔን ከእነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ጋር ማዋሐድ ነው’ የሚል ዐረፍተ ነገር አለ።

“በፍጹም እንዲህ አላልኩም ነበር፤ በጊዜው በሚሲሲፒ በነበረው ከባቢያዊ ሁኔታ ውስጥ ይህንን መናገርም ሞኝነት ይሆናል። ሐሙስ ዕለት ጉዳዩ ተዳረሰና ዓርብ እኔን ከቤተ ክርስቲያኔቱ ለማባረር በርካታ ዲያቆናት ጥሪ አደረጉ (ከዲያቆናቱ መካከል ጥቂቶቹ፤ ወጣቶች በነበሩ በት ጊዜ የኬኬኬ አባላት ነበሩ)።

“ቅዳሜ ምሽት የዲያቆናት ስብሰባ እንዲካሄድ ጥሪ አቀረቡ። ቅዳሜ ጠዋት የዲያቆናት ስብሰባው ስለ ስብሰባው ነገረኝ። የእኔ በዚያ መገኘት አስፈላጊነቱ አልታየኝም። ‘ውሕደቱን በተመሰከተ በፍጹም እንደ ዚያ እንዳልተናገርኩ ብቻ ነገራቸው’ ብዬ ነገርኩት።

“ትክ ብሎ ተመሰክተኝና ‘እንደዚያማ ማድረግ አልችልም’ አለኝ።

“በመገረም ምክንያቱን ጠየቅሁት።

“እርሱም፤ ‘እንተ በመጋቢት እምስት መልካም ዓመታትን በዚህ አላልፈሃል፤ በምትፈልገው በማንኛውም ጊዜም መሄድ ትችላላህ። እኔ ግን መኖሪያዬ እዚህ ነውና እንደ እርሱ ዐይነት ነገር ብናገር ሥራዬን ያበላሽብኛል’ አለኝ።

“በጣም ተደነቅሁ። ምን እንደ ተናገርኩና ምን እንዳልተናገርኩ ያውቃልና ይህ የእውነተኝነት ጉዳይ እንደ ሆነ ነገርኩት።

“እርሱ ግን ሐሳቡን ለመቀየር ፈቃደኛ ስላልነበረ በስብሰባው ላይ ምንም አልተናገረም። እንደ መታደል ሆኖ ነገሮችን በርጋታ የሚያጤኑት ዲያቆናት ሐሳብ አሸነፈ። ስድስት ዲያቆናት እንደባረር ድምፅ ቢሰጡም ዐሥራ እምስቱ የተቃውሞ ድምፅ ሰጡ። እኔን ለማባረር የሚፈልጉት ዲያቆናት ተጨማሪ ድምፆችን ለማግኘት ብዙ ቢሞክሩም፤ በመጨረሻ ተስፋ ቆረጡ። እኔ ግን በምወደውና በምጸልይለት ሰው መጣሌ በጣም ጉዳኝ።”

በችግር ወይም በአስፈላጊ ጊዜ ወንድምን ወይም እሳትን መተው ንጠእት ነው። በ2ኛ ጢሞቴዎስ 4÷16 ላይ ሐዋርያው ጳውሎስ የተዉትን ሰዎች በደል “አይቁጠርባቸው” በማለት እግዚአብሔርን ይጠይቃል። አባባሉ የሃላብ መዝገብ ያገኙ ቃል ሲሆን፤ ጉድለት ሲገኝ በግል ሰቡ ተቀማጭ ሃላብ ላይ ዕዳውን እንደሚመዘግቡ ያሳያል። ከበደላቸው የተነሣ ይህ የተገባቸው ቢሆንም፤ ሐዋርያው ጳውሎስ እግዚአብሔር እንዳይቆጥርባቸው ስለ እነርሱ ይለምናል።

በጉዳዩ መመረርም ንጠእት ነው። ይህንን ሐዋርያው ጳውሎስ እግዚአብሔር እንዳይቆጥርባቸው ሲጸልይ አሳይቶናል። ይህ ምናልባትም ብዙዎቻችን በእንደዚህ ዐይነት ከዳተኛ ሰዎች ላይ ከምንጸልየው ጸሎት ተቃራኒ ነበር።

ሐዋርያው ጳውሎስ ጉድጓዱ ውስጥ ሆኖ ሲመሰክት ሌላ ነገር ተገነዘበ፤ ሰዎች ከዳተኛ ቢሆኑም ጌታ ግን ታማኝ ነው። “ጌታ በእኔ አጠገብ ቆሞ አበረታኝ” በማለት ተናገረ (4÷17)። ጌታ አጠገቡ ቆመ ለት፤ ቆመ የሚሰው ቃል በወቅቱ በተክሳሹ አጠገብ ቆሞ ምክር የሚያንሸካሽብለትን የሕግ አማካሪ ለማመልከት አገልግሎት ላይ ይውል የነበረ ቃል ነው። ሁሉም ይተዉን ይሆናል፤ ጌታ ግን አጠገባችን ይቆምና ይናገራል። ሊከራከርልን ይመጣል፤ እርሱ ተከላካይ ጠበቃችን ነው።

በጌታ ኢየሱስ ላይ ያለችው ነፍስ ዕረፍት ፍለጋ ተደግፋዋለች።
በፍጹም ለጠላቶቹ አልሰጠውም፤
ያችን ነፍስ ለማናወጥ መላው ሲካል ቢጣጣርም
በፍጹም በፍጹም አልተዋትም።²

ጌታ የታመነ ነው። በምዕራፉ መዝጊያ ላይ፤ ሐዋርያው ጳውሎስ፤ “ጌታ ከክፉ ነገር ሁሉ ያድነኛል፤ ወደ ሰማያዊው መንግሥቱም በሰላም ያደርሰኛል” (4÷18 - አ.መ.ት) በማለት ያውጃል። ጌታ ከክፉ ነገር ሁሉ ያድነኛል? እንግዲህ ሐዋርያው ጳውሎስ እዚህ ጋ እንደ ተሳሳተ እንምታለሁ፤ ምክንያቱም ከእጭር ጊዜ በኋላ የሞት ቅጣት ተፈጽሞበታል። ግን አይደለም፤ አልተሳሳተም። የተፈጸመበት የሞት ቅጣት ክፉ ነገር ቢሆን ኖሮ ጌታ ከዚያ ይታደገው ነበር። የሐዋርያው ጳውሎስ ሞት ለዘመናት ሲናፍቀው የነበረው ጌታ ኢየሱስ ወደሚገኝበት ስፍራ የሚያደርሰው በመሆኑ ለእርሱ ክፉ ሥራ አልነበረም። ጌታ “ክፉ” ከሆነ ነገር ካላዳናችሁ ያ ነገር ለእናንተ ክፉ አይደለም ማለት ነውና ተማምናችሁ ዕረፉ። ሌላ ከዚህ ጋር ተመሳሳይ የሆነ አያዎ በ1ኛ ጴጥሮስ 3÷13-14 ላይም ይገኛል። ሐዋርያው ጴጥሮስ በአማኞች ላይ ስለሚደርስ መከራ እየተናገረ ቢሆንም፤ “በጐንም ለማድረግ ብትቀኑ የሚያስጨንቃችሁ ማን ነው? ነገር ግን ስለ ጽድቅ እንኳ መከራን ብትቀበሉ ብፁዓን ናችሁ” ይላል። አማኞች ብቻ ናቸው ይህን እንግዳ ትምህርት ማድከርና በሕይወታቸው መለማመድ የሚችሉት።

ጉድጓዳችሁን ወደ ምስባክነት መቀየር

በመሠረቱ፤ ይህ ዐይነቱ ሥቃይ ልክ ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳደረገው ጉድጓዳችሁን ወደ መስበኪያ መድረክነት እንድትለውጡ ያስችላችኋል። የወዳጆቹን መቅረትና ጌታ አጠገቡ ቆሞ እንዳበረታታው ሲያስረዳ፤ “ነገር ግን የስብከቱ ሥራ በእኔ እንዲፈጸም አሕዛብም ሁሉ እንዲለሙት” መሆኑን ይናገራል (2ጢሞ. 4÷17)። የሐዋርያው ጳውሎስ ዋነኛ ተልእኮም ይህ ነበረ - የክርስቶስን መልእክት ወደ አሕዛብ መውሰድ፤ ይህ መጥፎና አስቃቂ ገጠመኝም በሕይወቱ ላይ ያለውን የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዲፈጽም አስችሎታል። ልክ እንደዚሁም፤ እኛም በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ ስናልፍ እምነት ተሞልተን የምንሰጠውን ምላሽ ያህል ስለ እግዚአብሔር ጸጋ በቂነት በጉልህና በጠራ ድምፅ የሚናገር ነገር የለም።

ለእዚህ ሐዋርያው ጳውሎስ በምስጋና ያጠናቅቃል፤ “ለእርሱ ከዘላለም እስከ ዘላለም ክብር ይሁን፤ አሜን” (4÷18)። የጌታ እብሮን መገኘት በቂና አጥጋቢ መሆኑን ወደ ማወቅ ስንመጣ በክንፈሮቻችን ምስጋናን ይዘን የሕይወትን መንገድ መንዝ እንችላለን።

ምዕራፍ ፫ ሰውር እንባዎች

የሰዎች ማንነት ላይ ጥሰት የተጀመረው ከአንቀልባ ነው፤
ያውም በማሕፀን አይደለም ከተባለ።

ቴዎዶር ሮዛክ

የጉባኤ አዳራሾችን ግድግዳ ተደግፋለች፤ እካሏ ከቁጥጥር ውጭ በሆነ ለቅሶ ተቆላቁሏል። ይህች የሃያ ዓመት ሴት እግዚአብሔር ገጢአቷን ይቅር እንዳለት ማረጋገጫ ማግኘት የቻለች አይመስልም። ጓደኞቿ እንዳንጋግራት ጠየቁች።

እግዚአብሔር ይቅር ሌላት እንደሚችል እንዳለመነች ስትነግረኝ፤ “እግዚአብሔርን ልክ እንደሚወድሽ አባትሽ ማየት ያስፈልግሃል ...” ብዬ ተናገርኩ።

በድንገት ወደ ኋላ ገፈተረችኝና “አባት የሚለውን ቃል አትጥቀስ ብኝ!” ብላ ጮኸች።

ግራ ተጋብቼ ምን ማለት እንደ ሆነ ጠየቅኳት። ለዓመታት በአባቷ ምን ያህል እንደ ተሠቃየችና እንደ ተደፈረች በየመካከሉ እያለቀለች ተረከችልኝ። እግዚአብሔር ይቅር አላለኝም የሚለው ግልጽ እንባ በአባቷ በደረሰባት በደል ምክንያት ለሚፈለው ሰውር እንባዋ ሽፋን ነበር።

ሐዘንና ሰቆቃ

ታሪኳ ጥንድ ሐዘኖችን አጣምሮ ይዟል። መጀመሪያ፤ ይህ አስጠሊታ ክህደት ከምትወደውና ከምታምነው ሰው፤ እርሷን መንከባከብ፤ ማሳደግና መጠበቅ የሕይወቱ ብቸኛና ዋነኛ ግብ ሊሆን ከሚገባው ሰው የመጣባት ነው፤ ከአባቷ፤ ሁለተኛ፤ የመጀመሪያው ሐዘኗ ያሳደረባት ሰቆቃ እስከ ወጣትነት ሕይወት ድረስ ተከትሏት ፈጽሞ የማይደርቁ በሚመስሉ ሰው ሰውር እንባዎች አሠቃያት። ለአባቷ፤ እነዚያ የእውራነት ጊዜያት

የአፍታ ዕድሜ ብቻ ሲኖራቸው፤ ለእርሷ ግን እያንዳንዷ የክህደት ሴኮንድ የዘላለም ነበረች።

ዶ/ር ብሩስ ፔሪ የተባሉት የሕክምና ባለሙያ በሊቪታስ በሕፃናት ላይ የሚደርስ ሰቆቃ ፕሮግራም ውስጥ ባካሄዱት ጥናት እንዳሳዩት በሕፃናት ላይ የሚደርስ ግፍ በበረዶ ላይ እንደሚታይ የአግር ዱካ ዐይነት በሕፃናቱ ገላ ላይ ግልጽ ምልክቶችን እንደሚተው ያምናሉ። የሥቃይ፤ ችላ የመባልና የቤት ውስጥ ጥቃት ውጤቶችም በየጊዜው በሚዋኸቅ የልብ ምት፤ በተከማተሩ ጡንቻዎችና ዝቅተኛ ደረጃ ባለው ትኩሳት መልክ ይከሰታሉ፤ በመማር፤ በመተኛትና ቀጥ ብሎ በመቆም ላይም ችግር ያመጣሉ። ዶክተሩ እንደሚገልጹት እነዚህ ተለዋዋጭ ሁኔታዎች ዘላቂም፤ ቋሚም መሆን የሚችሉ ሥጋቶች ናቸው።¹

በቅርብ ሰው የሚወረወር ፍላጻ የሚያስከትለው ሥቃይ ወደ ልጅነት ዘመን ብቻ የኋሊት የሚጓዝ ሳይሆን፤ በማሕፀን ውስጥ ወይም በወሊድ ጊዜ የሚጀምር ሊሆን እንደሚችል መረጃዎች ያሳያሉ። በእርግጥም፤ የመጀመሪያዎቹ ስሜትን የሚጎዱ ተሞክሮዎች ብዙውን ጊዜ የሚከሰቱት በመነሻዎቹ የሕይወት ጥቂት ወራት ውስጥ፤ እንዳንዴም ከወሊድ በፊት ነው። ዴቪድ ብሬነር እንዲህ ይጽፋሉ፤

በማደግ ላይ ያለው ፅንሰ ስሜታዊ ሥቃይን ለመለማመድና የዚህን ሥቃይ ውጤቶች ከውልደት በኋላ ለማስታወስ ይችላል። በእነዚህ የቅድመ ወሊድ ስሜታዊ ቁስሎች ላይ ትኩረት ያደረጉ የሥነ ልቡና ባለሙያዎች እንደሚናገሩት፤ ላይሳካ የቀረ የውርጃ ሙከራ ወይም በእርግዝናዋ በጣም ቅር በተሰኘች ሴት ማሕፀን ውስጥ መኖርን የመሳሰሉ ነገሮች ምናልባት በፅንሰ ላይ ስሜታዊ ሥቃይ የሚፈጥሩ ናቸው። በተጨማሪም ድኅረ ወሊድ ላይ ከሚከሰቱት ስሜትንና አእምሮን የሚጎዱ ውጤቶች ጋር የሚመሳሰሉ ሥነ ልቡናዊ ውጤቶችን የሚያስከትሉ ይሆናሉ። ... ራሱ የወሊድ ሂደቱም እንኳ እንዳንዴ አሉታዊ የስሜት ውጤቶች ይኖሩታል፤ እንዳንድ የገርምስና ችግሮችን ከተራዘመ ወይም እስከጋሪ ከሆነ ውልደት የመነጨ አድርጎ ማየቱ የተሻለ ይመስላል።²

መንተባተቡን ማቆም ያልቻለ የእኅት ልጅ ካለው ሰው የተጻፈ ደብዳቤ ጠረጴዛዬ ላይ ይገኛል። በዐሥራ አምስት ዓመቱ ላይ ወደ ጥልቅ ስመመን እንዲገባ ሲደረግ ገና የዐሥራ ሁለት ወራት ገደማ

ሕፃን ሳለ ዐልጋው ላይ ቆሞ ሊመለከት አባቱ እናቱን ሊመታት ማየቱን ለዶክተሩ ተናገረ። ዶክተሩ ይህንን ለእናትየው ሲነግራት እናትየውም ድርጊቱ ልጇ ልክ እንዳበራራው እንደ ተከለተ አረጋገጠችለት።

ለመመን ውስጥ የመክተት ሕክምናን (hypnosis) ብዙዎች ለዓመታት በከባድ ጥርጣሬ ያዩት ነበር። በመጨረሻው ትውልድ ግን፣ በተለይ የተወለኑ ሕመምተኞችን ለመርዳት በርካታ ዶክተሮች ተገቢ መሣሪያ ሆኖ አግኝተውታል። ዩኒቨርሲቲ ስማር ሳይኮሎጂን እንደ ንዑስ ኮርሰ ስለ ወለድኩ በበርካታ ጉዳዮች ላይ የለመመን ሕክምና ጠቃሚ ሆኖ አግኝቼዋለሁ።

የአንድ የአሜሪካ ግዛት ምክር ቤት እንደራሴ የሆነ ሌላ ሕመምተኛም ከመንተባተብ ነጻ ለመውጣት በመሞከር ላይ እያለ በሚወለድበት ጊዜ ከተከለተ ነገር ጋር ጉዳዩን እገናኝታል። አሁንም በጥልቅ ለመመን ውስጥ ሳለ፣ እንዴት ዶክተሩ ለውልደቱ ዝግጁ እንዳልነበር አስታወሰ። የተረባበሸና ባልተረጋጋ መንፈስ የተዋጠ ሆኖ፣ በጠቅላላው ሂደት ውስጥም ይሳደብና ይራገም እንደነበርም አብራራ። እንደራሴው ከነበረበት ለመመን ሲወጣ ምን እንደ ተናገረ ሐኪሙ ነገረው፤ ሕመምተኛው ስለ ጉዳዩ ምንም ትዝ የሚለው ነገር የለም። ከእናቱ ጋር ሲወያዩ ግን ጠቅላላ ድርጊቱን አረጋገጠችለት፤ ይህንንም ለልጇ በፍጹም ተናግራ እንዳልነበር ነገረችው።

ጉዳቱ ይቀጥላል

ማደግ ፈታኝ ነው። ወላጆች ግድ የለሾች፣ ችላ ባዮችና አንዳንዴም ላልተገባ ሥቃይ የሚዳርጉ ሊሆኑ ይችላሉ።

መምህራን ጭፍን ሊሆኑ ይችላሉ። ሌሎች ልጆችም ጨካኝ ሊሆኑ ይችላሉ - ብዙውን ጊዜም ናቸው። “የታዳጊ ልጅ የመጀመሪያው የሥነ ምግባር ፍርድ ‘ይህማ ልክ (ርትዐዊ) አይደለም’ የሚል ሊሆን ይችላል።”³ ዋልተር ዋንግሪን ልጆቻችን ርትዐዊ እንዲሆኑ እንደ ጥሩ ወላጆች ለማስተማር መሞከር እንዳለብን ይናገራል፤ “የምናስተምራቸው ነገር ሁሉ የተመሠረተው ግን የርትዐዊነት ሕግ የተባለ ምክንያታዊ፣ ተፈጻሚ፣ ሁሉን አቀፍና አድልኦ የሌለበት በዓለም ላይ የሚሠራ ሕግ መኖሩን ከማመን በመነሣት ነው”።⁴ ይህ በርትዐዊነት ሕግ ማመንም መጀመሪያ ከዚህች ዓለም ጋር ስንጋጠም ጉዳት ከሚደርስባቸው ነገሮች አንዱ ነው። ዓለም በርትዐዊነት ሕግ እንደማይንቀሳቀስ ወዲያውኑ እንገ

ነዘባለን። የዓለም ሕግ የራስ ወዳድነት ሕግ ነው። ይህም ሕግ የሚከናወነው የርትዐዊነትን ሕግ በመለበር ነው። ራስ ወዳድነት ግቡን የሚመታው ርትዐዊ፣ ደግና አፍቃሪ ባለመሆኑን በግዴላሽነት ብቻ ነው።

በመጫወቻ ቦታ የተሣቀብን፣ በትምህርት ቤት ጉልበዎች ያጋጠመን ግፍተራና የማላገጥ ሣቅ፣ በለዎች ፊት አስተማሪ ያደረሰብን ውርደት - በትዝታችን ውስጥ የበላይነት ያገኙና በጉርምሰናችን ዘመን እንኳ ያሠቃዩናል። ከብረኔነትን (self esteem) እና ልብ ሙሉነትን የሚቀንሱ እንደዚህ ዐይነቶችን ሊርትዐዊና ጉጂ ድርጊቶች ሁላችንም ልናስታውሳቸው እንችላለን። ጉዳታችንን ለወላጆቻችን ለንግግራቸው ደግሞ ማጣጣሉን ይመርጣሉ። ትውስታችን (ትዝታችን) ግን ትንሿን ጉዳት እንኳ እያጣጥልም፤ ራሱን እንደ እርሳሰ አሹሎ ይቀርጽና ሕልምቻችንን ይጽፋል። ያለፈው ነገር ተደጋግሞ ይከለታል።

... ደጋግሞ ይቀጥላል

የዐሥራዎቹ ዕድሜ፣ እካል በምስጢራዊና ምትሐታዊ ለውጥ ውስጥ የሚያልፍባቸው፣ ከቁጥጥር ውጭ ሆኖ ከለሜቶች ቀድሞ የሚያድግባቸው፣ ለዎች በሕፃንነትና በጉልማላነት መካከል የማንም ባልሆነ ክልል ውስጥ የሚጠመዱባቸው (ከሕፃንነት በጣም ዐልፈዋል፤ ለጉልማላነት ደግሞ በጣም ሩቅ ናቸው) ጣፋጭና አስፈሪ፣ አስደሳችና አስቃቂ ዓመታት በመሆን ይታወቃሉ። ነፍስ የአድናቆት፣ የምስጋናና የተቀባይነት ያለህ በማለት እሪታ የምታቀርብባቸው የከፍተኛ ጉጉት ጊዜያትም ናቸው።

እነዚህ ለዐደጋ የተጋለጡ የዕድገት ዓመታት ለመጉዳት በቀላሉ አጋልጠው የሚለጡ ናቸው። በቤተ ክርስቲያናችን ያለች አንዲት የ12 ዓመት ታዳጊ እያንዳንዱ ወጣት የሚመኘው ነገር ነበራት፤ ቁጥጥርና መመሪያ የማይሰጡ ወላጆች። ይህች ልጅ ወደ ፈለገችው ቦታ፣ በፈለገችው ጊዜ መሄድና የፈለገችውን ያህል መቆየት ትችላለች፤ ወላጆቿም ፈጽሞ ጥያቄ አያቀርቡላትም። መመሪያ የለባትም። ይህ የእያንዳንዱ ታዳጊ ልጅ ሕልም ነው እይደል? እርሷ ግን በእንባ ተውጣ ቢሮዩ መጣችና ወላጆቿ ለእርሷ ግድ እንደሌላቸው ነገረች፤ ለምታደርገው ነገር ሁሉ ግድ የለሽ በመሆናቸው ባለቤት የሌለው በአውሮፕላን ጣቢያ ያለ ሽንጣ እንደ ሆነች ዐይነት ለሜት እንደ ተለማት አጫወተች። “ቢወዱኝ ኖሮ” አለች ስትናገር፤ “ለምሠራው ነገር ግድ ይኖራቸው ነበር።” ትኩረትን ፍለጋ ውስጧ ከመጮኹ የተነሣ እኔ በምስብክበት ጊዜ ሁሉ

ራሱን እንደ ሳተ ሰው ትወድቃለች፤ ያኔ ፕሮግራሙ ድንገት ይቋረጥና ሰዎች ወደ እርሷ ይሮጣሉ። የሆነ የሚጨነቅላት ሰው እንዲኖራት ብቻ ነው የምትፈልገው። በእርግጥም የእኔን ትኩረት አግኝታለች።

እኛ ወላጆች ልጆቻችን እኛን የሚመስሉ፤ እንደ እኛ የሚያለቡ፤ እንደ እኛ የሚሠሩ፤ እንደ እኛ ዐይነት አቋም ያላቸው የእኛ ቅጥያዎች እንደ ሆኑ አድርገን በተሳሳተ መንገድ እናስባለን። ወደ ምድር ያመጣ ነው አዲሱ የተለየ ሕይወት፤ የራሱ ሐሳብ የሚኖረው አዲስ ማንነት መሆኑን ስንዘነጋ ልጆቻችንን በሕግጋትና ደንቦች እናጨናንቃቸዋለን። ይህንን ማሟላት ሲያቅቃቸው በእነርሱ ላይ የመሣለቅና የማጣጣል ዝንባሌ ይታይብናል።

“ባትወለድ ይሻለኝ ነበር!” (ይህ ሁለታችንንም ይመለከታል።)

“ለምን እንደ ወንድምህ አትሆንም?” (እሱንም እጠላለሁ።)

“እንድም ነገር በትክክል መሥራት አትችይም?” (አሞክራለሁ፤ በእርግጥም አዎ።)

“ምንም ዋጋ የለሽም!” (አመለግናለሁ።)

እነዚህ የኅላፊነት ሽክም ከበዛባቸው ወላጆች የተሰነዘሩ ናቸው። የተናገሩትም በትክክል በልባቸው ያለውን ሐሳብ ነው። የሚያሳዝነው ግን፤ ይህንን በመናገራቸው መጸጸታቸውን ብዙ ጊዜ ስለማይናገሩ ልጆቻቸውን በዋጋ ቢሰነትና ተፈላጊ ባለመሆን ስሜት ውስጥ ይተዉእቸዋል። የትኛውም ወላጅ እነዚህ (ለእርሱ ጎጂ ባይሆኑም) እንደ ቀልድ የሚሰነዝሩባቸው ቃላትና የሚያሳየው ግዴታሽነት በልጆቹ ብቃት ላይ አሉታዊ ውጤትና በሕይወታቸው ሁሉ በሚሄዱበት ጉዳና ላይ ጫና እንደሚያስከትል የማያስብ ከሆነ የሞኞች ሁሉ ሞኝ ነው። “የትንንሽ ነገሮች አምላክ” (The God of Small Things) የተሰኘው የአሩንዳቲ ሮይ ልቦለድ ገጸ ባሕርይ የሆነችው ሕፃኗ ራሐል እናቷን የሚያስቆጣ እንድ ተግባር ፈጸመች። በምላሹም እናትየዋ “እንደዚህ ዐይነቱን ነገር ስታደርግ ሰዎች ላንቺ ያላቸው ፍቅር እንዲቀንስ ታደርጊያለሽ” አለቻት። “ፍቅራቸው እንዲቀንስ” የሚለው ሐረግ በራሐል አእምሮ ተጣብቆ ቀረና በሕፃንነት ዘመኗ ሁሉ እናቷ ለእርሷ ያላት ፍቅር እንደ ቀንሶ በማመን ተውጣ አደገች።

አንድ ሕፃን ከሚያጋጥሙት ክፉ ቁለሎች አንዱ ወላጁን በሞትም ይሁን በፍቺ ማጣቱ ነው። ይህ በሚከሰትበት ጊዜ የነበረው የልጅ

ዕድሜ እነስተኛነት በጨመረ መጠን ውጤቱ የሚያስከትለው ጉዳትም በዚያው ልክ ይጨምራል። ይህ ዐይነቱ ጉዳት አንድ ለብአዊ ፍጥረት ሲሠቃይባቸው ከሚችላቸው ክፉ ልምምዶች የከፋው ነው፤ ምክንያቱም አንድ ሕፃን ከሰዎች ጋር የሚኖረው ግንኙነትና ትስስር የማንነቱ የመሠረተ ድንጋይ ነው።⁵ በቤተ ሰባችሁ የሚደርሰው የትኛውም ነገር የእናንተን ማንነትና ባሕርይ ይቀርጽዋል። ሞኒካ ማክጉልድሪች እንደ ጻፈችው፤ “የሚያሳዝነው ነገር፤ ታሪካችንን ማስወገድ አንችልም። በውስጣችን ከመኖሩ የተነሣ፤ ልንቀብረው ከምናደርገው ጥረት በላይ የበረታ ነው። ያለፈውን ገደብ ለማስቀረት በመሞከራችንም እኛና ቤተ ሰባችን ከባድ ዋጋ እንከፍላለን” ትላለች።⁶ በ1990 እ.ኤ.አ በተደረገ ቆጠራ መሠረት 18 ዓመትና ከዚያ ያነሡ 873,000 አሜሪካውያን ታዳጊ ሴቶች ከአባቶቻቸው ጋር ብቻ የሚኖሩ ናቸው። “አንድ ወላጅ ብቻ ካሳደጋቸው ልጆች ሁሉ እነዚህኞቹ በኋለኛ ዘመናቸው የከፋ ግላዊ ችግር ያለባቸው ይሆኑ ይሆናል።”⁷

በተቃራኒው ደግሞ፤ ዴቪድ ብላንክንሆርን አሜሪካ በተባባለ ሁኔታ አባት አልባ ማጎበረ ሰብ እየሆነች ስለ መምጣቷ የሐዘን እንጉርጉሮ ያቀርባል። “በዚህች እገር ታሪክ ውስጥ ይህን የሚያህሉ በርካታ ልጆች ሆን ተብለው በአባቶቻቸው የተተዉበት ጊዜ አልነበረም። ይህን የሚያህል ብዛት ያላቸው ልጆች አባት ያለው መሆን ምን ማለት እንደሆነ ሳያውቁ ያደጉበት ጊዜም ፈጽሞ የለም። ... አባት የለሽነት የዚህ ትውልድ ክፉ መገለጫ ወደ መሆን እያመራ ነው። በማጎበረ ሰባችን ውስጥ የልጅን ደኅንነት ከሚያበላሹ ምክንያቶችም ዋነኛው ነው።”⁸

በእሁኑ ጊዜ ብዙ ትኩረት እያገኘ የመጣው ሌላኛው የልጅነት ሥቃይ ደግሞ ለእካላዊና ወሲባዊ ሥቃይ መጋለጥ ነው። በ1984 እ.ኤ.አ የካናዳ የፍትሕ ሚኒስቴርና ዋና ዐቃቤ ሕግ ጽ/ቤት በጥምረት ያቀረቡት ሪፖርት (በሕፃናት ላይ የሚደርሱ ወሲባዊ ጥቃቶች) እንደሚያትተው፤ ጥናት በተካሄደባቸው ዐሥር ሺ የሕፃናት ወሲባዊ ጥቃቶች መሠረት ከ20 እስከ 40 መቶኛ የሚሆኑት ሴት ሕፃናት እና ከ10 እስከ 25 መቶኛ የሚሆኑት ወንድ ሕፃናት በብላቴንነታቸው ወቅት ጥቃት የደረሰባቸው ናቸው። ወሲባዊ ጥቃት የደረሰባቸው ሕፃናት የእጭርና የረጅም ጊዜ ስሜታዊና ሰብአዊ መመስቃቀል ያጋጥማቸዋል። አብዛኞቹም የባለሞያ እገዛ ለለማያገኙ ከነክፉ ሥቃዩ ቀውሱን እንደ ተሸከሙ ለጉልሙስና ይተላለፋሉ። በሕፃናት ላይ የሚደርሰውን የዚህን አስቃቂ ተሞክሮ ተጽእኖ ለክቶ ማወቅ አይቻልም።

አሳዛኝ ነገር ደግሞ፤ ሕፃናት ላይ ሰሚደርስው ወሲባዊ ጥቃት የተሰጠው ትኩረት ሌላም ክፉ ጉዳት እያመጣ መሆኑ ነው - የተሳሳተ የጥቃት ስለባነት ትውስታ። እንዳንድ ሐኪሞች የተደበቁ የወሲብ ጥቃት ትውስታዎችን እጋልጦ ሰማውጣት መምከርን ጠቅላላ ሥራቸው ያደርጉትና በሕፃንነት ጊዜያቸው የወሲብ ጥቃት ደርሶባቸዋል በማለት ዘልሰው ይደመድማሉ። አንድ ሐኪም የታካሚውን ሙሉ እምነት ካገኘ በኋላ ዝርዝር የሕመም ምልክቶችን ያቀርብሳቸዋል። ታካሚው በአንድም ሆነ በሌላ መንገድ ከእነዚህ የሕመም ምልክቶች አንዱ እንኳ ከታየበት በሕፃንነቱ ወሲባዊ ጥቃት እንደ ደረሰበት ይነግረዋል። ታካሚው እንዲህ ዐይነቱ ድርጊት እንደ ተፈጸመበት ካሳስታወሰ፤ ትውስታውን ጨቁኖ ይዞት እንጂ ማስታወስ ባይችልም እንኳ ወሲባዊ ጥቃት ደርሶበት እንደ ነበር ሐኪሙ ያብራራሉታል። በብዙዎቹ አጋጣሚዎችም “በጥቃቱ አድራሽ” አባት ወይም እናት ላይ መሠረት የሌላቸው ክሶች ተመሥርተው ባቸዋል። አብዛኞቹ በዘመዶች መካከል የሚፈጸሙ የግብረ ሥጋ ግንኙነቶችና የወሲባዊ ጥቃት ሪፖርቶች እውነት ቢሆኑም፤ በርካቶቹ ደግሞ በሐኪሞች ጫና የተፈጠሩ ሐሳዊ ትውስታዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ከዚህም የተነሣ ሰዎች አላግባብ ሰእሥር ተዳርገዋል፤ ቤተ ሰብ ተበትኗል፤ በወላጆችም ላይ ብዙ ጊዜ በፍቺ የሚደመደም ጭንቀት ተፈጥሯል። በፊላደልፊያ የተመሠረተው የሐሳዊ ትውስታ ማዕከል ዐሥራ ሦስት ሺህ ያህል የዚህን ጉዳይ ክስተቶች መዝገብ ይዟል።⁹

ፍንጣሪዎቹ ቀጥለዋል

በዐሥራዎቹ ዕድሜ እንደሚገኙት በርካታ ታዳጊዎች እኔም በውስጤ ያሉት ነገሮች ሁሉ ለአካለ መጠን ስደርስ ትብታቤ ተበጣጥሶ እንደምገላገላቸው እያስብኩ ስሸመጥጥ ነበር እነዚያን ዓመታት የኖርኳቸው። አቤት ለአካለ መጠን መድረስ! ወደዚያ የተባረከ አዲስ ምዕራፍ አስክደርስ ከታገሥኩ ሁሉ ደኅና ይሆናል። ከትምህርት ቤት ስወጣ፤ ከወላጆቹ ቁጥጥር ስወጣ፤ ከቤቴና ካደግሁበት ከተማ ስወጣ፤ ያኔ የራሴን ሕይወት በራሴ መንገድ፤ በትክክለኛው አቅጣጫ መምራት እችላለሁ። ቀይ ባሕርን ሲሻገሩ ብቸኛ ጠላቶቻቸው ግብፃውያን ብቻ እንደ ነበሩ እንጂ በሌላኛው አቅጣጫ ደግሞ ከነአናውያን፤ ኬጢያውያን እና ሌሎችም ብዙ ዐይነት “... ውያን” እንደሚጠብቁቸው እንዳላወቁት እስራኤላውያን እኔም ወደ አካለ መጠን መሻገር የራሱን ችግሮችና ፈተናዎች ይዞ እንደሚመጣ አላወቅሁም ነበር።

ሰው ግን ለመከራ ተወልዷል። ክፍያዎች (የቤት፤ የውሃ፤ የመብራት፤ የስልክ ...)። ግብር። የማጣጣል ስለባ። ታማኝ ያልሆነ የትዳር ዳደኛ። ልባችሁን የሚሰብሩና ሙሉ ሌሊት ቁጭ ብላችሁ እንድታነጉ የሚያደርጉ ልጆች። የጨነገፈ ፍቅር። ከጀርባ የሚተቻችሁ ጓደኛ። የሚስቱን የልደት ቀንና የጋብቻ ክብረ በዓላቸውን የሚረሳ ባል። እያደግን በመጣን መጠን እነዚህም ነገሮች አሳሳቢነታቸውና ክብደታቸው ይበልጥ ይጨምራል። ያኔ በዐሥራዎቹ እያበሁ ብጉሮች ነበሩ ችግሮቹ። አሁን ግን ኪንታሮትና ዕጢዎች ናቸው፤ እንዳንዴ ልጆች ከዕድገት ራሳቸውን እንዲጠብቁ ሰማስጠንቀቅም ይዳዳኛል። ምንም ማምለጫ የለም። ከአንቀልባ እስከ መቃብር ድረስ በሌሎች ሰሚደረጉበት ያልተገቡ ጉዳቶች የተጋለጥን ነን።

ታዲያ ያለፈው የወደፊቱን መወሰን እለበትን?

ሰተጉዱ ሁሉ የሚሆን መልካም ዜና አለኝ። የትላንት ጉዳቶች የዛሬን ወይም የነገን ደስታችሁን መምራት የለባቸውም። ድነት ተዘጋጅቷል፤ ነጻ መውጣትም የክርስቶስን ያህል ቅርባችሁ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ በቆላስይስ 1÷16-18 ላይ ስለ ክርስቶስ ሲናገር፤ “የሚታዩትና የማይታዩትም፤ ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና ... እርሱም በሁሉ ፊተኛ ይሆን ዘንድ” ይላል (እጽንኦት የተጨመረ)።

በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ደግሞ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ድል ስለመንሣቱ ሲናገር፤ “አለቅነትንና ሥልጣናትን ገፎ ድል በመንሣት በእርሱ እያዞራቸው በግልጥ አሳያቸው” በማለት ጽፏል (ቁ. 15 - እጽንኦት የተጨመረ)።

በኤፌሶን 6 ላይም ጳውሎስ፤ “መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር” አለመሆኑን ይነግረናል። ውጊያችን የሚካሄደው “ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዢዎች ጋር በሰማያዊም ለፍራ ካለ ከከፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ጋር ነው” (ቁ. 12 - እጽንኦት የተጨመረ)።

ሐዋርያው ጳውሎስ በእነዚህ ምዕራፎች ስለ ጌትነት፤ አለቅነት እና ሥልጣናት ሲናገር የጨለማ ንይላት ስለሆኑት ክፉ አጋንንታዊ ንይላት እያመለከተ ነው። እነዚህም ዕጣ ፈንታችንን ለመወሰን የሚፈልጉ የማይታዩ ንይላት ናቸው። ሐዋርያው ጳውሎስም ከእነዚህ ንይላት

ጋር እንደምንጋደል (እንደምንታገል፤ እጅ ለእጅ እንደምንተናነቅ) ያስረዳል። ሕይወታችን እኛ ልንቆጣጠራቸው በማንችላቸው የዘር ውርስ፤ ከባቢያዊ ሁኔታ፤ ተፈጥሯዊ፤ ማኅበራዊና ምጣኔ ሀብታዊ ጎይላት እንደሚወሰን ዘመኑ ይነግረናል። ክርስቶስ ግን የሰውን ፍጥረት በባርነት የያዙትን እነዚህን ልዕለ ተፈጥሯዊ ጎይላት ተፋልሟቸዋል። አሸንፏቸዋል፤ ትጥቃቸውን አስፈትቶ አጋልጧቸዋል።

ምናልባትም ጨቋኝ ወላጅ የሆናችሁት ወላጆቻችሁ ጨቋኞች ስለ ነበሩ፤ ጠጪዎችም የሆናችሁት እናታችሁ ወይም አባታችሁ ጠጪዎች ስለ ነበሩ እንደ ሆነ ትናገሩ ይሆናል።

በቅርቡ አንድ ወጣት በነፍስ ግድያ ተከስሶ ለፍርድ ቀርቦ ነበር፤ ጠበቃው ክስን ለመከላከል ያቀረበው መቃወሚያ የመጀመሪያ መስመር የሚናገረው ተከላሹ በልጅነቱ ብዙ በደልና ጥቃት የደረሰበት መሆኑን ነበር። በዚህ ዐይነት አካባቢያዊ ሁኔታ ሥር ማደግ የሚያመጣውን ክፉ ተጽዕኖ አቃልቶ ለመመልከት አልደፍርም። ሆኖም ዛሬአችሁ የትላንታ ቸሁ ባሪያ መሆን የለበትም።

ስለ እነዚህ ስውር ጎይላት ከሐዋርያው ጳውሎስ የምንማራቸው ጎይለኛ እውነቶች አሉ፤

1. ክርስቶስ በእነርሱ ላይ የበላይ፤ ጌታና አለቃ ነው።
2. እኛን የመቆጣጠሪያ ጎይላቸውን ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሞቱ ገፍፏቸዋል።
3. እነዚህን አርኩስ ጎይላት የምናሸንፈው በጌታ (በእርሱ ጥንካሬ፤ በእኛ አይደለም) እና በታላቅ ጎይቱ በመበርታትና መሉ የጦር ዕቃውን በመልበስ ነው።

አብራችሁኝ ከቆያችሁ፤ ከወዳጅ ጥቃት ስለ ማምለጥ (መትረፍ) ይበልጥ መማራችን ይቀጥላል።

አሁን ከወዳጅ ስለሚሰነዘር ፍላጻ ዝርዝር ሁኔታዎችንና ክርስቲያኖች ለምን ሌሎች ክርስቲያኖችን እንደሚያቆሱ እናያለን።

ምዕራፍ ፬

የሳኦል እጅ

ዳዊትም እግዚአብሔር ከሳኦል እጅና ከጠላቶቹ እጅ ሁሉ ባዳነው ቀን የዚህን ቅኔ ቃል ለእግዚአብሔር ተናገረ።

- 2 ሳሙኤል 22+1

አጭርና ድንገተኛ ጓደኝነት ነበር። በየዓመቱ ከምናደርጋቸው የቤተ እምነታችን ስብሰባዎች በአንዱ አገኘሁት፤ እርሱም በሚቀጥለው ዓመት ወደ እርሱ ቤተ ክርስቲያን እንድመጣና ተክታታይ ኮንፈረንሶች እንዳካሂድ በዚያኑ ጊዜ ጋበዘኝ። ያም በሕይወቴ ካካሄድኳቸው በጣም ምርጥ አገልግሎቶች አንዱ ሆነ። እግዚአብሔርም የክርስቶስን ጌትነትና የመንፈስ ቅዱስን መላት ከዚህ በፊት ባልተረዳሁት መንገድ ወዲያውኑ ሊያስተምረኝ ጀመረ። በሕይወቴ የተከሰተው ለውጥ ጌታን ለመከተል ከወሰንኩበት ተሞክሮ ይልቅ ተምኔታዊ ነበር። በልቤ የተፈጠረውን ታላቅ መነቃቃት ይገራ ወደ ቤተ ክርስቲያኔ እንደ መጣሁ እግዚአብሔር ታላላቅ ድንቆችን በዚያ አደረገ። በሚቀጥለው ዓመት አዲሱን ጓደኛዬን ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ጋበዝኩት፤ ይህም ሕዝባችን ከተመለከታቸው የእግዚአብሔር አስደናቂ ሥራዎች አንዱ ነበር።

በሚቀጥለውም ዓመት ተመልሶ እንዲመጣ የጋበዝነውም እንዳለ ፈው ጊዜ አስደናቂ ነገር እንደሚከሰት ተስፋ በማድረግ ነበር። በእርግጥም የተከሰተ ነገር ነበር። ጓደኛዬ ተቃዋሚ ሆኖ ተነሣብኝ።

ጸሐፊዬ አውሮፕላን ማረፊያ ሄዳ ተቀበሰችው። ስለ እኔና ስለ አገልግሎቴ አሉባልታ በማራገብ አየሩን መበከል የጀመረው ገና መኪና ውስጥ ከመግባቴ ነበር። ቤተ ክርስቲያኒቷ ቁልቁል እየተጓዘች እንደ ሆነና እኔም የተሻለ ቦታ ፍለጋ ላይ መሆኔን በአግቦ መናገር ጀመረ። ጸሐፊዬ ነገሩ አስደነቃት፤ ምክንያቱም ቤተ ክርስቲያኒቷ ከዚህ በፊት ባላደገችበት መልኩ እያደገች፤ የምዕመናኑም ቁጥር ከማንኛውም ጊዜ በላይ እየጨመረ፤ በጀቱና የቅዱሳኑ ኅብረትም በተመሳሳይ መልኩ እያ

ደገ መሆኑንና ቤተ ክርስቲያኒቱን ለቅቆ የመሄድ ቅንጣት ፍላጎት እንዳልነበረኝም ታውቃለች።

በካሌት የተዘጋጁ መልእክቶቼን ለማዳመጥ በዚያው ሳምንት ጠይቆ ወስደና በአገልግሎቶቼ ላይ እኔን በቀጥታ ሳይጠቅስ ያስተማርኳቸውን ነገሮች ሁሉ እየተቃወመ ሲናገር ቆየ። ፕሮግራሙ ሲያልቅም አባላቱን መኪናቸው ድረስ እየተከተለ መጋቢያቸው ያጋጠመው ችግር ምን እንደ ሆነ እየጠየቀ ሲያነፈንፍ ቆየ። በፕሮግራሙ ላይ ያልነበረና የደነዘዘ ይመስላል ልበል?

ምዕመኖቼ ግን የተሸፋፈነው ክሱን ተረድተውታል። ዲያቆናቱ ሻንጣውን ሸክፎ ወደ መጣበት እንዲመሰስ እንዳደርግ ጠየቁኝ። የሥራ ባልደረቦቼን በምስጢር ሰበሰብኩና እኔን ለመከላከል ምን ማድረግ እንደ ሚችሉ ተነጋግርን።

በሕይወቴ ያጋጠመኝ ረጅም ሳምንት ሲያበቃም ወደ ራሱ ቤተ ክርስቲያን ተመለሰና በፕሮግራሞቹ ላይ ውሃ እንዳፈሰሰኩ፣ ቤተ ክርስቲያናችንም እየሞተች መሆኑን፣ እኔም ጌታን ትቼ እንደ ነበር በእንድ አገልግሎት ላይ ለሕዝቡ በይፋ ተናገረ። ስለዚያ ጉባኤ ከዚያ በኋላ ለበር ካታ ጊዜያት ተነጋግረናል፤ ሁሌም ግን ጉዳዩ ያልገባው እያስመስለ አድ በሰብሰ ያልፈዋል። ስምን እንደ ከዳኝ እስከ ዛሬ ባይገባኝም እንዳንድ የራሴ ግምቶች ግን አሉኝ።

እኔን ዋጋ ማሳጣቱ ተስፋ እንዳደረገው አልያዘሰትም፤ እንዲያውም የቤተ ክርስቲያኒቱ አባላት በጋላ ስሜትና በተትረፈረፈ ድጋፍ በዙሪያዬ ተሰበሰቡ። እግዚአብሔር “ከሳኦል እጅ” ነጻ አወጣኝ። የዚህ ምዕራፍ ርእስ ያደረሁትን ጥቅስ ፋይዳ አንድ መጋቢ ጠቁሞኝ ነበር። ዳዊት ከጠላቶቹ እጅ እና ከሳኦል እጅ ነጻ መውጣቱን ለያይቶ አስቀምጦታል። የጠላቶቹ እንኳ ግልጽ ነው፤ የሳኦል ግን? ዳዊትና ንጉሥ ሳኦል የአንዲት አገር ዜጎችና አንድ እምላክን የሚያመልኩ፤ ለተመሳሳይ ዓላማ ጦርነት የሚያካሂዱ፤ የአንድ ጎራ ሰዎች ናቸው።

የሳኦል ታሪክ አሳዛኝ ነው። አማሌቅን በጦርነት ሲጋጠም ንጉሡ ንና የተማረከውን መንጋ ሁሉ ወስዶ ለእግዚአብሔር መሠዋት ነበረበት። ሳኦል ግን ንጉሡንና ከመንጋው መካከል የሰቡትን ስራሱ እስቀርቶ የተናቁትን ብቻ መሥዋዕት አቀረበ። ባለመታዘዙም ምክንያት ነቢዩ ሳሙኤል ሲገሥጸው በእስራኤል ላይ ያሰውን ንግሥና እግዚአብሔር እንደ ናቀው ይፋ አደረገ። ዐዋጁ የፈጠረበት ሐዘን ሳኦልን ጥልቅ

ድብታ ውስጥ ከተተው። አማካሪዎቹ ድብታው ይለቀው ዘንድ ዳዊት ቀጠርቶ እየዘመረና በገና እየተጫወተ እንዲረዳው አደረጉ። ሳኦልም የዳዊትን አባት እሴይን፤ “ዳዊትን ወድጆዋለሁና ከእኔ ዘንድ ሆኖ እንዲያስገሰኝ ፍቀድልኝ” በማለት እርሱ ዘንድ እንዲቀር መፈሰጉን ነገረው (1ኛው. 16÷22 - እ.መ.ት) ።

ይህም ሆኖ ሳኦል በሥልጣን ላይ ከቆየበት ጊዜ አብዛኛውን ያሳሰፈው መልካሙን (ውቡን) የእስራኤል ዘማሪ ለማጥፋት ሲጣጣር ነው። ለምን?

ጦር ወርዋሪዎቹ

በወዳጆቹ ላይ ጦር የሚወረውርና ወንጭፍ የሚያስወነጭፍ ሰው ምን ምን የባሕርይ ጉድለት ይታይበታል?

ዎቶኝነት

ዳዊት ሳኦል እንዲያደርግ ያዘዘውን ሁሉ በአግባቡ ያደርግ ነበር። በዚህም ውጤታማ ከመሆኑ የተነሣ ዳዊት ፍልስጥኤማዊውን ከገደለና ሰራዊቱ ወደ አገሩ ከተመሰሰ በኋላ ከተሰያዩ የእስራኤል ከተሞች የመጡ ሴቶች “ሳኦል ሺህ፤ ዳዊትም እልፍ ገደለ” እያሉ በመዝፈን መንገዶችን አጨናነቋቸው (1ኛው. 18÷7)።

ይህ ያስቀሩበት ትንሽ ነገር ሳኦልን እጅግ ስላበሳጨውና ስላስቆጣው ድንገት በቅናት ተዋጠ፤ “ከዚያንም ቀን ጀምሮ ሳኦል ዳዊትን ተመቅኝቶ ተመሰከተው ... ሳኦልም [ዳዊት] እጅግ ብልህ እንደ ሆነ አይቶ እጅግ ፈራው” (ቁ. 9፤ 15)። ቀናተኛን ሰው እየቀናበት ያለው ሰው ሲመሰገን ከመስማት በላይ የሚያስፈራው ነገር የሰም። ሳኦል ያኔ ነበር ጦር ወርወሮ ዳዊትን ከግድግዳ ጋር ለማጣበቅ የሞከረው። ሳኦል በክፉ መንፈስ ተይዞ ነበር። ይህም ታሪክ በቅናት ተነሣሥቶ ወንድሙን አቤልን ከገደለው ከቃየን ታሪክ ጋር ይመሳሰላል።

“ኮናታን ጊብዓ የነበረውን የፍልስጥኤማውያንን ጦር ሰፈር መታ፤ ፍልስጥኤማውያንም ይህን ስሙ። ሳኦልም ‘ዕብራውያን ይሰሙት!’ በማለት በምድሪቱ ሁሉ መሰከት አስነፋ። ስለዚህ እስራኤላውያን ሁሉ፤ ‘ሳኦል የፍልስጥኤማውያንን ጦር ሰፈር መታ ...’ የሚለውን ወሬ ሰሙ” በማለት 1ኛ ሳሙኤል 13÷3-4 (እ.መ.ት) ይነግረናል። ሳኦል ሆይ የኮናታን ላስገኘው ድል ምስጋናውን አንተ መውሰድ አንደሚ

ያስፈልግህ የተሰማህ ሰምንድን ነው? በልጅህ ላይ ቀንተህ ነበርን? ወደ መገናኛ ብዙንን የሄደውን መረጃ ለምን ቁጥጥር አደረግህበት? ለምን ራስህን በማሳወቅ ላይ ይህን ያህል ትኩረት አደረግህ? የአንድ አፍታ ምስጋና የብዙ ዓመታት የልብ ሕመምና ሥቃይ ሊያስከትልብህ የተገባ ነውን?

በምቀኝነት ላይ የራስ ፍቅር ሲታከልበት ነገሩ ይባባስና አእምሮ እጥርቶ ማሰብ ያዳግተዋል፤ በሌላው ሰኬት ቅር መሰኘት ይመጣል፤ ተቀናቃኝን ዐይቶ ማሰፍ ያስቸግራል። ስለዚህ ዐይኑን የጣለበት ነገር ከዕይታው እንዲጠፋ አይፈልግም። እንዲያውም ትንሽ ስሕተት እስኪ ሠራ ድረስ እንደ ሌባ አድፍጦ ይጠብቃል። እኛ የሰማነው መልካም ዜና ለሌላኛው ክፉ ዜና የሚሆንበት ለዚህ ነው። ክፉውን ዜና ከመስማት በመቀጠል የሚያስደስተው ነገር ቢኖር ክፉውን ዜና ለማዳረስ አጋጣሚውን ማግኘቱ ነው።

የተናገሩት ሁሉ አዲስ ነገር አከሉበት፤
የሰሙትም ሁሉ ጨማምረው አስፋፋት።

(አሌክሳንደር ፖፕ)

የእኔ መንገድ ብቻ

ሳሙኤል እግዚአብሔር እንደ ተናገረው አደረገ፤ ሳኦል አማሌቃውያንን እንዲያጠቃ ነገረው። “አሁንም ሄደህ አማሌቅን ምታ፤ ያላቸውንም ሁሉ ፈጽመህ አጥፋ፤ አትማራቸውም፤ ወንድንና ሴቱን ብላቴናውንና ሕፃኑን በሬውንና በጉን ግመሉንና አህያውን ግደል” (1ኛው. 15÷3)። ሳኦል ግን እግዚአብሔር ያዘዘውን ከመፈጸም ይልቅ ንጉሡን፣ እንዲሁም ከበጎቹና ከከብቶቹ መንጋ የተመረጡትን፣ የሰቡትን ጥጆችና ጠቦቶች - መልካሞቹን ነገሮች ሁሉ ከጥፋቱ አተረፋቸው። “ፈጽሞ ሊያጠፋላቸውም አልወደዱም” (ቁ. 9)።

ሳሙኤል ሳኦልን ስለ ኀጢአቱ ሲጋፈጠው ሳኦል ግን አለመታዘዙን ለመሸፋፈን ሞክረ። ያኔ ጌታ፣ “ስላነገሥሁት ተጸጸትሁ” በማለት ተናገረ (ቁ. 11)።

ሳኦል ዘውዱን፣ መንግሥቱን፣ ወንድ ልጁን፣ በመጨረሻም ሕይወቱን አጣ - ይህ ሁሉ የሆነው የእግዚአብሔርን መንገድ መከተል ስላልፈለገ ነው። የራሱን ካልሆነ ሌላ መንገድ አይፈልግም። በውጤቱም

“እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ነው” ከመባል “እግዚአብሔር ይቃወምሃል” ወደ መባል ተጓዘ።

ይህ ዐይነት ባሕርይ ያላቸው ሰዎች ከክርስቲያን ሕይወት መሠረታዊ እሳቤዎች አንዱን ይጥሳሉ - ለራስ መሞትን። ጌታ ኢየሱስ “በኋላዬ ሊመጣ የሚወድ ቢኖር ራሱን ይካድ መስቀሉንም ዕለት ዕለት ተሸክሞ ይከተለኝ” ብሏል (ሉቃ. 9÷23)። የሕያው ቃል ትርጉም ደስ ይላል፤ “እኔን መከተል የሚፈልግ ቢኖር ለግል ምቹቱና ፍላጎቱ መጨነቁን ትቶ መስቀሉን ተሸክሞ ይከተለኝ”። ከራሳችሁ ጋር ተነጋግራችሁ ወይም ከራሳችሁ አስተያየት ተቀብላችሁ ታውቃላችሁ? “ቁጥር አንድን ተጠንቀቁት” ወይም “በዚህ ሁኔታ እንዲያልፉላችሁ አትፍቀዱላቸው” ወይም “ምን ማድረግ እንዳለባችሁ ማንም እንዲነግራችሁ አታድርጉ” የሚሉትን የሚመስሉ ምክሮች ሰምታችሁ ታውቃላችሁ? ጌታ ኢየሱስን ለመከተል ሥጋ የሚያቀርበውን ሐሳብ እምቢ፤ ክርስቶስን ደግሞ እሺ ማለት መማር አለብን።

ጌታ ኢየሱስ “ሕይወቴን የሚወድ ያጣታል” በማለት በግልጽ ተናግሯል (ዮሐ. 12÷25 - አ.መ.ት)። “ሕይወት” ተብሎ እዚህ የተተረጎመው ቃል ሳይክ (psyche) ሲሆን፣ ውሳኔዎች መወሰኛና ምርጫ ማድረጊያ ማንነትን፣ አእምሮን ያሳያል። ክርስቶስ ይህንን የተናገረው የራሳቸውን መንገድ መከተል ለሚወዱ፣ የራሳቸውን ምርጫ ለሚያደርጉ፣ የራሳቸውን ፈቃድ ለሚከተሉ ነው። ይህ ሰው ሕይወቱን “ያጣታል” ብሏል። ይህም ቃል አሁንም “እያጣት” መሆኑን የሚያሳይ የአሁን ጊዜ ግስ ነው።

በካናዳና በግሪንላንድ የሚኖሩ ኢንዩይት የተባሉ ዘሮች ድብ የሚያድኑበት ያልተሰመደ መንገድ አላቸው። ቁራጭ የተከላ ዐጥንት ይወስዱና በሁለት በኩል አሹለው ይቀርጹታል፤ ከዚያም በዓሣ ነባሪ ስብ ውስጥ ይጠቀልሉና በቅዝቃዜ እንዲረጋ ያደርጉታል። ከዚያም ድቦች በሚያዘወትሩት መንገድ ላይ ያስቀምጡትና ይጠብቃሉ።

ከቆይታ በኋላ አንዱ ድብ እየተንጎማለሰ ሲመጣ የዓሣ ነባሪውን ስብ ያይና ይውጠዋል። በዋጠበት ቅጽበት ራሱን ሰሞት ሰጥቷል። እያንዳንዱ እርምጃና እያንዳንዱ ቅጽበት ሹሉ ዐጥንት የድቡን ሆድ ዕቃ እንዲወጋና እንዲቆራርጥ ምክንያት ይሆናል። እነርሱም ድቡን እየተከተሉ ይጓዙና በውስጡ በሚፈስሰው ደም ምክንያት ሲወድቅ ደርሰው ይረባረቡበታል። ራሱ በፈሰገው መንገድ ካልሆነ ሌላ አማራጭ እንደሌለ ድርቅ የሚል ሰው በሚወሰደው በእያንዳንዱ እርምጃ ራሱን ያፈራርሳል።

በፍራቻ የተሞላ

ብዙ ሰዎች በዚህ ዓለም ውስጥ ምን ቦታ እንዳላቸው ለማወቅ ይቸገራሉ። “The Death of A Salesman” (የሽያጭ ሠራተኛው ሞት) ላይ ገጸ ባሕርይ የሆነው ዊሊ ሎማን “ማን እንደ ነበር በፍጹም አያውቅም” እንደተባለው ሁሉ ዛሬም ብዙ ሰዎች ማን እንደ ሆኑ ወይም ምን እንደ ሆኑ ራሳቸውን አያውቁም። ከራሳቸውም ጋር ሰላም አይደሉም። የሥነ ልቡና ባለሞያው ሮሎ ሜይ እንደሚያስገነዝበው የዘመናዊው ሰው ማዕከላዊ ችግር፣ ራሱን በግለ ሰብ ደረጃ ፋይዳ ያለው እድርጎ ያለመመልከቱ ነው።¹ በየጊዜው ከልክ በላይ እየተጨናነቀች ባለች ዓለም፣ የሰውን ቦታ ለመውሰድ እየፈጠነና እንደ እንጉዳይ እየፈላ ባለ ቴክኖሎጂ መካከል፣ ዝነኞችን የማምለክ ዝንባሌ እየተሰፋፋ በመጣበት ሁኔታ፣ ሰው ዝነኛ ካልሆነ ራሱን እንደ ድኩምና ዋጋ ቢሰ ነው የሚመለከተው።

በፍራቻ የተሞላም ሰው፣ ገነት በጎተራ ሙላት ውስጥ ልትገኝ እንደምትችልና መኖር ማለት ባለገንዘብ መሆን እንደ ሆነ አድርጎ ያስብ እንደነበረው የሉቃስ 12 ሞኝ ገበሬ፣ የሕይወት እርካታ በንብረት ብዛት እንደሚገኝ ያምናል። በመሆኑም ይህ ሰው ከእርሱ ያነሰ ንብረት ያላቸውን በመፍራት (ንብረቴን ይለርቁኛል በሚል) እና የበለጠ ባላቸው ላይ ደግሞ እየቀና በፍርሀትና በቅናት ተውጦ ይኖራል።

ሌሎችን ለማማት፣ ለመተቸትና ለመክሰስ በሚወስንበት ቅጽበት ግን እንደቀድሞው ድኩምነትና አይረቤነት እይለማውም። በድንገት እነስተኛ የትኩረት ማዕከል ሆኖ ራሱን ያገኛል። አዲስ ወሬ ፍለጋ ሰዎች ወደ እርሱ ይመጣሉ። ጎይሱ ለማጥፋትና ለማፍረስ ብቻ የሚውል ቢሆንም፣ የሆነ ጎይል ያለው ሰው ይሆናል። ብዙ ሰዎች ባዶ፣ ፍራቻ ያደረባቸውና ብቸኞች ናቸው። ሌሎች ሰዎች ሲለሟቸውና ትኩረት ሲሰጧቸው ብቻ ነው መኖራቸውን የሚያውቁት።

ኤሪክ ፍሮም ቀጣዩን ሐሳብ ያቀርባል፤

የእኔነቴ ትርጉም ንብረቴ (ገንዘቤ) ከሆነና ይህ ደግሞ ከጠፋ፣ እኔ ማን ነኝ? የተሸነፈ፣ ዝቅ የተደረገና በተላላተ መንገድ የመኖር አሳዛኝ ምስክር እንጂ ሌላ አይደለሁም። ያለኝንም አጣ ይሆናል በሚል ያለማቋረጥ መጨነቁ ግድ ነው...

እኔ ማለት የሆንኩትን እንጂ የያዘኩትን ንብረት ካልሆንኩኝ መረጋጋቴንና የሙሉነት ስሜቴን ማንም ሊጋ

ፋኝ አይችልም። የሕይወት ማዕከሌ በውስጤ ነው ያለው፤ የመሆንና መሠረታዊ ብቃቶቼን የመግለጥ አቅሞቼ የማን ነቴ አካል በመሆናቸው በእኔ ላይ የተመሠረቱ ናቸው።²

በሌላ አገላለጽ ይህ ሰው ከራሱ ጋር ሰላም ነው፤ ደኅንነቱም የሚመጣው ከማንነቱ እንጂ ከንብረቱ አይደለም። ንጉሥ ሳኦል ጋር ግን እንዲህ አይደለም። አንደኛ ሳሙኤል 18÷12፣ 15 እንደሚነግረን “እግዚአብሔርም ከእርሱ ጋር ስለ ነበረ ... ሳኦል ዳዊትን ፈራው። ... ሳኦልም [ዳዊት] እጅግ ብልህ እንደ ሆነ አይቶ እጅግ ፈራው።”

የሌሎችን የልብ ሐሳብ መጠራጠር

ሳኦል፣ ከመንግሥት በቀር ምን ቀረው? በማለት በዳዊት ስኬት ተቆጥቶ “ከዚያም ቀን ጀምሮ ሳኦል ዳዊትን ተመቅኝቶ ተመለከተው” (1ኛው. 18÷8-9)። ልብ ሙሉነት የሚጎድለው ሰው ሁሌም የሌሎችን የልብ ሐሳብና ቅንነት እንደ ተጠራጠረ ነው። እግዚአብሔር በኢዮብና በታማኝነቱ ላይ ያለውን እምነት ሲገልጥ ዲያብሎስ ምን እንዳለ አስታውሱ። “በውኑ ኢዮብ እግዚአብሔርን የሚፈራ በከንቱ ነው?” (ኢዮብ 1÷9)። “ከንቱ” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል “ያለ ምንም ጥቅም” ማለት ነው። በሌላ አገላለጽ፣ እንደ ለይጣን ግምት ከሆነ ኢዮብ እግዚአብሔርን የሚያገለግለው በሚያገኘው ጥቅም ምክንያት ነው። ለይጣን ቀጠለ፤ “እርሱንና ቤቱን በዙሪያውም ያሉትን ሁሉ አላጠርህለትም? የእጁን ሥራ ባርከህለታል፤ ከብቱም በምድር ላይ በዝቷል። ነገር ግን እጅህን ዘርግተህ ያለውን ሁሉ ዳብስ፤ በእውነት በፊትህ ይለድብሃል” (ቁ. 10-11)። ዲያብሎስ እግዚአብሔርን የሚያለግለውን የትኛውንም ሰው ይጠረጥራል። የትኛውም ሰው ይህንን በከንቱ (ያለ ጥቅም) ያደርጋል ብሎ ማመን አይችልም። እንደ እርሱ አመለካከት ከሆነ፣ ማንም ሰው ምንም ሳያገኝ መልካም አያደርግም። የተሰወረ ሐሳብ፣ የተደበቀ አጀንዳ መኖር አለበት። የሚፈልገው ነገር ይኖራል። መልካም ሰዎች መልካም ነገሮችን የሚያገኙ ከሆነ መልካም ማድረጋቸው ቀላል ነገር ነው። “ገንዘቡን ተከትለህ ሂድና የልባቸውን ሐሳብ ታገኝዋለህ” የሚለው የዲያብሎስ ፍልስፍና ነው። አሳዛኝ ነገር፣ በጣም ብዙ ጊዜ ዲያብሎስ በዚህ ጉዳይ ትክክል መሆኑ ነው።

በጣም በሚያሳዝን ሁኔታም ብዙዎች በእርሱ አስተሳሰብ ተውጦ ዋል። ሁሉ ሰው ድብቅ አጀንዳ አለው በማለት የሚነግረንን ተቀብለዋል። አለመረጋጋትና አለማመን አብረው አንድ ልብ ውስጥ የሚኖሩ

ናቸው። አለመረጋጋት ሌላውን አለማመንን ይወልዳል፤ በፍርሀት የተሞላ ሰው ምናልባት በድብቅ የልብ ሐሳብ ማሰትም ትኩረትንና ለቦታው ብቃት እንዳለው ማረጋገጫን ፍለጋ የሚንቀሳቀስ ነውና። ብዙዎችም ጉዳዩ ምንም ይሁን ምን፤ “እርሱ ይህን ከፈለገው፤ እኔ ደግሞ አቃወሙ ዋለሁ” ከሚል ዝንባሌ ጋ ይጣበቃሉ። እንዳንድ ለዎችማ የጌታን ዳግም ምዕክት የማይፈልጉት ሰው ያቀረበው ሐሳብ ቢሆን ኖሮ የተቃውሞ ድምፅ ይለጡበት ነበር።

በመጨረሻ ጊዜ በመጋቢት ባገለገልኩባት ቤተ ክርስቲያን፤ ከዚህ በፊት ባላጋጠመኝ መልኩ የእግዚአብሔርን በረከት ተለማምጀ ነበር። እግዚአብሔር እውነተኛ መንፈሳዊ መነቃቃት እምጥቶ በመገኘቱ (ህልዎቱ) መዐዛ አየርን ሞልቶት ነበር። እግዚአብሔር ካደረጋቸው አስደናቂ ነገሮች መካከል፤ “ልብ ለልብ የመተማመን ግንኙነት” ብዬ የምጠራው ነገር መመሥረቱ ነው። በቀላሉ ለማለት የፈለግሁት የእርስ በርስ ልባዊ መተማመን ነው። በአመራራ እንዳንድ ስሕተቶችን ብሠራም፤ ያንን ያደረግሁበትን ምክንያት ሕዝቡ በፍጹም ተጠራጥሮ አያውቅም። በመሆኑም እኔ ስሕተት ብሠራ እነርሱ ታጋሾችና ሁኔታውን የሚገነዘቡ ይሆናሉ። አንድ መጋቢ ከዚህ የበለጠ ከሕዝቡ ምን ሊጠይቅ ይችላል? ይህ ከብዙ ነገሮች ነጻ አውጥቶኛል። ሁለት ወይም ሦስት ዲያቆናት ጥግ ይዘው ሲንሸካሸኩ ስመለከት፤ ጥርጣሬ አያድርብኝም። የተለየ ጉዳይ ከሌለ በቀር ወደ ገቢና ወጪ ኮሚቴ ወርሃዊ ስብሰባ መሄድ አቁሜያለሁ። ጓደኛዬ ለሆነ መጋቢ ይህንን ስነግረው በድንጋጤ ጮኹ። “ያለ እኔ እንዲሰበሰቡማ በፍጹም አልፈቅድም” ብሎ ቁና ቁና መተንፈስ ጀመረ። እኔ ግን አምናቸዋለሁ፤ እነርሱም ያምኑኛል። ብዙውን ጊዜም ሊቀ መንበሩ ከስብሰባው በኋላ ወደ እኔ መጥቶ ሊያደርጉት ስላሰቡት ነገር ይነግረኛል፤ “ነገር ግን፤ አንተ ካልተስማማህበት ምንም ማድረግ አንፈልግም” ይሰኛል ቀጥሎ።

ብሪታኒያዊው ደራሲ ግራሃም ግሪን ሲናገር፤ “ምድር ላይ ሳይተማመኑ መኖር አይቻልም። ይህ እጅግ በከፋ ወህኒ ውስጥ - በራስ ወህኒ መኖር ነው” ብሏል።

በእርግጥ ይህ ዐይነቱ መታመን በተግባር ተመስክሮ የሚገኝ ነው። ሆኖም ሰዎች ብዙውን ጊዜ ከምንምታቸው በላይ ነገሮችን ለይተው ያውቃሉ - መታመን የሚገባን መሆን አለመሆናችንን ብዙም ሳይቆዩ ይገነዘባሉ።

ግላዊ ምኞት

ዳዊት ዙፋኑን እየፈለገ አልነበረም፤ ሳኦል ግን እንደዚያ ነበር የሚያስበው። “ከመንግሥት በቀር ምን ቀረበት? (1ሳሙ. 18÷8)። የሳኦል ዓለም በራሱ ግላዊ ምኞት ይገሰጻል፤ እርሱ የሚፈልገውን ነገር ሌላ ሰው አይፈልግም ብሎ መገመት አይችልም፤ ስለዚህ ይህን ጤና የጎደለው አስተሳሰቡን ዳዊት ላይ ጫነበት። ሁሉንም ዐይነት ዋጋ ከፍሎም ቢሆን መንግሥቱን ለማስጠበቅ ቆርጦ ተነሥቷል፤ በጣም ታማኝ ዜጋውን መግደልንም ቢሆን። ራስ ወዳድና የማይረባ ምኞት ሰውን እንዲህ ነው የሚያደርገው። በዚህ የተዋጠ ሰው የራሱን ከፍተኛ ጥም ለማርካት ሲል ጦር ወርውሮም ይሁን ቃላትን ተጠቅሞ ሕይወትን ከማጥፋት ወይም የሰውን መልካም ስም ከማበላሸት ወደ ኋላ አይልም። ታዲያ ምኞት በጨዋ አእምሮ ላይ እንኳ ሊገኝ የሚችል ጉድለት ተብሎ መጠራቱ ምን ያስደንቃል?

መመኘት ስሕተት ነው እያልኩ አይደለም። በፍጹም። ምኞት ከእግዚአብሔር የተሰጠ አነሣሽ ነይላ ቢሆንም፤ እንደ ሌሎች ስሜቶች ሁሉ ይህም በቁጥጥር ሥር መዋል አለበት። በሰርክስ ትዕይንት ጊዜ የተራብ ነብር ቢኖር የቀልፉን አስተማማኝነት ማረጋገጥ እንዳለብን ያህል ነው። ሥልጣንን ለማግኘት ወይም ለማስጠበቅ ሲባል ሌሎችን ለመስበር የሚፈቅድ የትኛውም ዐይነት ግላዊ፤ አይረቤና የራስ ወዳድነት ምኞት በክርስቶስ አካል ቦታ የለውም።

በተቃራኒውም ቅዱስ ጳውሎስ እርስ በርስ በሚኖረን ግንኙነት የክርስቶስ ልብ ሊኖረን እንደሚገባ ይነግረናል። “ሌሎች ከእናንተ እንደሚሻሉ በትሕትና ቁጠሩ አንጂ፤ በራስ ወዳድነት ምኞት ወይም ከንቱ ውዳሴ ለማግኘት አንዳች አታድርጉ። እያንዳንዳችሁ ሌሎችን የሚጠቅመውንም እንጂ ራሳችሁን የሚጠቅመውን ብቻ አትመልከቱ” (ፊልጵ. 2÷3-4 - አ.መ.ት) ሲል በአይረቤ ምኞት በተያዘ ልብ ላይ ሰይፉን ይቀረቅራል። ክርስትና እንዳበቃለት እንዳንዶች ይናገራሉ፤ ነገር ግን ክርስትና ገና ጭራሹን እንዳልተሞከረ መናገር ይኖርብኛል።

ሳያመዛዝኑ መናገር እና ሳያጣሩ መስማት

ዳዊትና ወገኖቹ በአንድ ዋሻ ውስጥ ዘልቀው ገብተው ተደብቀዋል። ዳዊትን እያሳደደ የነበረው ሳኦልም ወገቡን ለመሞከር ወደዚያው ዋሻ ገባ። ዳዊት አጋጣሚውን ተጠቅሞ ሳኦልን እንዲገድል የሚጎተጉቱትን

የራሱን ሰዎች ሐሳብ ተቃውሞ መሬት ለመሬት እየተሳበ ሄደና የሳላልን ልብስ ጫፍ ሳይታወቅ ቀርጦ መጣ። ሳላል ዋሻውን ለቅቆ ሲወጣም ተከትሎት ወጥቶ፤ “እነሆ፤ ዳዊት ክፉ ነገር ይሻብሃል’ የሚሉህን ሰዎች ቃል ለምን ትለማለህ?” በማለት ወደ ንጉሡ ጮኸ (1ሳሙ-24÷9)። ይህ ለማንኛውም ምክንያታዊ ሰው የዳዊትን ንጽሕና የሚያሳይ በቂ ማስረጃ ይሆን ነበር፤ በቅናት የሚንገበገበው ሳላል ግን ፈቃደኛ የነበረው የውሸታሞችን ንግግር ለመስማት ብቻ ነበር። እነዚያ ሰዎች ሳያመዛዝኑ ይናገራሉ፤ ሳላልም ሳያጣራ ይለማቸዋል።

እንደ አንድ መጋቢ የተለማመድኩትና ከልጅነት መጋቢዬ የተማርኩት አንድ ልምድ አለኝ። አንድ ሰው ሌላኛውን ምዕመን በሥነ ምግባራዊና መንፈሳዊ ውድቀት ለመከላከል ወደ ቢሮዬ ሲመጣ ወዲያውኑ እጄን አወጣና አስቆመዋለሁ። ከዚያም ስልኬን እነሣና የተከለለውን ሰው በስልክ እንድታቀርብልኝ ጸሓፊዬን አጠይቃለሁ። ወደ ቢሮዬ የመጣው ሰው ተደናግጦ ምን እያደረገሁ እንደ ሆነ ይጠይቀኛል።

“ይህንን እየከለለከው ያለውን አባል እየጠራሁት ነው። ምን እያልክ እንደ ሆነ ለመስማት እዚህ መገኘቱ ትክክል እንደ ሆነ አስባለሁ፤ ጥሩ አይመስልህም?”

ይሄኔ ሰውዬው ድንገት ተፈናጥሮ ይነሣና ጉዳዩ ብዙም አሳሳቢ እንዳልሆነና ነገሩን ሊገባበት እንደማይፈልግ በፍጥነት እየተንተባተበ መናገር ይጀምራል። ከዚያም መንተባተቡን ሳያቋርጥ ከቢሮዬ ይሸሻል።

በሐሜት የተሞላች ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ከምሆን፤ በአልኮል ሱለኞች የተሞላች ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ብሆን እመርጣለሁ። በአልኮል ሱለኞች ወይም ለቃል ኪዳናቸው በማይታመኑ ሰዎች እንኳ ከደረሰው ጉዳት በሐሜት ምክንያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የደረሰው ጉዳት በብዙ ይበልጣል። ሐሜትን፤ ስም ማጥፋትንና አሱባልታን በመቃወም የተደረገ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ተግሣጽን ያህል ምናልባት በእማኞች ችላ የተባለ ሌላ ተግሣጽ አይኖርም። በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጊዜ በእያንዳንዱ ወደብ አካባቢ የተተከሉ “ዝም የማይሉ ከንፈሮች መርከቦችን ያለጥማሉ” የሚሉ የማስጠንቀቂያ ምልክቶች ነበሩ። “ዝም የማይሉ ከንፈሮች ሕይወትን ያለጥማሉ” የሚሉ ተመሳሳይ የማስጠንቀቂያ ምልክቶችም በአብያተ ክርስቲያናታችን ሲኖሩ ይገባል።

“ወንድሙን ... ‘ደደብ’ የሚለው ደግሞ የገሃነመ እሳት ፍርድ ይጠብቀዋል” የሚሉት የጌታ ኢየሱስ የማቴዎስ 5 ጥብቅ ቃላት ሊያነ

ቁን ይገባል (ቁ. 22)። ልጅ ሳለሁ ይህ ጥቅስ የሞት ያህል ያስፈራኝ ነበር። እፌን አዳልጦት አንድን ሰው “ደደብ” ብለው ወደ ሲኦል እገባለሁ ብዬ ነበር የማለበው። ምርጡን ጓደኛዬን ደግሞ እንዲህ ብዬ ለድቤዋ ለሁ። እየተጫወትን እያለ ድብድብ ጀመርን፤ እርሱ ከእኔ ተለቅ ለሰሚል አሸነፈኝና በጀርባዬ መሬት እንደ ተዘረርኩ “አንተ ደደብ!” አልኩት። ይህ አስቀያሚ ቃል ከእፌ በወጣበት ቅጽበት ለገሃነም የተመደብኩ መሆኔን ገመትኩ። ከዚያ በኋላ በጣም ብዙ ጸሎት አቀረብሁ። እነዚህን ቃላት ሲናገር የጌታ ኢየሱስ ሐሳብ እንዲህ አልነበረም። “ጆል (ደደብ)” የሚለው ቃል ሥነ ምግባራዊ ጆልነትን ያሳያል፤ የሌላን ሰው ሥነ ምግባራዊ ባሕርይ መሳደብን ወይም ጥርጣሬ ላይ መጣልን ያመለክታል። ጌታ ኢየሱስ እየነገረን ያለው፤ በአንድ ሰው ሥነ ምግባራዊ ባሕርይ ላይ ጥርጣሬ እንዲጣል ማድረግ ገሃነም የተገባው ንጢአት መሆኑን ነው። ይህም ውሸት ወይም ግማሽ እውነት በመናገር፤ አስተያየት በመስጠት እና ቅንድብን ከፍ በማድረግም ሊፈጸም ይችላል። ሐሜት ስናካሂድ እያንዳንዱ ቃላቶችን የሌላን ሰው መልካም ስም ይገድላል። እግዚአብሔር ሐሰተኛን ምላስ ይጠላል፤ በእርሱም ፊት አስጸያፊ ነው (ምሳ. 6+16-19)።

እኛ ግን ስለ አንድ ሰው አንጊ ታሪክ ለመስማት ፈጣኖች ስንሆን፤ የሰማነውን ለሌላ ለማስተላለፍ ደግሞ ይበልጥ ፈጣኖች ነን። አይዳ የተባለው የ19ኛው ክፍለ ዘመን ደራሲ፤ “ክፉ ታሪክ በመንኲራኩሮች ላይ እየተሸከረከረ የሚጓዝ ሲሆን፤ እያንዳንዱ ሰውም በእያንዳንዱ ሂደት መንኲራኩሮቹን ዘይት ያደርግባቸዋል” ብሏል።

የቅርብ ሰዎች አንዱን ወገን ብቻ የማየት ዝንባሌ አላቸው፤ ብዙውን ጊዜም መጀመሪያ የለሙትን ወገን ያምናሉ። ዳዊት በእርሱ በኩል ያለውን ሁኔታ ለመናገር ብዙም ዕድል አላገኘም።

ሐዋርያው ጳውሎስ፤ “ስለዚህ ውሸትን አስወግዳችሁ፤ እያንዳንዳችሁ ከባልንጀራችሁ ጋር እውነትን ተነጋግሩ፤ ሁላችንም የአንድ አካል ብልቶች ነንና” ይላል (ኤፌ. 4÷25 - አ.መ.ት)። እውነተኛ ታማኝነት ላለበት ንግግር መነሻ ምክንያቱን ልብ በሉ፤ “ሁላችንም የአንድ አካል ብልቶች ነንና”። አቤት የሐሜት ተናጋሪው ሞኝነት፤ ሌሎችን አቁስሎ የራሱንም አካል ይጎዳል፤ ለሌሎች ያደለውን መርዝ ራሱም ይጠጣና ጌላ ግን ለምን ሕመም እንዳጋጠመው ግራ ይገባዋል።

ጥላውተስ የተባለው ሮማዊ ጸሓፊ ተውኔት፤ “በስም አጥፊዎችና በሰሚዎቻቸው ላይ ሥልጣን ቢኖረኝ ኖሮ፤ ተናጋሪዎቼን በምላላ

ቸው፤ ለሚዎቹን ደግሞ በጆሮአቸው እለቅላቸው ነበር። በማለት ተናግሮ አልፈዋል።

ይህ ዝርዝር ሙሉ አይደለም፤ ጓደኞችሁ ወደ እናንተ ጦር የሚወረውርባቸው ብዙ ምክንያቶች ይኖሩት ይሆናል፤ ለእናንተ የሚሆን መልካም ዜና ግን አለች። እግዚአብሔር ዳዊትን ከሳኦል እጅ አድኖታል። ዳዊት፤ “በሕዝቤ ከተቃጣብኝ ዐደጋ አዳንኸኝ፤ የመንግሥታትም ራስ አደረግኸኝ” ብሎ ዘምሯል (2ሳሙ. 22+44 - አ.መ.ት)። ዳዊት እንዲህ ዐይነት መዝሙር መዘመር የቻለው “እንደ ጽድቁ መለበልኝ፤ እንደ እጄም ንጹሕነት ብድራትን ከፈለኝ” (ቁ. 21) በማለት ቀደም ብሎ ስለ ተናገረ ነው።

በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ በጽድቅ ከተራመዳችሁ እግዚአብሔር እናንተንም ከወዳጅ ከሚወረወር ጦር ያድናችኋል።

ክፍል 2 ከወዳጅ ፍላጻ መትረፍ



የቆሰለ ልብ በእስፑጋሪ ሁኔታም ቢሆን ሊድን ይችላል።

- ኅተ

እውነትን የሚተካከል ጉዳትን መቃወሚያ የብርሃን መጋረጃና የጽናት መሣሪያ የለም።

- ጆርጅ ማክዶናልድ

አዝማች

ከ ወገኖች በተሰነዘረ ፍላጻ ቆስላችሁ ነበር እንበል። አሁን ምርጫ አላችሁ።

ሮሊ-ፖሊ ስለሚባሉ ነፍሳት ታውቃላችሁ? ግራጫ ቀለም ያላቸው በእግረኛ መንገድ ላይ የምታገኛቸው አነስተኛ ነፍሳት ናቸው። ስትቀርቧቸው እንደ ትንንሽ ኪሶች ይጠቀሳሉ። ጥቅልል ሲሉ ልታዩላቸው የማትችሉ ይመስላቸዋል ብዬ እገምታለሁ። ነገር ግን እንዲጨፈሉ ራሳቸውን ይበልጥ ያመቻቻሉ! የቆሰሉ ሰዎችም ብዙውን ጊዜ እንዲሁ ነው የሚያደርጉት - ራሳቸውን ከዓለም ደብቀው፤ ወደ ውስጥ ታጥፈው፤ እንደ ትንንሽ ኪስ ይጠቀሳሉና ከጥቃት እንደሚያመልጡ ያስባሉ። እውነታው ግን በንዴት፤ በምሬትና በመብስክላክ ለመጠመድ ይበልጥ ቀላል ዲላማ ይሆናሉ።

ከቆሰሉቱ ብዙዎቹ ሌላ ሰው ዳግመኛ ላለማፍቀርና ላለማመን በመፈለግ መደበቂያ ዋሻቸውንና ልባቸውን ያጠነክራሉ። ማንም እንዲጠጋቸው አይፈቅዱም፤ እነርሱም ወደ ማንም አይጠጉም። ይህ ጠባይ ችግር አለበት። ቁስሉ የደረሰባቸው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሆነ፤ ወደ ሌላ ቤተ ክርስቲያን ይሄዳሉ ወይም ጭራሹን ወደ ቤተ ክርስቲያን መሄዱን እርግፍ አድርገው ያተዉታል። የቆሰሉ አገልጋዮች ብዙውን ጊዜ አገልግሎት ይተዋሉ። እንደ ኤርሚያስ ማልቀስም ይፈልጋሉ፤

ሕዝቤን ትቼ፤ ርቂ አንድሄድ

በምድረ በዳ የእንግዶች ማደሪያ ማን በሰጠኝ!

ሁሉም አመንዝሮች፤

የአታላዮች መንጋ ሆነዋለ!

ሐሰትን ስመናገር፤

ምላሳቸውን እንደ ቀስት ገተሩ። (ኤር. 9+2-3 - አ.መ.ት)

የማይመስገን ነቢይ ከመሆን የሆኑል አስተናጋጅ መሆን ይሻላል።

የቆሰሉና ወደ ትንሽ ኪስነት የተጠቀሱ ሰዎች ማንንም የማያምኑና ተጠራጣሪ ይሆናሉ፤ ጥንቃቄ የማያደርጉ ከሆነማ እነርሱም ጦር ወርዋሪዎች ሆነው ያርፋታል።

ቁስላቸውም አላግባብ የደረሰባቸውን ጉዳት ያለማቋረጥ እየተመገቡ የሕይወታቸው ትርጓሜ እስከ መሆን ይደርሳል።

ይህ እንደ ምርጫ ነው። ወይም ልክ እንደ ዳዊት የጽድቅ ምላሽ በመስጠት እግዚአብሔር እንዲታደጋችሁና እንዲፈውሳችሁ መፍቀድን መምረጥ ትችላላችሁ። የጉዳት ሰለባ ወይም ድል ነሺ መሆን የእናንተ ምርጫ ነው። ጌታ ኢየሱስ እውነት አርነት እንደሚያወጣን ነግሮናል፤ በሚቀጥሉት ምዕራፎችም ነጻ የሚያወጣንን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት እንመረምራለን።

ምዕራፍ ፩
ተገቢውን አክብሮት ስታጡ

አባል የነበረባትን ቤተ ክርስቲያን ሰቅቆ እንደ ወጣ ከነገረኝ ሰው ጋር ስነጋገር ነበር። ሰምን እንደ ለቀቀ ስጠይቀው ቤተ ክርስቲያኒቱ በሥልጣን ትግልና በፖለቲካ ሁከት በመሞላቷና ለእርሱም ተገቢውን ትኩረት ስላልሰጡት መሆኑን ነገረኝ።

“አሁን ምን እያደረግህ ነው?” በማለት ጠየቅሁት።

“አ! አሰሳ ላይ ነኝ።” የዕፍረት ፈገግታ ፊቱን አለበሰው። “ፍጹም የሆነችን ቤተ ክርስቲያን እየፈለግሁ ሳይሆን እይቀርም።”

“ጥሩ ነው” አልኩት፤ “እንተ ስትገባባት ግን ፍጹምነቷ ያከትማል፤ አይደል እንዴ?” ንግግሪ እኔ እንዳሰብኩት ፈገግ አላስደረገውም።

እውነቱን እንጋፈጥ፤ ፍጹም ቤተ ክርስቲያን የሚባል ነገር የለም። ቤተ ክርስቲያን የተለያዩ ሐሳቦች፣ አመለካከቶችና ፍልስፍናዎች ካሏቸው ፍጹማን ያልሆኑ ሰዎች ነው የተሠራችው። በእንደዚህ ዐይነት ከባቢያዊ ሁኔታ ውስጥ ደግሞ ግጭቶች መኖራቸው አይቀርም። ከዚህ ጋር ተያይዞም ተገቢውን አገልግሎት አናገኝ ይሆናል። በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያንም ቢሆን ይኸው ዐይነት ሁኔታ ይከሰት ነበር። እንደ ሐዋርያው ጳውሎስ አገላለጽ በገላትያ ቤተ ክርስቲያን ዘንድ እርስ በርስ መነካከስና መበላላት ነበር (ገላ. 5+15)። “መነካከስ” እና “መበላላት” የዱር አራዊት እርስ በርስ ለመገዳደል የሚያደርጉትን ትግል የሚያሳዩ ቃሎች ናቸው። ሰዎች እንዳንድ ጊዜ “አቤት! ወደ አዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን መመለስ ብንችል” በማለት ሲያዝኑ አለማሰሁ። ጥሩ ነው፤ አንዳንዴ ግን በዚያች ቤተ ክርስቲያንና በእኛዋ መካከል ያን ያህል ትልቅ ልዩነት አይኖርም።

ስለዚህ እውነተኛው ጥያቄ “በአግባቡ ተይዣለሁ ወይ?” የሚለው ሳይሆን፤ “እንደዚያ ሲያጋጥመኝ ምን ማድረግ አለብኝ?” የሚለው ነው። አንዳንድ ጥቆማዎችን እንዳደርግ ይፈቀድልኝ።

እትደነቁ

ሐዋርያው ጴጥሮስ፤ “ወዳጆች ሆይ፤ እንደ እሳት የሚፈትን ብርቱ መከራ በመቀበላችሁ እንግዳ ነገር እንደ ደረሰባችሁ በመቁጠር እትደነቁ” በማለት እንባቢዎቹን ይመክራል (1ጴጥ. 4+12 - አ.መ.ት)። ለክርስቲያን ሕይወት በአግባቡ ክብካቤ አለማግኘት እንግዳና ያልተለመደ ነገር እይደለም። እንዲያውም ከእንግዳ ነገርነቱ ይልቅ እንደነዚህ ዐይነት መከራዎች ለክርስቲያን ባሕርይ ቤተኛ ናቸው። የተራራውን ስብከት አስታውሳችሁ (ማቴ. 5+3-12)? ስምንተኛውና የመጨረሻው ዝርዝር “ለሰጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው” ይላል። ጌታ ኢየሱስ በተራራው ስብከት ስለ ክርስትና ባሕርይ ነው ያብራራው። እማኝ በመንፈስ ድካ፤ የሚያዝን፤ የዋህ፤ ጽድቅን የሚራብና የሚጠማ፤ የሚምር፤ ልብ ንጹሕና የሚያስተራርቅ ነው። ምንኛ አስደሳች ለው ነው! ታዲያ እንዲህ ዐይነቱ ለው ምን ያጋጥመዋል? ይሰደዳል።

መከራ የጥሪያችን አካል ነው። ሐዋርያው ጴጥሮስ ስለ መከራና ሥቃይ ሲናገር፤ “የተጠራችሁለት ለዚህ ነውና” ይላል (1ጴጥ. 2+21)። ብዙ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን የሚያምኑት ምን እንደሚል ስለማያውቁ ነው። ለሥቃይ ተጠርተናል! ለዚህ ብቻ ሳይሆን ይችላል። ነገር ግን ለበረከት መጠራታችን እውነት የሆነውን ያህል ለመከራም ተጠርተናል።

ሐዋርያው ጳውሎስም በፊልጵስዩስ 1+29 ላይ አስደናቂ አባባል ይሰነዝራል፤ “በክርስቶስ እንድታምኑ ብቻ ሳይሆን ስለ እርሱ መከራ እንድትቀበሉም ይህ ጸጋ ተሰጥቷችኋልና” (አ.መ.ት)። ለክርስቶስ መሠቃየት ማለት ማመን የመዳን አካል እንደሆነው ዐይነት ነው። ሁለቱም የጸጋ ስጦታዎች ናቸው።

መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት አብሮኝ ከነበረው ጓደኛዬ ጋር ተጠፋፍተን ስለ ነበር ደንኑን ከአንድ የጋራ ጓደኛችን ጠየቅሁ። “አ! ከብዙ ዓመታት በፊት አገልግሎቱን ትቷል” አለኝ።

“ስምን?” ብዬ ጠየቅሁ።

“ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መጥፎ ተሞክሮ ነበር ያጋጠመው።”

መጥፎ ተሞክሮ! ጓደኛዬ ምን እንዲያጋጥመው ነበር የጠበቀው? በአገልግሎቱ አስደናቂና አስደሳች ተሞክሮዎች እንጂ ሌላ እንዳያጋጥመው? በአገልግሎቱ በሚገጥሙት መጥፎ ተሞክሮዎች ያልተቸገረ አንድም አገልጋይ አላውቅም። ጌታ ኢየሱስ ከሁለት ዓመት አገልግሎት በኋላ ተመልሶ ወደ ሰማይ ቢሄድ ምን ሲከለት እንደሚችል እንደ ሰመ

መን አሰብኩት። መላእክት ተደንቀው፤ “ጌታ ሆይ! ሥራህ ከመጠናቀቁ በፊት የተመለሰከው ሰምንድን ነው?” ብለው ይጠይቁት ይሆናል። እርሱም፤ “በምድር ላይ መጥፎ ተሞክሮ ነው ያጋጠመኝ። በደል ደርሶብኛል” ይል ነበር ማለት ነው።

ጌታችን ላይ ከደረሰ፤ እኛም ላይ ይደርሳል። አትደነቁ።

ተበቃይ አትሁኑ

ሰሚደርስብን መንፈሳዊ ጉዳት የሚኖረን ተፈጥሯዊ ምላሽ በቀል ማካሄድ ቢሆንም (ሰላሊህ ጌላ ላይ በደንብ እንነጋገራለን)፤ ይህ የእኛ እጻፋ ድርጊት መሆን የለበትም። ሐዋርያው ጴጥሮስ በድጋሚ እንዲህ በማለት ያሳስበናል፤ “በግፍ መከራን የሚቀበል ሰው እግዚአብሔርን እያሰበ ሐዘንን ቢታገሥ ምስጋና ይገባዋልና። ንጢአት አድርጋችሁ ስትጎሰሙ ብትታገሡ ምን ክብር አለበት? ነገር ግን መልካም አድርጋችሁ መከራን ስትቀበሉ ብትታገሡ ይህ ነገር በእግዚአብሔር ዘንድ ምስጋና ይገባዋል” (1ጴጥ. 2፡19-20)። ትክክለኛ መሆን የበቀል መብት አይሰጠንም። “ሐዘንን መታገሥ” ይገባናል። በትዕግሥት መሸከም ነው ሐሳቡ። ጴጥሮስ ብዙ ነጥቦችን አንሥቷል። በትዕግሥት መሸከም፤ “ምስጋና ይገባዋል።” እዚህ ጋ ጥቅም ላይ የዋለው ጸጋ የሚሰው ቃል ሲሆን፤ ይህን በተግባር የሚገልጹ ሰዎች የሚኖራቸውን ክብርና መደነቅ በሚያሳይ መልኩ ነው በዚህ ዐውድ የቀረበው። መንገሳታትን በትዕግሥት ከመቀበል በላይ የአንድን አማኝ ዝና ከፍ የሚያደርግ ምንም ነገር የለም።

ይህን የምናደርገው “እግዚአብሔርን በማሰብ” ነው ይላል ሐዋርያው ጴጥሮስ። እንደ ክርስቲያን ሁልጊዜም የእግዚአብሔርን ህልዎት (መገኘት) እያሰብን መኖር አለብን፤ የምናደርገውን ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ነው የምናደርገው። የእርሱን ህልዎት ማወቃችን በተግባራችንና በእጻፋ ድርጊታችን አቅጣጫ ላይ ሰውጥ ያመጣል። በወጣትነት ዕድሜ ላይ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን የመጣ ወንጌላዊ እኔንና ሌሎቼን ወጣቶች “ከፍቅር ጓደኞችሁ ጋር ጊዜ ለማሳለፍ በምትወጡበት ጊዜ እናታችሁ ከመኪናው የጌላ ወንበር ላይ ብትኖር እንቅስቃሴያችሁ ሰውጥ ይል ይሆን?” በማለት ጠየቀን። ለሰባዚው ብዙም ትኩረት አልሰጠሁትም ነበር፤ ትክክለኛ ነጥብ ግን አንሥቷል።

በመጋቢነት በማገለግልበት ወቅት፤ ቤተ ክርስቲያናችን ትልቅ የቅርጫት ኳስ ቡድን ነበራት። አንድ ቀን ከተጨዋቾቻችን መካከል ዐጥንት ብለን የምንጠራው ቀጭን ቀውላላ ተጫዋች ወደ እኔ መጣ።

“ያጋጠመህ ነገር አለ እንዴ ዐጥንት?” ብዬ ጠየቅሁት።

“ይኸውልህ መጋቢ፤ አንድ ችግር አለብኝ። ችግሩ አፈ ነው፤ ቋንቋዬ። ሳልጮኸና ሳልሳደብ አንድ ዐረፍተ ነገር እንኳ መናገር የምችል አይመስለኝም፤ ስለዚህ ጉዳይ ምን ማድረግ እንዳለብኝ አላውቅም።”

መጥፎ ቋንቋ ሲጠቀም እንዴም ሰምቼው ስለማላውቅ ነገሩ አስገረመኝ። “ግን እኮ ዐጥንት” አልኩት፤ “ስትራገም በፍጹም ሰምቼህ አላውቅም። ጨዋታ በሚካሄድበት ጊዜ በተጨዋቾች መቀመጫ ላይ ከእንተ አጠገብ ነው የምቀመጠው። ብዙውን ጊዜ የሚሳደብ ሰው ቢኖር ደግሞ ለስድብ የሚጋብዙ መሳደቡ የማይቀርባቸው አንዳንድ ምቹ ሁኔታዎች ይኖራሉ። እንተ ግን እንደዚህ ስታደርግ በፍጹም አልሰማሁም።”

ዐጥንት ፊት ላይ ድንጋጤ ታየ። “በእርግጥም አላደረግሁም! እንተ ባሰህበት አካባቢ እንዲህ ዐይነት ቋንቋ ፈጽሞ አልጠቀምም። መጋቢዬ ነህ እኮ!”

እኔም፤ “እየህ ዐጥንት፤ ችግርህ ከእግዚአብሔር ይልቅ ሰእኔ ከበሬታ ያለህ መሆኑ ነው፤ እርሱ ሁሌም አብሮህ በመሆኑ የምታደርጋቸውን ነገሮች ሁሉ የሚመለከት ምስክር ነው። ልክ የእኔን በዚያ መገኘት እንዳወቅኸው ሁሉ የእርሱንም በዚያ መገኘት ብታውቅ ኖሮ የተበከለ ቋንቋ በፍጹም አትጠቀምም” አልኩት።

ሐዋርያው ጴጥሮስ፤ ክፉ ሲደርስብን በክርስቶስ ምሳሌነት ምክንያት መታገሥ እንደሚገባን በመናገር ሙግቱን ይጨርሳል፤ “የተጠራችሁ ሁለት ለዚህ ነውና፤ ክርስቶስ ደግሞ ፍሰጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለ እናንተ መከራን ተቀብሎአልና” (ቁ. 21)። እርሱ ሲሰድቡት መልሶ አልተሳደበም። መከራንም ሲቀበል ያሠቃዩት ሰዎች ላይ አልዛተም። ይልቁኑ በጽድቅ ሰሚፈርደው ሰለንዱ ራሱን አሳልፎ ሰጠ። በሐዋርያው ጴጥሮስ አገላለጽ፤ ይህ እካሄድ የጠቅላላው ጉዳይ መደምደሚያ ይሆናል። መሆንም አለበት።

አትናወጡ

“በጎንም ሰማድረግ ብትቀኑ የሚያስጨንቃችሁ ማን ነው? ነገር ግን ስለጽድቅ እንኳ መከራን ብትቀበሉ ብፁዓን ናችሁ። ማስፈራራታቸውንም አትፍሩ፤ አትናወጡም” (1ጴጥ. 3፡13-14)። መጽሐፍ ቅዱስን አናውቅ ይሆናል፤ መጽሐፍ ቅዱስ ግን እኛን ጠንቅቆ ያውቀናል። ያላግባብ ስንበ

ደል ምን ዐይነት አጻፋ እንደሚኖረን በትክክል ያውቃል። ስለዚህ ትእዛዙ መንፈሳችን እንዳይረበሽ፤ እንዳንናደድና እንዳንናወጥ ነው። ለምን? ምክንያቱም ማንም ሊጎዳችሁ አይችልምና ነው። “በጎንም ለማድረግ ብትቀኑ የሚያስጨንቃችሁ ማን ነው?”

ይህ እስደናቂ ነው፤ ምክንያቱም ሐዋርያው ጴጥሮስ ወዲያው በሚቀጥለው ቁጥር ላይ፤ “ነገር ግን ስለ ጽድቅ እንኳ መከራን ብትቀበሉ ብፁዓን ናችሁ” በማለት ያውጃልና። ማንም ሊጎዳን እንደማይችል እንደኛው ቁጥር ላይ ያስረዳንና መከራ ልንቀበል እንደምንችል በቀጣዩ ቁጥር ላይ ይነግረናል። የእናንተን አላውቅም፤ እኔ ግን መከራ መቀበል ጉዳት ይመስለኛል። ሐዋርያው ዮሐንስም ቢሆን ከእግዚአብሔር ስለተወለደ ስው ሲናገር “ክፉውም እንዳይነካው እናውቃለን” በማለት ተመሳሳይ ነገር ይነግረናል (1ዮሐ. 5÷18)።

ይህንን እንዴት እናስታርቀዋለን? ሰዎች መከራ ቢያደርሱብን እንኳ ሊጎዱን አይችሉም፤ ብቸኛው እውነተኛ ጉዳት በባሕርያችን ላይ፤ ለእግዚአብሔር ባለን ፍቅርና መለጠት ላይ፤ እንዲሁም ውስጣዊ ሕይወታችን ላይ የሚደርስ ብቻ ነውና። “ሥጋን ሊገድሱ ቢችሉም” ይላል ማርቲን ሉተር የጻፈው “እምላካችን ብርቱ መሸሸጊያችን” የሚለው መዝሙር፤ እውነተኛና ውስጣዊ ማንነታችሁን መንካት አይችሉም። መከራ መቀበል ከጎጂነቱ ይልቅ በረከት ነው (“ብፁዓን ናችሁ” ያለው ጴጥሮስ ይህን ያረጋግጣልናል)። እንዲህ ዐይነት ችግር በእግዚአብሔር ላይ በጥልቀት እንድንታመን ያስገድደናልና። ለዚህም ነው፤ “ልዩ ልዩ ፈተና ሊደርስባችሁ እንደ ሙሉ ደስታ ቁጠሩት” በማለት ያዕቆብ የሚነግረን (ያዕ. 1÷2)። በምን ታሪክ ይህንን ልንፈጽም ይቻላል? ምክንያቱም ሌሎች የማያውቁትን ነገር እኛ እናውቃለን። “የእምነታችሁ መፈተን ትዕግሥትን እንዲያደርግላችሁ ታውቃላችሁ። ምንም የማይጎድላችሁ ፍጹማንና ምሉአን እንድትሆኑ ትዕግሥት ሥራውን ይፈጽም” የሚለውን እናውቃለን (ያዕ. 1÷3-4 - እ.መ.ት)። ይህንን አያውቁምና መከራ የሚያደርሱብን ሰዎች ውለታ እየዋሉልን ነው - እኛን ምንም የማይጎድለን ፍጹማንና ምሉአን በማድረግ ሥራ ውስጥ ከእግዚአብሔር ጋር እየተባበሩ ነው። ግልጽ እውነት፤ ፈጽሞ መከራ ካለመቀበል ይልቅ መቀበል የሚሻለን መሆኑ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ዐይነት ትምህርት እንደሚያስተምር ታውቁ ነበር?

እንደ ክርስቶስ ዐይነት ምላሽ ሰጡ

“ዳሩ ግን ጌታን እርሱም ክርስቶስ በልባችሁ ቀድሱት። በእናንተ ሰላለተሰፋ ምክንያት ለሚጠይቁችሁ ሁሉ መልስ ለመስጠት ዘወትር የተዘጋጃችሁ ሁኑ” (1ጴጥ. 3÷15)። መጽናናታችን ወይም መልካም ስማችን የተመሠረተው በጌታ ላይ ካልሆነ አላግባብ በደል ሲደርስብን እንናወጣለን። በቁጣ፤ በፍርሀትና በበቀል ተውጠን ምላሽ እንሰጣለን። ነገር ግን ክርስቶስ በእውነትም ጌታ ከሆነ የክርስቶስን የሚመስል ምላሽ እንሰጣለን፤ የምንሰጠው ያ ምላሽ ደግሞ እምነታችንንና ተስፋችንን በሚመለከት ሰዎች ጥያቄ እንዲያነሡ ምክንያት ይሆናቸዋል። ሐዋርያው ጴጥሮስ፤ ጥያቄ ማቅረባቸው እርግጥ ነውና ምላሽ ለመስጠት ዝግጁ እንድንሆን ይገፋፋናል። በአጭሩ ስናስቀምጠው፤ አላግባብ ስንበደል ስሌሎች መመስከር ከምንችልባቸው ታላላቅ መልካም አጋጣሚዎች አንዱን እናገኛለን።

ይፍጠንም ይዘግይም ብቻ በደል ይደርስባችኋል። ስለዚህ ክርስቶስን ጌታ አድርጋችሁ በልባችሁ በመቀደስ ተዘጋጁ።

ምዕራፍ ፩

ራሳችሁ ያመጣችሁት ቁስል እንዳልሆነ አረጋግጡ

ነገሩን የማደርግበት ወኔ ፈጽሞ አልነበረኝም።

እግሮቼን በትንሹ ከፊት አድርጌና መሬቱን አጥብቄ ረግጼ ቆሜ ያለሁ። ግራ እጄ በጉን በኩል ተንዘላዝሏል፤ ቀኝ እጄ ደግሞ ማኅደሩ ውስጥ ባለው ነጥብ 44 ክልት ሽጉጥ ሰደፍ ላይ አርፏል። ሽጉጥ በፍጥነት እውጥቶ መተኮስ ለመሰማመድ እያሰበኩ ነው።

ጦር መሣሪያዎችን መሰብሰብ፣ መተኮስና እንደ ገና ማቀባበል የምወደው የትርፍ ጊዜ መዝናኛዬ ነው። ሽጉጥ፣ ፍሻሌ ሽጉጥ፣ ጠመንጃ፣ ረሽ እና መትረየስ ድረስ ተኩሻለሁ። የፍጥነት ተኩስን ግን እድርጌው አላውቅም። የፍጥነት ተኩስ ማለት መሣሪያውን ከማኅደሩ ማውጣት (በተፈጥሮ በምትችሉት ፍጥነት)፣ እያወጣችሁት እያለ መጠበቂያውን ማላቀቅ፣ ሙሉ በሙሉ ካወጣችሁት በኋላም እዚያው ወገብ ላይ እንዳለ መተኮስ ነው፤ ልክ እንደ ማርሻል ዲሎን። “Gunsmoke” የተሰኘውን ተከታታይ የቴሌቪዥን ፊልም ካያችሁ፣ በዶጅ ከተማ ቆሻሻማ ጉዳና ላይ ጀርባውን ለተመልካች ስጥቶ ቆሞ ወንጀለኛውን ፊት ለፊት እየተመለከተ የሚታይበትን የፊልሙን የመጀመሪያ ትዕይንት ታስታውሳላችሁ። ከዚያም ሁለቱም መሣሪያቸውን ያወጡና (የፍጥነት ተኩስ) ይተኩሳሉ። ፈጣኑ ጦርነቱን ያሸንፋል፤ ሁሌም ማት ዲሎን ነው የሚያሸንፈው።

ይህ የፍጥነት ተኩስ ከሌሎቹ የጦር መሣሪያ ነዝ ስፖርቶች መካከል አንዱ ነው። አንድ ወቅት የዚህ ስፖርት ሻምፒዮን የሆነውን ሰው እገኘሁት። መሣሪያውን እውጥቶ፣ ተኩሶ ዲላማውን ለመምታትና ወደ ማኅደሩ ለመመለስ የአንድ ሰከንድ እራት መቶኛ ብቻ ይበቃዋል! ይሄ ነው ፍጥነት። እዚህ ላይ የሚያጋጥመን ብቸኛ ችግር፣ ሽጉጡን ከማኅደሩ ስታወጡ፣ ቃታውን መያዝ ስለሚኖርባችሁ፣ ዐውራ ጣታችሁ ከመጠበቂያው ላይ ይንሸራተትና ሽጉጡ ሙሉ በሙሉ ከማኅደሩ ከመውጣቱ በፊት እንዲተኮስ ማድረጉና በውጤቱም የጥይት እርሳስ እግራችሁ ውስጥ መገኘቱ ነው። ይህ ሲከሰት ከእግር ጣቶቻችሁ አንድ ሁለቱን

እንደምታጡና በቀሪው ዘመናችሁ ሁሉ እያነከሳችሁ እንደምትራመዱ እርግጠኛ ሁኑ። ጉዳቱ ከዚህ ሊብስም ይችላል።

ሽጉጡ ላይቀባበል በሚደረግ የፍጥነት ተኩስ ልምምድ ላይ ከመጠበቂያው ላይ ሁሌም ዐውራ ጣቴ ስለሚንሸራተት እውነተኛውን የፍጥነት ተኩስ ምክሬው አላውቅም። እግራ ላይ መተኮስ አልፈልግምና።

በእርግጥ፣ ብዙ ጊዜ እግራ ላይ ተኩሼ አውቃለሁ - በሽጉጥ ግን አይደለም።

መጋቢ በነበርኩበት ወቅት ለኮንፈረንስ ሌላ ቦታ ሄጄ ባለ የአንድ ዲት የቤተ ክርስቲያናችን አባል ባል ሞተ። እርሱ ግን አባላችን ስላልነበረ ከሄድኩበት ቦታ ሥርዐተ ቀብሩን ለማካሄድ እንድመለስ ጥሪ አልተደረገልኝም። ከተመለስኩ በኋላም በተለያዩ ነገሮች ስለ ተጠመድኩ የቤተ ክርስቲያናችን ትጉ አባል የነበረችዋን ይህችን ባሏን ያጣች ሌትና ሌት ልጇን መጉብኘት እንዳሰብኝ ትዝ አላሰኝም። ከጥቂት ሳምንት በኋላም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰላም ስላቸው በግልጽ የሚነበብ ቀዝቃዛነት እየሁባቸው። የሆነ ስሕተት መኖሩ ግልጽ ነው። ከዚያም ችግሩን ተገነዘብኩ - ሐዘንተኞቹን እናትና ልጅ እስመጉብኝቴ ነበር። መጎብኘት ደግሞ ያለ ምንም ማብራሪያ ከአንድ አገልጋይ የሚጠበቅ ተግባር ነበር። ባጋጠማቸው የሕይወታቸው ፈታኝ ወቅት ችላ አልኳቸው። ሰተፈጠረው ጥፋት እነርሱ ተጠያቂዎች እልነበሩም። እግራን ተኩሼ የመታሁት እኔ ነኝ! በራሴ ያመጣሁት ቁስል ነው። ወደ ቤታቸው ከሄድኩ፣ ይቅርታ ከጠየቅሁና ከተቀበልኩ በኋላ ነው የነበረን ኅብረት የተመለሰው።

ከሁሉ የክፋው ጠላታችን

ዶ/ር ጂ ሃርልድ ስሚዝ የታዳጊነት መጋቢዬ ነበር። ደፋርና ጥልቅ ስሜት ያለው ሰባኪ በመሆኑ ብዙዎችን እንደ ማግኔት የሚስብ ሰው ነበር (አሁንም ነው)። ሁሉም ሰው ግን አይደለም ወደ እርሱ የሚሳበው። ጥቂት ቢሆኑም በእያንዳንዱ እርምጃው የሚቃወሙት ኀይለኛ ሰዎች የተሰባሰቡበት አንድ ቡድን ነበር።

አምሳኛ ኢየሴልዬው ሲደርስ ትልቅ ክብረ በዓል ለማካሄድ ታቀደ። ዶ/ር ስሚዝም ላለፉት አምስት ዓመታት ከሁሉ የክፋ ችግር ሲፈጥርበት የነበረውን ግለ ሰብ ማግኘት በዚያን እሁድ ምሽት ይፋ እንደሚደርግ በአካባቢው በሚሠራጭ ጋዜጣ ላይ ይፋ ሲያደርግ ብዙዎች ተደነቁ (ጥቂቶች ደግሞ ብርክ ያዛቸው)። የተናገረውን ነገር እንደሚያደርገው ደግሞ እንድም ሰው ጥርጣሬ አልነበረውም።

የዚያን ዕለት ምሽት ከመዘምራን እንዲሁ ስለ ነበርኩ ማንም ሳይ ከልሰኝ በቀጥታ መድረኩን መመልከት እችላ ነበር። ልክ እንደ ሲኒማ ቤት የቦታው እያንዳንዱ ጥጋጥ ሳይቀር ሰዎች ተገጥጦታቸውን ጤም ብሎ ሞልቷል። ጥቂት ሰዎችም የሕግ አማካሪዎቻቸውን ይዘው መጥተዋል።

ዶ/ር ስሚዝ ወደ ምስባኩ መጣና የሰብከት ክፍሉን አሳወቀ - ሮሜ 7÷24፤ “እኔ ምንኛ ጉስቋላ ሰው ነኝ! ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት ማን ያድነኛል?” ከዚያም ሁሉ ሰው ትንፋሹን ለብስቦ ሲጠብቀው፤ ዶ/ር ስሚዝ “ባሰፋት እምስት ዓመታት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እጅግ ሲያስቸግረኝ የነበረው ሰው ... ጄ ሃሮልድ ስሚዝ ነው!” ብሎ ተናገረ።

አንድ ጊዜ ደግሞ የሆነ መጋዘን ውስጥ ያነበብኩት ጽሑፍ ነበር። “ዛሬ በጣም ችግር ሲፈጥርብህ የዋሰውን ሰው መቀመጫ ማታ በካልቶ ደጋግመህ የምትመታ ከሆነ ነገ መቀመጥ አትችልም” ይላል።

“ቅዱስ ቃሉን መስበኬ ስላልተዋጠላቸው ብቻ ከቤተ ክርስቲያን አባረሩኝ” በማለት የነገረኝ እንደ መጋቢ ነበር። ሲሰብክ እስካደመጥኩበት ቀን ድረስ ለእርሱ ሐዘኔታ ነበረኝ። የሚሰብከው መጽሐፍ ቅዱሱን ቢሆንም በአሱታዊና ራሱን ጻድቅ አድርጎ ሌሎችን በሚኮንን መንገድ ስለ ነበር እኔም ብሆን መባረሩን ደግፌ ድምፅ በሰጠሁ ነበር። ቅዱሱን ቃል ሳይሆን፤ ራሱን የሚሰብክበትን አስጠሊታ መንገድ ነበር የተቃወሙት።

አንድ ሌላ መጋቢ ደግሞ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚጋፈጣቸው ችግሮች ራሱ የፈጠራቸው መሆኑን በቅርቡ እንደ ተገነዘበ እጫወተኝ። ይህ ብዙዎቻችንን በሚመለከት እውነት ነው።

አንድ ነገር ግን ግልጽ መሆን አለበት፤ ሁሌም ሰዎችን ማስከፋትን ማስቀረት አይቻልም። ወደ ቤተ ክርስቲያን የማይመጡ ሰዎችንና ወጣቱን ትውልድ በወንጌል ለመድረስ እንዳንድ እብያተ ክርስቲያናት የፈጠሩት “በጓደኝነት መፈላለግ” የተሰኘ አገልግሎት አለ። ይህ ምንም ችግር የለውም። እንዳንዶች ግን አንድም የሚያስከፋ ነገር ላለመናገር ወይም ላለማድረግ ቃል እስከ መግባት ርቀው ሄደዋል። እንዳንዶችም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብከቶችን ችላ በማለት የመዝናኛ ስብከት ወደ ማካ ሄድ ፈታቸውን ስላዘሩ ስብከታቸው የእሁድ ጋዜጣ መዝናኛ ገጽ ቅጣይ ሆኗል። አንድ መጋቢ ግን ጉዳዩ ያላመኑ ሰዎችን የሚያስከፋ በመሆኑ መስቀሉን ወይም ጎጠኝነትን በፍጹም እንደማይጠቅስ ነግሮኛል።

መሆን ግን አለበት! ከጉባኤው መካከል እንዳንዶችን ሳናስከፋ የእግዚአብሔርን ሙሉ ምክር (የሰውን ጎጠኝነት፤ የክርስቶስን መስቀል

ጭምር) መስበክ እንችልም። መልእክቱ ላይ ውሃ እያፈሰሱ እግዚአብሔርን ከማስከፋት፤ ወንጌሉን በመስበክ ሰውን ማስከፋት ይመረጣል። እንደ አገልጋይ በመንፈስ ቅዱስና በፍቅር ወንጌሉን ሲያውጅ የሚከፋው ሰው ካለ አገልጋዩ ወደዚያ ሰው ሄዶ ይቅርታ መጠየቅ እያስፈልገውም። ይልቁኑ ወንጌሉ ለሚያምኑት ዛሬም የእግዚአብሔር ንይል በመሆኑ ጌታን ማመስገን ይገባዋል። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳለው፤ ለሚድኑት የሕይወት ሽታ፤ ለሚጠፋት ደግሞ የሞት ሽታ ማለት ነው። ሕይወት የወንጌሉ ምላሽ የሚሆነውን ያህል ሞትም የወንጌሉ ምላሽ ነው (2ቆሮ. 2+15-16)።

እየተለወጠ ያለ ባሕል

ባሕላችን እየተለወጠ፤ በበርካታ የብሔረ ሰብ ቡድኖች እየተከበብን ባለን በት በዚህ ጊዜ በቋንቋ አጠቃቀማችን ላይ ይበልጥ ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርብናል። ለፖለቲካዊ ትክክለኛነት ጥብቅና መቆሜ አይደለም። ይህን ፍልስፍና አልወደውም፤ ሆኖም እንደበታችንን የማንጠብቅ ከሆነ የግዴላ ሽነት ንግግራችን ሌሎችን ማቁሰሉ አይቀሬ ነው። አንድ ወቅት አስቂኝ የነበሩ ብዙ ቀልዶች አሁን ግን ጓደኞቻችንንና የሥራ ባልደረቦቻችንን የሚያስከፋ ናቸው። “ጥሩ ነው፤ እነርሱም ግን ቆዳቸው ስለ መሆን የለ በትም” ትሉ ይሆናል፤ መጽሐፍ ቅዱስ ግን “ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ለመኖር የሚቻላችሁን ሁሉ እድርጉ” በማለት ያዛል (ዕብ. 12÷14 - እ.መ.ት)።

እንዳንዶቻችን ትኩረታችን ሁሉ በራሳችን ላይ ከመሆኑ የተነሣ የሌሎችን ፍላጎትና ሕመም መረዳት አቅቶናል። “ጓደኞች እንዲኖሩህ ከፈለግህ፤ እንተም ጓደኛ መሆን አለብህ” የሚለው የድሮ እባባል በእውነት የተሞላ ነው። ቁምነገረኛ አለመሆናችንና ግዴላሽነታችን፤ ለሰው ሰሜት የማይጠነቀቅና ጨዋነት የጉደለው መንገዳችን፤ ለጓደኞቻችን ትኩረት አለመስጠታችን (እንዳለየናቸው መሆናችን)፤ ስለ ርዳታቸውና መልካምነታቸው ሌሎችን ማመስገን አለመቻላችን እነዚህ ሁሉ አንድ ወቅት እኛን እጅግ ያደንቁ የነበሩ ሰዎች በመንገዳችን ላይ ጦር እንዲወረውሩ ሊያደርጓቸው ይችላሉ።

የኢየሱስ የእምልኮ ቅደም ተከተል

ሰዎችን ያስከፋችሁት እናንተ ብትሆኑ ምን ማድረግ ይጠበቅባችኋል? ጌታ ኢየሱስ ምላሽ አሰው። ይህን የጌታ ኢየሱስ የእምልኮ ቅደም ተከ

ተል እለዋለሁ። ብዙ አብያተ ክርስቲያናት የራሳቸው የሆነ የእምልኮ ቅደም ተከተል አላቸው። ብዙውን ጊዜ በሙዚቃ መሣሪያው መግቢያ ይጀምራል፤ የእምልኮ መሪዎች ዝማሬ ይከተለዋል፤ ጥሪ ይደረጋል ... ወ.ዘ.ተ። በማቴዎስ 5 (እ.መ.ት) ግን ጌታ ኢየሱስ፤ “መባህን በመሠዊያው ላይ ለእግዚአብሔር በምታቀርብበት ጊዜ ወንድምህ የተቀየመበት ነገር መኖሩ ትዝ ቢልህ፤ መባህን በዚያው በመሠዊያው ፊት ተወው፤ መጀመሪያ ሄደህ ከወንድምህ ጋር ተሰማማ፤ ከዚያም ተመልሰህ መባህን ለእግዚአብሔር አቅርብ” (ቁ. 23-24 - አጽንኦት የተጨመረ)። “ወንድምህ” ከ“መባህ” ይቀድማል። የትኛውንም ዐይነት የእምልኮ ተግባር ከመጀመርህ በፊት ከተቀየመህ ሰው ጋር አስቀድመህ ዕርቅ ማድረግ አለብህ። ይህ የዕርቅ ተግባር ለእምልኮ አይተኬ ነው፤ የእምልኮው ውበት በእምላኪው ውበት፤ የሰጠታውም ተቀባይነት በሰጪው ተቀባይነት የማግኘት ልክ ይወሰናልና። ለዕርቅ ተነሣሽነቱን ልትወስዱና ይህንንም ወዲያውኑ ልታደርጉት ይገባል፤ “ፈጥነህ ተሰማማ” (ቁ. 25)።

የጌታ ኢየሱስን የእምልኮ ቅደም ተከተል ብንከተል ምን ይከለታል? ዕርቅ እስኪካሄድ ድረስ ሰባኪው አይሰብክም፤ አስተማሪውም አያስተምርም፤ ዘማሪያኑ አይዘምሩም፤ እምላኪዎችም አያመልኩም። የአሁኑ ማለፊው እምልኮ እስከ ምሽት አይጠናቀቅም፤ ሆኖም ምንኛውን እምልኮ ይሆናል! በነገራችን ላይ ጥፋቱ የማን እንደ ሆነ እስካሁን እየተጨነቃችሁ ከሆነ እናንተ ዝግጁ አይደላችሁም። ለዚህ ዝግጁ ከሆናችሁ ደግሞ ለሚቀጥለው እርምጃም ዝግጁ ትሆናላችሁ።

ምዕራፍ ፩

ሁኔታውን ለእግዚአብሔር ስጡ

የክርስትና ሕይወት በአብዛኛው የአጻፋ ድርጊት ጉዳይ ነው። በእጠቃ ላይ ሲታይ በእኛ ተግባር ላይ ዓለም እምብዛም ትኩረት የሰውም - ትክክለኛ ሁኔታዎች ባሉበት ሁኔታ ብዙዎቻችን ትክክለኛ ተግባር መፈጸም እንችላለን። ነገር ግን አስቸጋሪ በሆኑ ሁኔታዎች ውስጥ የሚኖረን አጻፋ ድርጊት ነው የዓለምን ትኩረት የሚሰበው። በሕይወታችን የሆነ ቀውስ ሲፈጠር ምን ዐይነት ምላሽ እንደሚኖረን ለማየት ሌሎች የቅርብ ክትትል የሚያደርጉብን ያኔ ነው። በዓለም እንዳሉት እንደ ሌሎቹ ዐይነት ምላሽ ነው የሚኖረን ወይስ እምነት በእውነትም ለውጥ ያመጣል?

በሚድኑትና በሚጠፉት መካከል የሚገኝ ጉልህ ልዩነት አድርጋችሁ የምትቆጥሩት ነገር ምንድን ነው? ወይም በሌላ አገላለጽ ለመጠቀም፤ እንደ አማኝ አማኝ ላልሆነው ዓለም ሊሰጥ የሚችለው ከሁሉ የላቀ ምስክርነት ምን ይመስላችኋል? ይህም አማኝ ለችግር የሚኖረው ምላሽ እንደ ሆነ እምናለሁ። ሁለተኛ ሳሙኤል 12 ስለ ዳዊት ልጅ ሞት ዘገባ ይዟል። በዳዊት ነጠላት የተነሣ ሕፃኑ በበሽታ እንደሚቀሰፍ ነቢዩ ናታን ሲነግረው ዳዊት ወዲያውኑ መሬት ወድቆ ስለ ሕፃኑ ሕይወት እየሰመነ ሰባት ምሽት በዚያ አሳለፈ። ሕፃኑ በበሽታው ተሸንፎ ሲሞት አገልጋዮቹ ለእርሱ መንገር ፈሩ። “ሕፃኑ በሕይወት ሳለ ብንነግረው አልሰማንም፤ ይልቁንስ ሕፃኑ እንደ ሞተ ብንነግረው እንዴት ይሆን? በነፍሱ ክፉ ያደርጋል” አሉ (12÷18)።

በመጨረሻ ግን ነገሩት። ዳዊት አሳዛኝን ዜና ሲሰማ ከወደቀበት ቦታ ተነሣ፤ ገላውን ታጥቦ ቅባት ተቀባባ፤ ልብሱን ለወጠና ቤተ እግዚአብሔር ሄዶ ጌታን አመለከ። ከዚያም ወደ ቤቱ ሄዶ ራቱን በላ። አሁን እስቲ የአገልጋዮቹን ምላሽ ሰሙ፤ “ይህ ያደረግኸው ነገር ምንድን ነው? በሕይወት ሳለ ስለ ሕፃኑ ጸምህና አለቀሰህ፤ ከሞተ በኋላ ግን ተነሥተህ እንጀራ በላህ” (12÷21 - አጽንኦት የተጨመረ)።

ድርጊት ወይስ እጽፋ ድርጊት?

የተራራው ስብከት አብዛኛው ከእጽፋ ድርጊት ጋር የተያያዘ ነው። ለምሳሌ፡ “ቀኝ ጉንጭህን በጥፊ ለሚመታህ ሁሉ ሁሉተኛውን ደግሞ እዙር ስት፤ እንዲከለህም እጆ ጠባብህንም እንዲወስድ ለሚወድ መጉናጸፊያህን ደግሞ ተውሰት” (ማቴ. 5÷39-40)። እነዚህ ቃላት በጌታ ኢየሱስ ዘመን አብዮታዊ ነበሩ፤ አሁንም ያው ናቸው። የዓለምን ምላሽ አሰጣጥ አይደለም የሚያብራሩት።

ሐዋርያው ጴጥሮስ የጌታ ኢየሱስን ምሳሌነት እንድንከተል ግድ ይለናል፤ እርሱ “ሲለድቡት መልሶ አልተሳደደም፤ መከራንም ሲቀበል አልዛተም፤ ነገር ግን በጽድቅ ለሚፈርደው ራሱን አሳልፎ ሰጠ” (1ጴጥ. 2÷23)።

አሁንም ምርጫው የእናንተ ነው። በምትወዱትና በምታምኑት ሰው መከዳታችሁ አስደንግጧችሁ የድንጋጤ ምላሽ ትሰጡ ይሆናል። ነገሩ እጅግ አስደንጋጭ ከመሆኑ የተነሣ ጭራሹን መከሰቱን ማመን ላትፈልጉም ትችላላችሁ። የሥነ ልቡና ባለሙያዎች ይህንን ችግሩን መካድ ብለው ይጠሩታል።

ወይም የመጉዳትና የመዋረድ እጽፋ ትሰጡ ይሆናል። ምናልባት በዚያ ሰው ፊት አልቅሳችኋል፤ በተደበቀ ሐዘን ምክንያት ብቻ ሲከሰት በሚችል የድካም ወቅት ውስጥ የራሳችሁን ወይም የትዳር ጓደኞችሁን ወይም የልጆችሁን ውድቀት እጫውታችሁታል፤ አሁን ግን ይህንን ሰሌዳ ሎች ገልጦ ተናግሮታል ወይም እስካሁን ባይናገረውም መናገሩ እንደማይቀርና ሌሎችም የተነገራቸውን እንደሚያምኑ እያሰባችሁ በከፋ ፍርሀት ውስጥ እየኖራችሁ ነው።

በቁጣና ብቀላን በመፈለግ እጽፋ ትሰጡም ይሆናል። “When Heaven Is Silent” (ለማይ ዝም ሲል) በሚለው መጽሐፌ በእንድሆቴል የመኪና ማቆሚያ ስፍራ ስለ ደረሰብኝ ዘረፋና ተኩስ ተናግራል ለሁ። ከዚህ ክስተት በኋላም እንድ በቬትናም ጦርነት የተካፈለና በጠላት ተማርኮ የነበረ ጓደኛዬ ደወለና በጊዜው የተሰማኝን ስሜት በትክክል ነገረኝ። “መጀመሪያ ፍርሀት፤ ከዚያ ዕፍረት፤ ከዚያ ደግሞ ንዴት፤ በቀል የማድረስ ፍላጎት ነበር” አለኝ። በትክክልም ቁጭ ነው ያደረገው።

ወይም ደግሞ የጌታ ኢየሱስን ምሳሌ ተከትላችሁ ራሳችሁን በጽድቅ ለሚፈርደው ትሰጡ ይሆናል። ዳዊት ያደረገው ያንን ነው። በ1ኛ ሳሙኤል 24 ሳኦል ዳዊትን እያሳደደ እያለ ዳዊት ሳኦልን የሚገድልበ

ትን ጥሩ አጋጣሚ በእንድ ዋሻ ውስጥ አግኝቶ ነበር። ጓደኞቹም ይህን ጥሩ አጋጣሚ እንዲጠቀምበት ጉትጉተውታል። በዚህ ፈንታ ግን የሳኦልን መጉናጸፊያ ዘርፍ በመቁረጥ ብቻ ተወሰነና ከሕይወቱም ሆነ ከዙፋኑ ጋር ጉዳይ እንደሌለው ለሳኦል በማረጋገጫነት አሳየው። የዳዊትን ቃሎች አድምጡ፤ “እግዚአብሔር በእኔና በእንተ መካከል ይፍረድ፤ ... እንግዲህ እግዚአብሔር ዳኛ ይሁን፤ በእኔና በእንተም መካከል ይፍረድ” (ቁ. 12፤ 15)።

ዳዊት ከእኔ የተሻለ ሰው እንደ ሆነ እመስክራለሁ። ሊገድላችሁ የሚሞክረው ሰው ወደ እናንተ እጅግ ከመቅረቡ የተነሣ ልብሱን መንካት ትችላላችሁ። ልብሱን መቁረጥ ከቻላችሁ፤ ጉሮሮውን መቁረጥ ትችላላችሁ። ያለ ምንም ጥርጥር አልሞት ባይ ተጋዳይነታችሁ ተቀባይነት አለው። እርሱ ግን ጉዳዩን ለእግዚአብሔር መተው መረጠ። ጉዳዩን በራሱ መወጣት አልፈለገም።

ግን እግዚአብሔር ይህንን የታማኝነት ጥሰት ሊቆጣጠር ይችላልን? በእርግጥ መጽሐፍ ቅዱስ በቀል የእግዚአብሔር መሆኑን ይናገራል፤ ግን ሂሳቡን እጅ በእጅ ባያስከፍልስ? ሁኔታውን እውነትም ልንተውሰት እንችላለን? መጽሐፍ ቅዱስ በትክክል ይህንን ነው የሚያዘን።

በጣም ተወዳጅ፤ ብዙ ተጠቃሽ የሆነ የተስፋ ቃል ይኸውላችሁ፤ “መንገድህን ለእግዚአብሔር ዐደራ ስጥ፤ በእርሱም ታመን፤ እርሱም ያደርግልሃል” (መዝ. 37÷5)። “መንገድ” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል “መልካም ስም” ተብሎም ሲተረጎም ይችላል። ይህኛውን ትርጉም እወደዋለሁ። “መልካም ስምህን ለእግዚአብሔር ዐደራ ስጥ”። “ዐደራ ስጥ” ተብሎ የተተረጎመውም ቃል “ማንከባለል፤ ማሻገር” ማለት ነው። ስለዚህ ትእዛዙ እንዲህ ዐይነት ነው፤ “መልካም ስምህን ለእግዚአብሔር አሻግር” የሚል። ይህ ቃል በጣም ሊታገሡት የማይቻል ሽክም የተሸከመ ሰው ሽክሙን ከትከሻው ወደ እግዚአብሔር ሲያንከባልል የሚያሳይ ምስል ይከስትልናል። መልካም ስም ከባድ ሽክም ነው። “ከመልካም ሽቱ መልካም ስም ... ይሻላል” ብሏል ጠቢቡ ሰላምን (መክ. 7÷1)። መልካም ስም እንዴ ከተበላሽ የማይመለስ ያህል ነው። “Gone With The Wind” (ነገም ሌላ ቀን ነው) በሚለው መጽሐፍ ላይ ያለው ፊት በትሰር፤ “ዝናህን እስክታጣው ድረስ፤ ምን ዐይነት ሽክም እንደነበረ ወይም ነጻነት በትክክል ምን እንደ ሆነ ፈጽሞ መገንዘብ አትችልም” ሲል ምናልባትም ልክ ነው።

ሐዋርያው ጴጥሮስ ሰላኝ ቃል አለው፤ “እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መከራን የሚቀበሉ፤ መልካምን እያደረጉ ነፍሳቸውን ስታመነ ፈጣሪ ዐደራ ይስጡ” (1ጴጥ. 4÷19)። “ዐደራ ይስጡ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል የንግድ አባባል ሊሆን “ማስቀመጥ” ማለት ነው። ያኔ በመጽሐፍ ቅዱስ ዘመን፤ ረጅም ጉዞ የምታደርጉ ከሆነ ገንዘባችሁንና ዋጋ የሚያወጡ ዕቃዎቻችሁን የሚታመን ጓደኛችሁ ዘንድ ታስቀምጣላችሁ፤ እርሱም እናንተ በማትኖሩበት ጊዜ እነዚህን ንብረቶቻችሁን ይጠብቅላችኋል። ከመልካም ስማችሁ የሚበልጥ ዋጋ ያለው ሌላ ነገር ይኖራልን? መልካም ስማችሁን ስታመነው ሰእግዚአብሔር ስጡት፤ ይጠብቅላችኋል። “መልካም እያደረጉ” ይላል ጴጥሮስ። የተጉዳ፤ ወይም የተበደሉ፤ ወይም መልካም ስማቸው ጥያቄ ላይ የወደቀ ብዙ ሰዎች ተሰብረውና ዳግመኛ እግዚአብሔርን ማገልገል አቅቷቸው እይቻሉ።

መልካም ስም - ሽክም?

ከጥቂት ዓመታት በፊት ቤተ ሰባችን ወደ አሁኗ የእምልኮ ምሽት ለመሄድ እየተዘጋጀ እያለ ትልቁ ልጄ ነጭ ቲሸርት፤ ጉልበቱ ላይ ቡጭቅ ጭቅ ያለ ሰማያዊ ጂንስ ሱሪ ሰብሶና የመጨረሻ የሰምፅ ደረጃ ላይ የደረሰች የቴኒስ ጫማ አድርጎ ደረጃውን ቁልቁል እየተንደረደረ መጣ። ሚስቴ ይህንን ጣዕረ ሞት ስታይ፤ “ምን እያደረግህ ነው?” ብላ ጮሽች።

“ወደ ቤተ ክርስቲያን እየሄድኩ” ብሎ መሰለ።

“በዚህ ሁኔታማ አይሆንም፤ ሊሆን አይችልም!”

“እንዴ እማሚ፤ አሁኗ ምሽት እኮ ሌሎቼም ልጆች እንደዚህ ነው የሚሰብሱት።” (የሚያሳዝነው ነገር፤ የሚናገረው ትክክል ነበር።)

ከዚያም - ቃሉቿን ፈጽሞ አልረሳቸውም - ሚስቴ፤ “እንተ በዚህ ሁኔታ ወደ ቤተ ክርስቲያን እንድትሄድ ብልቅድልህ ሰዎች ምን ዐይነት እናት እንደ ሆንኩ ነው የሚያስቡት?” አለች።

ሁላችንንም የሚሰማንን ነገር ነው የገሰጸቸው። “ሰዎች ስለ እኔ ምን ያስባሉ?” የመልካም ስም ሽክም።

በኮሎራዶ ኮንፈረንስ ላይ እያለሁ ከአንዲት ሴት ጋር ተነጋገርኩ፤ ባሏ እርሷንና ልጃቸውን ትቶ ከቤት ወጥቷልና ልጁን ሰብቻዋ ሰማሳደግ ተገድዳለች። ልጁ ዐሥራ ስድስት ዓመት ሲሞላው በእርሷ፤

በቤተ ክርስቲያንና በማኅበረ ሰቡ ላይ ዐምዶ፤ በአስደናቂው የሀሺሽ ዓለም ውስጥ መንሳፈፍ ጀመረ። እርሷም የሚረዳት ሰው ፍሰጋ ብዙ ጊዜ ታሰቅሰ ነበር። እኔም፤ “እዚህ ከመጣሁ ገና ሁለት ቀኔ ነው። በዚህ ውስጥ ሁሉ ስታልፈ እዚህ የሚያግዝሽ ሰው ያስፈልግሻል። ስመጋቢሽ ነግረሽ ዋል?” አልኳት።

“እዎን፤ ነግራዋለሁ” አለችኝ።

“ታዲያ ምን አለ?”

“ጥሩ እናት ብሆን ኖሮ ልጄ እነዚህን ነገሮች ያደርግ እንዳል ነበር ነገረኝ።”

እንዲህ ዐይነት ንግግር ሳያበረታታትም አይቀር፤ እርግጠኛ ነኝ፤ እዚህ ጋ ምጸታዊው ነገር፤ የመጋቢውም ልጅ ዐሥራ ስድስት ዓመት ሲሞላው ተመሳሳይ ነገር ውስጥ መዘፈቁ ነው። ይህ በሚከሰትበት ጊዜ ከሁለት ነገሮች አንዱ ነው የሚሆንባችሁ፤ ትሑት ያደርጋችኋል፤ ይህ መልካም ነው። ወይም ውርደት (ዕፍረት) ውስጥ ይከትታችኋል፤ ይህ ደግሞ መጥፎ ነው። በመጋቢው ጉዳይ የሆነው ግን መጋቢነቱን በፈቃዱ ለቅቆ እስኪሄድ ድረስ የውርደት ስሜት ውስጥ ነው የገባው። ከዚህ ሰው ጋር ሰዓመታት ስለምንተዋወቅ፤ በልጁ ሁኔታ ያዝን እንደ ነበር ዐውቃለሁ። ከሁሉ ይልቅ ያሳዘነው ግን በዝናው ላይ የደረሰበት ጉዳት ነበር። በሌላ እገሳለጽ፤ ከልጁ ዐመፀኝነት ይልቅ የራሱ ዝና ይበልጥ ያሳስበው ነበር። ብዙውን ጊዜ የሚያሳስበን የተከሰተው መጥፎ ነገር አይደለም፤ ነገሩ በስማችን (በዝናችን) ላይ የሚያመጣው ውጤት እንጂ።

ጥሩ ነው፤ ዝናችሁ እንዲበላሽ አትፈልጉም፤ ነገሮችን በራሳችሁ ለመወጣት ከሞከራችሁ ግን ይኸው ነው የሚከሰተው። ታዲያ ምርጫው ምንድን ነው? ለጌታ ተወለሳት። የስማችሁን ጉዳይ ስእግዚአብሔር ዐደራ ሰጡ። ከዚያ ምን የሚሆን ይመስላችኋል? እንተ ይህንን ካደረግህ እርሱ፤ “ጽድቅህን እንደ ብርሃን፤ ፍርድህንም እንደ ቀትር [እጅግ ብሩህ የሆነው የቀኑ ክፍል] ያመጣል” (መዝ. 37÷6)። ይህ ነጻ የሚያወጣ የተስፋ ቃል ነው። ራሳችሁን ነጻ ለማውጣት በሞከራችሁ ጊዜ ሁሉ ነገሮችን ታመስቃቅላላችሁ። ጉዳያችሁ ትክክለኛ ከሆነ እግዚአብሔር ነጻ ያወጣችኋል።

ሐዋርያው ጳውሎስ ያደረገው ይህንኑ አይደለምን? በቆሮንቶስ በነበሩት ወንድሞች በተሰነዘረ ፍላጻ ሲቆስል፤ “እናንተም ብትፈርዱብኝ

ወይም ሌላ ሰው ቢፈርድብኝ ምንም ግድ የለኝም! በእውነቱ እኔ በራሴ ላይ እንኳ መፍረድ አልቻልኩም። እኔ እንደማውቀው ከሆነ ኅሊናዬ እይ ወቅለኝም፤ ይህም እኔ ንጹሕ መሆኔን አያስረዳም! ነገር ግን በእኔ ላይ የሚፈርድ ጌታ ብቻ ነው” ብሎ ጽፏል (1ቆሮ. 4÷3-4 - አዲስ ትርጉም)። “እናንተም ብትፈርዱብኝ ... ምንም ግድ የለኝም” ማለት መቻል ምን ዓይነት ጫና አቅላይ ነገር ነው! ምንኛ ከሸክም ገላጋይ ነው!

ሐዋርያው ጳውሎስ እንዴት አጻፋ መስጠት እንዳለበት ከየት ተማረ? ከክርስቶስ። በዚያ ማላገጥ በተሞላው ችሎት በከላሾቹ ፊት ጌታ ኢየሱስ ራሱን ለመከላከል ሳይፈልግ እንዴት ዝም ብሎ እንደ ነበር የሚተርኩትን ምዕራፎች ሳነብ መደነቅ ይሞላኛል። ጌታ ኢየሱስ በሄሮድስ ፊት ስለ ቀረበበት ሁኔታም ቅዱስ ሱቃስ ዘግቦታል፤ “ሄሮድስም ኢየሱስን ባየው ጊዜ እጅግ ደስ አለው፤ ስለ እርሱ ስለ ሰማ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ሊያየው ይመኝ ነበርና ምልክትም ሊያደርግ ሊያይ ተስፋ ያደርግ ነበር። በብዙ ቃልም ጠየቀው፤ እርሱ ግን እንድ ስንኳ አልመለሰለትም” (ሱቃ. 23÷8-9)።

ልጅ ሳለሁ በከተማችን በነበረው ቴአትር ቤት ገብቼ በሌሊል ቢ ዴሚሌ የተተወነውን “The King of Kings” (የነገሥታት ንጉሥ) የተባለውን ባለ ጥቁርና ነጭ ቀለም የድሮ ፊልም ማየቴን አስታውሳለሁ። ታሪኩን ዐውቀዋለሁ፤ እንዴት እንደተጠናቀቀም ዐውቃለሁ፤ ጌታ ኢየሱስ ምንም አለማድረጉን ግን በዝምታ ማለፍ አልቻልኩም። ታምራት እንዲያደርግ ሄሮድስ ሊጠይቀው “አሳየው፤ ኢየሱስ ሆይ፤ አሳየው፤ ያኔ ማን እንደ ሆነክ ያውቁና ከዚህ ውጥንቅጥ ትወጣለህ። ሽማግሌውን ሄሮድስ በታምራት አስደንቅና ነጻ ትሆናለህ!” በማለት ስሙኸ ራሴን አገኘሁት። ጌታ ኢየሱስ ግን ምንም መልስ አልሰጠም። ራስን መከላከል የፕሮግራሙ እንድ ክፍል አልነበረም።

ጸንታችሁ ቁሙ እና ወደ ፊት ሂዱ

ከዓመታት በፊት በመጋቢት ባገለገልኩባት ቤተ ክርስቲያን የማይወዱኝ ሰዎች የተሰባሰቡበት ቡድን ነበር። የማይታመን ነው አይደል? ነገር ግን በእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን ያልተለመዱ ሰዎች ይኖራሉ። ከጥቂት ጊዜ በኋላም የዚህ ቡድን አባላት ሌሎችን ወደ ራሳቸው ለመሳብ ሊሉ ስለ እኔ ጥሩ ያልሆኑ ነገሮችን መናገር ጀመሩ። ከሥራ ባልደረቦቼ መካከል አንዱ ልጋፈጣቸው እንደሚገባ ነገረኝ።

የዘፀአት 14 ጥናቴን ገና መጨረሴ ባይሆን ኖሮ ምክሩን ተቀብዬ እጋፈጣቸው ነበር። ሙሴ ሕዝቡን እየመራ ከግብፅ ካወጣቸው በኋላ ወደ ቀይ ባሕር አመጣቸው። በዚህ መካከል ፈርዖን ሐሳቡን ቀይሮ ነበር። “ምን ማድረጋችን ነው? አስራኤላውያን እንዲሄዱ ለቀቅናቸው፤ እገልግሎታቸውንም አጣን” ብሏል (ቁ. 5 - አ.መ.ት)። መልሶ ሊይዛቸውም ሲል ብርቱ ሰራዊት አስከትሎ ዘመተ (ዲያብሎስ የተወሰደ በትን ቦታ መልሶ ለመያዝ እንደሚሞክር ሁሌም እርግጠኛ መሆን ትችላላችሁ)። አስራኤላውያንም ግብፃውያኑን ሲመለከቱ ሙሴን መንቀፍ ጀመሩ፤ “እሺ መጋቢ አሁን ደግሞ ሌላ ጣጣ ውስጥ ከተትከን አይደል? ለመሆኑ እኛን ለመቅበር በግብፅ በቂ መቃብር የለም እንዴ? ለዚህ ነው እዚህ ያመጣኸን?”

ሙሴ ግን ከእግዚአብሔር የተቀበለው ቃል ነበረው፤ ጸንታችሁ ቁሙ ወደ ፊትም ተራመዱ። “እትፍሩ፤ ዛሬ የምታደክቸውን ግብፃውያንን ለዘላለም አታደክቸውምና ቁሙ፤ ዛሬ ለእናንተ የሚያደርጋችን የእግዚአብሔርን ማዳን እዩ” አለ (ቁ. 13-14)። ከዚያም እግዚአብሔር ሙሴን ወደ ፊት እንዲሄዱና ባሕሩን እንዲሻገሩ አዘዘው።

እግዚአብሔር በመሠረቱ “ሙሴ፤ ከግብፅ ያወጣኋችሁ ግብፃውያንን እንድትዋጉ አይደለም። ወደ ፊት እንድትጓዙና ምድሪቱን እንድትወርሱ ነው። ስለ ግብፃውያን አትጨነቁ፤ የእነርሱን ጉዳይ እኔ አለተካከለዋለሁ” እያላቸው ነበር። ከውጤታማዎቹ የዲያብሎስ ስልቶች አንዱ ተረከዛችን ሥር የማይጠፉትን ግብፃውያን በመዋጋት ጊዜያችንንና ኀይላችንን አባክንን የዳንንበትን የእግዚአብሔርን ሥራ ለመሥራት ምንም ጊዜና ገይል እንዳይተርፈን ማድረግ ነው፤ ወደ ፊት ሂዱ።

የእኔን ግብፃውያን አልተጋጠምኳቸውም። ለእግዚአብሔር አሳልፌ ሰጠኋቸውና ትኩረቴን ሁሉ ወደ ፊት በመሄድ ላይ አደረግሁ። እግዚአብሔርም ሲቃሉ ታማኝ ሆኖ ከ“ወዳጃዊ ጠላቶቼ” የምከለልበትን ጋሻ አደረገልኝ።

በቅርቡ ስለ ሁለተኛው የዓለም ጦርነት አንድ ፊልም ዐይቼ ነበር። አሜሪካውያኑና ጀርመናውያኑ በቅርብ ርቀት የሚዋጉበት አንድ ትዕይንት ነበር። ጀርመናውያኑ ወደ አሜሪካውያኑ የእጅ በምብ ሊወረውሩ፤ አሜሪካውያኑ መልሰው ወደ እነርሱ ይወረውሩታል፤ ከዚያም በተመሳሳይ መልኩ ይቀጥል ስለ ነበር አስቂኝ ሆኖ ነው ያገኘሁት። እያንዳንዱ ጦር የጠላቱን የእጅ በምብ መልሶ ወደ ጠላቱ መወርወር ቀጥሏል። በወታደራዊ ፍልሚያ ላይ ይህን ማድረግ ብልህነት ነው።

እኛ ግን በመንፈሳዊው ፍልሚያ ላይም የዚህ ዐይነት ነገር ማድረግ እንወዳለን። የሆነ ሰው የእጅ ቦምብ ቢወረውርብን! ወርዋሪውን እንደሚያፈነዳው ተስፋ በማድረግ መልሱን እንወረውረዋለን። የወረውራቸውን የእጅ ቦምቦች መልሱን ወደ ጠላታችን ከመወርወር ይልቅ አስቲ ለእግዚአብሔር እናሻግራቸውና እርሱ እንዲቆጣጠራቸው እንተውለት። ድርጊቱን ለእግዚአብሔር ዐደራ መስጠት ማለት ይሄ ነው። እግዚአብሔርን በእጅ ቦምቦች ጉዳይ ካመንነው፣ ይዋጋልናል።

ምዕራፍ ፳

ጣዖቶቻችሁን ግለጡ

ይህ ከግጥሞች ሁሉ ይልቅ በቀላሉ የማይታወቀው ነው።

ለሌሎች ግጥሞችም መሠረት ነው።

ብዙ ማሳሳቶችን ይሰብሳል።

ይህም ግጥም ጣዖት አምልኮ ነው።

ከቀደሙት የቤተ ክርስቲያን አባቶች አንዱ የሆነው ጠርጦሱስ፣ “ጣዖት አምልኮ የሰው ዘር ዋነኛ ግጥም፣ ዓለም የምትከሰስበት ከባድ በደል፣ ጠቅላላው የፍርድ ምክንያት ነው” ብሎ ተናግሯል።

ከወዳጅ የሚሰነዘርብንን ፍላጻ ተቋቁመን ለመውጣት ጣዖቶቻችንን ማራቀት አለብን።

“እንዴ፣ ወድቄ የምስግድላቸውና የማመልካቸው የተቀደሱ ላሞች፣ የአሕዛብ መሠዊያም ሆነ የተቀረጹ ምስሎች የሉኝም እኮ” ልትሉኝ እንደምትችሉ ዐውቃለሁ። ትክክልም ናችሁ። “በተጨማሪም ከደረሰብኝ ቁስል ማገገምና ጣዖትን ማምለክ ምንም የሚያገናናቸው ነገር የለም” ትሉ ይሆናል። እዚህ ጋ ግን ልትሳሳቱ እንደምትችሉ አምናለሁ።

ለአማኞች የተጻፈው 1ኛ ዮሐንስ የመጨረሻ ቃል “ልጆች ሆይ፣ ከጣዖታት ራሳችሁን ጠብቁ” የሚል መሆኑ ትርጉም አለው (5÷21)። ሐዋርያው ጳውሎስም ቢሆን ሰቆሮንቶስ ሰዎች፣ “እለዚህ፣ ወዳጆቼ ሆይ፣ ጣዖትን ከማምለክ ሽሹ” በማለት ጽፎላቸዋል (1ቆሮ. 10÷14)። ኢየሱስ ሕዝቦቹን በምን እንዳፋጠጣቸው ታስታውሳላችሁ? “አባቶቻችሁም በወንዝ ማዶ በግብፅም ውስጥ ያመለኩአቸውን አማልክት ከእናንተ አርቁ” (ኢያ. 24÷14)። እዚህ ጋ የሚያስደንቀው ነገር እርሱ ንግግር ከሚያደርግላቸው ሕዝቦች መካከል አንድም ሰው ግብፅ ውስጥ ያልነበረ መሆኑ ነው! ሆኖም የግብፃውያንን አማልክት ያመልኩ ነበር። እነዚህ አማልክትም በቀላሉ ሳይታወቁ በተለያዩ መልኮች በብዙ ስፍራዎች

የሚገኙ ናቸው። እንደ እውነቱ ከሆነ፤ ጣዖታትን ከማምለክ ፍጹም ርቀን እናውቅም። ሪቻርድ ኪይስ የሰውን ልብ የጣዖት ፋብሪካ በማለት ይጠራዋል፤ “የራሱ ሽጉጥ ግንባሩ ላይ እንደ ተደገነበት ሰው፤ ክርስቲያኖችም በጣዖት ላይ በነበራቸው አመለካከት ምክንያት ነገሩ በራሳቸው ላይ ዞሮ ለሁለት መቶ ዓመት ሲጠቁና ሲሠጉ ኖረዋል።”¹

ጣዖት ምንድን ነው?

ለሰ ጣዖታት ስናስብ አእምሮአችን የእንስሳትን፣ የሰዎችን ከድንጋይ ወይም ከዕንጨት የተሠሩ ቅርጾችን ምስል ይይዛል። ነገር ግን ጣዖት አምልኮ የአረማውያንን መሠዊያ ብቻ ሳይሆን፤ ልብንና አእምሮንም ያካትታል። የጣዖትን ትክክለኛ ምንነት ማወቅ ካቃተን በሕይወታችን ውስጥ ሰይተን ልንገነዘበው ስለማንችል ሁሉንም የክርስትና ሕይወታችንን አቅጣጫዎች ለማበላሸትና ለማዛባት ነጻ ይሆናል።

ለሰዚህ ሰጣዖት ፍቺ ያስፈልገናል። ሪቻርድ ኪይስ ይህን ያቀርባል፤ “ጣዖት ማለት ከፍጥረታት መካከል አንዱ ሆኖ የእግዚአብሔር ምትክ ሆኖ እስኪያገለግል ድረስ ከበራታ የሚያገኝ ነገር ነው። ሁሉም ዐይነት ነገሮች ጣዖት ስመሆን ብቁ ናቸው ... አካላዊ ዕቃ፣ ንብረት፣ ሰው፣ ተግባር፣ ሚና፣ ተቋም፣ ተስፋ፣ ምስል፣ ሐሳብ፣ ደስታ፣ ጀግና ጣዖት ሊሆን ይችላል።”²

ስቴፈን ቻርኖክ ደግሞ ይበልጥ ወደ ግላዊ ደረጃ ያስጠጋዋል። “የሆነ ነገር ካልታከለበት በቀር እያንዳንዱ ሰው እግዚአብሔር ደስተኛ ሊያደርገው እንደማይችል አድርጎ ያስባል። ስለዚህ ሆኖም ለአባላት፣ ጉጉው ሰው ሰክብሩ፣ የማይረካው ሰው ሰክፍተኛ ፍላጎቱ፣ ምኞት የሚያጠቃው ሰው ለሀብቱ ጣዖት ይሠራል፤ ከዚያም ከመልካም ነገሮቹ ሁሉ የበለጠና የሐሳቡ ማሳረፊያ የሆነ የላቀ ፍጻሜ አድርጎ ክብር ይሰጣል። ... ሰዎች ሁሉ በትምህርት፣ በባሕል፣ በተፈጥሮ ዝንባሌና በመሳሰሉት የተበጁ የወርቅ ጥጃዎችን ያመልካሉ።”³

“ሌላ ነገር ካልታከለበት በቀር እግዚአብሔር ደስተኛ ሊያደርገው አይችልም።” ደስተኛ እንዲያደርጋችሁ ከእግዚአብሔር ጉን ሌላ ነገር ያስፈልጋችኋል? ይህም ኢየሱስ ሲደመር ሌላ ነገር ነውን? በቃላት ባንገልጸውም፤ “ጌታ ሆይ፤ አንተ ስላስኸኝ በምስጋና ተሞልቻለሁ፤ ሆኖም አንተ ብቻ በቂ አይደለህም። ደስታና ሰላም እንዲኖረኝ ይህ ተጨማሪ ነገር ሊኖረኝ ይገባል” እያልን ሊሆን ይችላል። ይህ ጣዖት አምልኮ ነው። ክርስቶስ ብቻውን ሰደሰታችሁ በቂ ካልሆነ በልባችሁ ጣዖት አለ።

ያልተገባ ጉዳት በክርስቶስ ያገኛችሁትን ደስታ ካስናቃችሁ፤ የልባችሁን ጣዖት ፈልጉና አግኙ።

ኪይስ እሁንም የሚናገረው አለው፤ “ጣዖት አምልኮ በግልጽ የእግዚአብሔርን ሕልውናም ሆነ ባሕርይ መካድን አያካትት ይሆናል። በራሱ ፍጹም መልካም ነገር ሆኖ ከልክ ያለፈ ትስስር በተደረገበት ነገር ተሸፍኖ ሊመጣ ይችላል።”⁴ ዘመናዊ ክርስቲያኖች ጣዖት አምልኮን በሚመለከት እጅግ በጣም ገራገሮች ናቸው። ማንኛችንም ብንሆን በዚህ ጉዳይ ራሳችንን እንደ ጥፋተኛ እንመለከትም። ጣዖት አምልኮ ግን ራሱን በደንብ ይደብቃል።

ጥሩ መወደድና ጥሩ መታወስን መሻት፤ የሚታመኑ ጓደኞችን መፈለግ፤ ጥሩ ስም እንዲኖር ማሰብ ጤናማ ምኞት ነው። ከወዳጅ በተሰነዘረ ፍላጻ መቁሰል ግን እነዚህን ሁሉ ዐደጋ ላይ ይጥላቸዋል፤ ሊያጠፋቸውም ይችላል ይሆናል። የሆነ ሰው በድንገት ደስታችሁን አጨስመውና ሰላማችሁንም ግዙፋኛ አደረገው እንበል። እሁን ጥያቄው፤ ከሕይወታችሁ ላይ ምን ምን ቢቀነስ እንኳ በጌታ ያላችሁን ደስታ ማስጠበቅ ትችላላችሁ? የሚል ነው። ከራሳችሁ ምስል፣ ዝና ወይም ክብር ጣዖት መሥራታችሁን ያኔ ነው የምትደርሱበት።

ያልተገባ ጉዳት ላይ መጨነቅ ተፈጥሯዊ ነው። ነገር ግን እንደ ዚህ ዐይነት ጭንቀት እግዚአብሔር ሊሠራ ያለውን ነገር ከልክሎ ትኩረታችሁን በጉዳታችሁ ላይ ብቻ እንድታውሉ እንደሚያደርግ መረዳት አለባችሁ። “ትዝታ የነፍስ ጸሓፊ ነው” ብሏል አሪስቶቶል። ጉዳቶቻችሁን ስታስታውሱ፤ በብር ጽዋ ውስጥ ጭቃ ትሞላላችሁ።

በዓመታት መካከል ብዙ ትልልቅ ሰዎች ስለ አገልግሎቴ መልካም ነገሮችን ተናግረዋል፤ መልካም ነገሮችንም አድርገውልኛል፤ እውነቱን ለመናገር፤ እነዚህን ሁሉ ሰዎች አላስታውሳቸውም። አንድም የበደለኝን ሰው ግን በፍጹም ረስቼ አላውቅም። በዘላቂነት እንዳስታውሳችሁ የምትፈልጉ ከሆነ፤ ልክ አገልግሎ ሰጪርስ ወደ እኔ ኑና “እስቀያሚ አገልግሎት ነበር” በሉኝ። ፈጽሞ እንደማልረሳችሁ ቃል አገባለሁ። አንድ መልእክት ካቀረብኩ በኋላ “ዋናውን ሐሳብ ስተኸዋል” ያለኝን ሰው እስካሁን አስታውሰዋለሁ። አእምሮዬ ለዚያ ሰው የውርደት ሐውልት ወዲያ ውኑ ይገነባለታል።

ጭንቀት በጣዖት የሚመጣ ጥላ ነው፤ እግዚአብሔር ብቻውን ልባችንን ሊያረካ የማይችል ይመስል ጠቃሚ የሆነ ሌላ ነገር መኖሩን ያሳያል። እግዚአብሔርን የሚያዋርድ ብቻ ሳይሆን ጥቅም የለሽ ድርጊ

ትም ነው። እንደ ሰው እንዳለው፤ “በንጩነት ለመጽናናታችን መሠረት ከማበጀት ይልቅ ለሐዘናችን ጥልቀት እንጨምራለን።”

ጣዖቶቻችንን ማወላለቅ እና ከጭንቀታችን መላቀቅ

በክርስቶስ መርካት ለጣዖት እምልክላችንም ሆነ ለጭንቀቶቻችን መፍትሔ ነው። ሁሉም ሰው ደግሞ ይህንን ለማግኘት በፍለጋ ላይ ነው። ኔይል ክላርክ ዋረን የተከበረ ፍለጋ ይለዋል፤

እያወራሁ ያስሁት እጅግ ጥልቅ ስለ ሆነ፤ ሌሎች ምንም ቢያስቡ እናንተ ግን ራሳችሁን እንድትገልጹና ዓላማችሁን እንድትከተሉ ነጻነትና ኀይል ስለሚለጣችሁ፤ ትላንት በተፈጸመ ነገር ላይ ሳትብላከሰኩ በሰላም እንድታንቀላፉ ስለሚፈቅድላችሁ፤ ሕይወታችሁን በሰላምና በመንፈስ ዕረፍት ስለሚያነቃቃ ነፍስን አረስራሽ ዘላቂ እርካታ ነው።⁵

መለኮታዊ እርካታ በየትኛውም ዐይነት ሁኔታዎች ውስጥ እማኝ መረጋጋቱንና ለክነቱን እንዲጠብቅ የሚያስችለው የመንፈስ ባሕርይ ነው።

የእርካታ ምስጢር

ከልክ በላይ ጥቅም ላይ ከመዋሉ የተነሣ ምስጢር የሚለውን ቃል ለመጠቀም እመነታለሁ። ሁሉ ሰው ምስጢራትን እየፈለገ ነው። ቃሉ መግነጢሳዊ ማራኪነት አለው። በየዕቃ መሸመቻ መደብሮች የምናገኛቸውን ጋዜጦችና መጽሔቶች ታውቋቸዋላችሁ አይደል? ምስጢራትን እንደሚገልጹ ሁሌም ቃል ይገባሉ። “የዝነኞቹ የወበት ምስጢር።” “የሐኪሞቹ ምስጢራዊ እመጋገብ።” መቼም ከእነዚህ የሕትመት ውጤቶች እንዳቸውንም ፈጽሞ እንደማልገዛ ግልጽ ነው - ባይሆን እንኳ እዚያው በመደርደሪያቸው ላይ እያሉ በከፍተኛ ፍጥነት እነባቸዋለሁ።

የእርካታ ምስጢር ግን አለ። ሐዋርያው ጳውሎስ ተምሮታል። በወህኒ ሳለ በሐሰት የተከለለና በባልደረቦቹ የተከዳ ቢሆንም “ይህን የምሰው ስለ ቸገረኝ አይደለም፤ ምክንያቱም በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ያለኝ ይበቃኛል ማለትን፤ ... በማንኛውም ሆነ በየትኛውም ሁኔታ ያለኝ ይበቃኛል የማለትን ምስጢር ተምራለሁ” በማለት ለፊልጵስቶስ ለዎች ጽፎላቸዋል (ፊልጵ. 4÷11-12 - እ.መ.ት)። ቀደም ብሎም፤ “በእንዳች እትጨነቁ” በማለት መናገር መቻሉ ታዲያ ምን ያስገርማል (4÷6)!

ሐዋርያው ጳውሎስ የተጠቀመበት “ያለኝ ይበቃኛል” የሚለው አገላለጽ እርካታን ያሳያል። ይህም ከውጫዊ ሁኔታዎች ነጻ መሆን፤ ምንም ዐይነት ውጫዊ እርዳታ የማይጠይቅ ውስጣዊ ራስን መቻል ነው። ቃሉ በጥንቷ ሳለም የራሳቸው ምግብና የውሃ እቅርቦት ኖሯቸው ራሳቸውን የቻሉ ከተሞችን ለማሳየት ጥቅም ላይ ይውል ነበር። በእነዚያ ጊዜአት እንደ ለራዊት አንዲት ከተማ ላይ ከበባ ሲያደርግ ሕዝቡ ከራብ የተነሣ እጅ እንደሚለጡ ተስፋ በማድረግ የእቅርቦት መስመሮችን እቋርጦ ከብሏት ይቀመጥ ነበር። ከተማዋ ውጫዊ እቅርቦት የማያስፈልጋትና ራሷን የቻለች ከነበረች ግን ለከበባው ሥጋት የተጋለጠች አትሆንም። ክርስቲያኖች ደስተኛ ለመሆን ምንም ዐይነት ውጫዊ እገዛ ባያስፈልገንና ከውጫዊ ሁኔታዎች ጥገኝነት ነጻ ብንወጣ ምን ማለት እንደሆነ ገምቱ። ሳለም፤ ሥጋና ሰይጣን የፈለጉትን ያድርጉ፤ እኛ ያለን ይበቃናል። ክርስቲያናዊ ቅንነታችን ላይ እንድናመቻምች ለሚቀርብልን የዓለም ማባበያ ከዚህ በኋላ የምንጋለጥበት ደካማ ጉን አይኖረንም።

ሳለም፤ ሥጋና ሰይጣን “ለጥታችሁ የማትቀበሉና ጽኑ እምነታችሁን የማታላሉ ከሆነ ደስታን፤ ከበሬታን፤ ዕድገትንና ብልጽግናን እናስቀርባችኋለን” ሊሉን ይችላሉ።

“የቻላችሁትን ያህል ሞክሩ” ይላል ክርስቲያኑ፤ “ያለኝ ይበቃኛል። ራሴን የቻልኩ ነኝና እርካታ እንዲኖረኝ የሚያስፈልጉኝ ነገሮች ሁሉ በውስጤ ናቸው።”

እርካታ የሚመጣው ከውስጥ እንጂ ከውጫዊ እገዛዎች አይደለም። የረካን ልብ ውጫዊ ችግሮች ሊያናውጡት አይችሉም። ይህንን ምስጢር የተማሩ ለዎች፤ በውጭ ዕብደት ሲኖር ውስጣቸው መብቃታቸው አለ። በንብ ተነድፋችሁ ታውቃላችሁ? እንደምታውቁ እርግጠኛ ነኝ። ንቧን ቶሎ ብዬ መዳፈመኩል አስገብቼ አጥብቄ ከያዝኳት ልትነድፈኝ እንደማትችል ገና ልጅ ሳለሁ ከእኔ ከፍ የሚል ጓደኛዬ ነገሮኝ ነበር። ከሕይወት እንማራለን። ንብ ግን ውጫዊ ቆዳን፤ ውጫዊውን የአካል ሽፋን እንጂ ልብን መንደፍ እትችልም። ያለኝ ይበቃኛል የምትሉና ባላችሁ ነገር የምትረኩ ከሆነ ወዳጆቻችሁ በክህደት ቢነድፏችሁ እንኳ ልባችሁን መንደፍ አይችሉም።

መለኮታዊ እርካታ የችግሮቻችን ሁሉ መፍትሔ፤ የሽክምቶችን ሁሉ እገዛና የጭንቀቶቻችን (የሥጋቶቻችን) ሁሉ መድሃኒት መሆኑን ለናገር እያጋነንኩ ነው ብዬ አላስብም። የእርካታ ምስጢር አለ፤ ነገር ግን ...

ልንማረው የተገባን ምስጢር ነው

ይህንን እፈራው ነበር። ለእርካታ ብጽልይ እግዚአብሔር ምትሐታዊ በሆነ መንገድ እርካታውን ጢም አድርጎ እንደሚሞላኝ ተስፋ አደርግ ነበር። ሐዋርያው ጳውሎስ በፊልጵስዩስ 4÷12 ላይ፣ “ያለኝ ይበቃኛል የማለትን ምስጢር ተምራለሁ” ይላል። “ተምራለሁ” እንጂ “መሆን እንዳለብኝ ሰምቻለሁ” ወይም “መሆን እንደሚገባኝ አምናለሁ” አይደለም። እኛ ክርስቲያኖች ብዙ የሰማን፣ ጥቂት ብቻ ግን የተማርን ነን ብዬ እፈራለሁ። ሰው ስለ ክርስቶስ ብዙ ሊያውቅ፣ ክርስቶስን ግን ላይ ማረው ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ስንፍናችን ይሆናል እንዳንማር ያደረገን። መሰማት እንፈልጋለን፤ መማር ግን እኛ ለማድረግ ፈቃደኛ ከምንሆነው ያለፈ ብዙ ማሰብንና ማጥናትን ይጠይቃል። አንድ ጊዜ አንድ ቤተ ክርስቲያን ካገለገልኩ በኋላ መጋቢያቸውን፣ “ሕዝቦችህ አስደናቂ ሰሚዎች ናቸው” የሚል አስተያየት እንደ ሰጠሁት አስታውሳለሁ።

“አዎን” አለኝ እርሱም፤ “ቅዱስ ቃሉ ሲሰበክ መሰማት ይወዳሉ። በሰሙት ነገር ላይ ተግባራዊ እርምጃ ለመውሰድ ግን ምንም ሐሳብ የላቸውም። ልክ አንዳንድ ሰዎች መደነስ ወይም ገበጣ መጫወት እንደሚወዱት ሁሉ፣ እነርሱም ስብከት መሰማት ይወዳሉ።”

መማር የሌለበት መሰማት - በቤተ ክርስቲያን ላይ የተጣለ ከባድ እርግማን ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ በፊልጵስዩስ መልእክቱ ክርስቶስን ስለ መማር ይናገራል (4÷20)። ያዕቆብም ቢሆን ትምህርት ከማይገኝበት ለሚነት እንድንጠበቅ ያስጠነቅቀናል፤ “ቃሉን የምታደርጉ ሁኑ እንጂ ራሳችሁን እያሳታችሁ የምትሰሙ ብቻ አትሁኑ” (ያዕ. 1÷22)።

ሐዋርያው ጳውሎስ በፊልጵስዩስ 4÷12 ላይ የተጠቀመበት “መማር” የሚለው ቃል ቁጥር 11 ላይ ከተጠቀመበት የተለየ ነው። ቃሉ በዚያን ጊዜ የነበሩ ምስጢራዊ ሃይማኖቶች ይጠቀሙት የነበረ ግብራዊ ቃል ነው። “ወደ ምስጢር ውስጥ ለመግባት መታዘዝ ወይም ሐሳብ መቀበል” ማለት ነው። ቃሉ ረጅምና አስቸጋሪ ሂደትን ይጠቁማል። ሐዋርያው ጳውሎስ የተጠቀመበት ቀጣይነትንና የእሁን ጊዜን በሚያሳይ መልኩ ነው። አሌክሳንደር ሶውተር “ልምዴ አደርገዋለሁ” ብሎ የሕይወትን ልማድ በሚጠቁም መልኩ ተርጉሞታል።⁶ እርካታ የማለመድ ነገር፣ የምንሆነው ነገር ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንን የተማረው ከየትኛው ትምህርት ቤት ነው? ሥርዐተ ትምህርቱስ ምን ነበር? “ማጣትን ዐውቀዋለሁ፤

ማግኘትንም ዐውቀዋለሁ። ብጠግብም ሆነ ብራብም፤ ባንኝም ሆነ ባጣ በማንኛውም ሆነ በየትኛውም ሁኔታ ...” በማለት በቁጥር 12 (እ.መ.ት) ላይ ይነግረናል። ሐዋርያው ጳውሎስ ትልቅ ግኝት አግኝቷል፤ ሁሉ ነገር ቢኖረው ምንም እንደማይጨምርለት እና ምንም ባይኖረው ምንም እንደማይቀንስበት ተምሯል። እርሱ በብልጽግና የማይበረታና በድክነት የማይደክም ነበር። ይህ ፍልስፍና ከዓለም ፍልስፍና እጅግ የተለየ ነውና እኛም በዓለም የምንኖር ከነፈራችንን ከመምጣጥ የዘለለ ምንም ማድረግ እንችገራለን።

እርካታን የማግኛ የዚህ ዓለም አስተሳሰብ ንብረትን በማብዛት ሲሆን፣ የእግዚአብሔር መንገድ ግን ምኞቶቻችንን በመቀነስ ነው። አንድ ሰው ንብረቱ በጨመረ ቁጥር አሰመርካቱም እየጨመረ እንደሚሄድ እናንተም እንደ እኔ እንደተገነዘባችሁ እርግጠኛ ነኝ። እውነተኛ እርካታ ለአንድ ሰው በራሱና በምኞቶቹ ላይ ድልን ይሰጠዋል። “በመንፈሱም ላይ የሚገዛ ከተማ ከሚወስድ ይበልጣል” ይሰናል የመጽሐፈ ምሳሌ ጸሓፊ (ምሳ. 16÷32)። እንዲህ ዐይነቱ ሰው እውነተኛ ጀግና ነውና የክብር ሜዳልያ ይገባዋል።

የእርካታ ምስጢር ክርስቶስ ነው

የእርካታ ምስጢር አለ፤ ይህም ምስጢር የሚማሩት ነው። ታዲያ ይህ ምስጢር ምንድን ነው? ክርስቶስ። “ጎይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ” (ፊልጵ. 4÷13)። “በውስጤ በሚኖረው በእርሱ ብርታት የተነሣ ለምንም ነገር ዝግጁ ነኝ” ብሎ ፊሊፕስ ተርጉሞታል። የዊልያምስ ትርጉም ደግሞ “ውስጤ ጎይልን ባስቀመጠው በእርሱ ለሁሉም ነገሮች ጎይል አለኝ” ይላል። “ጎይልን የሚሰጠኝ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል፣ “አንድን ሰው በጥንካሬ መሙላት” ማለት ነው።

እርካታ መስተታዊ ነገር ነው። በውስጣዊ መነቃቃት የሚገኝ እንጂ እንደ አዲስ የሚመጣ አይደለም። በፈቃድ ጎይልና በተለያዩ ዐይነት ሥነ ልቡናዊ ሕክምናዎችም አይመጣም። ከክርስቶስ ጋር ነው የሚመጣው። የረካ አማኝ በውስጡ የሚኖረው ክርስቶስ ልዕለ ተፈጥሯዊ በሆነ ጥንካሬ ሁሌም ስለሚሞላው “ለምንም ነገር ዝግጁ” ነው። የእርካታ ምስጢር ክርስቶስ ነው። ራሱ ክርስቶስ። ክርስቶስ ብቻ። እንደ ሁልጊዜውም መልሱ ክርስቶስ ነው።

እሁን ከጌታ ጋር ያለው ታላቁ ብሪታንያዊ ሰባኪ በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ብቸኛውን ልጁን ለላጣ ባለጸጋ እንግሊዛዊ ታሪክ አጫ

ውቶኛል። በብሪታንያ አየር ንግድ ውስጥ አውሮፕላን አብራሪ የነበረው ይህ ሰው ያበርራት የነበረችው የጦር አውሮፕላን በብሪታንያ ጦርነት ጊዜ ተመትታ ወደቀች። ከጥቂት ዓመታት በኋላም ሽማግሌው ሞተ። ሚስቱና ብቸኛው ልጁ ስለ ሞቱ ምንም ወራሽ አልነበረውምና ንብረቶቹ በጨረታ ተሸጠው የሚገኘው ሽያጭ ሰተላያዩ የበጎ አድራጉት ድርጅቶች እንዲሰጥሉት በኑዛዜው አዝዞ ነበር።

ከሰውየው ንብረቶች ከፊሉ እጅ ከፍተኛ ዋጋ ያላቸው የሥዕል ስብስቦች ነበሩና የለንደን ጨረታ ቤት ለሽያጩ ቀን ወስኖ ጨረታውን አዘጋጀ። በጨረታው ቀን ሥዕል ስብስቦችና ጉጉ ተመልካቾች “ይህ ቀረሽ” ከማይባለው ስብስብ የቻሉትን ያህል እጃቸው ለማስገባት ተስፋ አድርገው ከተለያዩ አገራት ተሰባሰቡ። መጀመሪያ ላይ፣ የአንድ ወጣትን ገጽታ የሚያሳይ ሥዕል ለጨረታ ቀረበ። ሌሎቹ የሥዕል ሥራዎች ለሽያጭ ከመቅረባቸው አስቀድሞ ይህ ሥዕል - የሰውየውን ልጅ መልክ የሚያሳየው ሥዕል - በቅድሚያ መሽጥ እንዳለበት ኑዛዜው እንደሚያዝ አጫራቹ አብራሩ። የዚህ ሥዕል ሠዓሊውም ሆነ የተሣለው ወጣት ታዋቂ ባለመሆናቸው ሕዝቡ ተከፋ። ዋጋ የማያወጣ ሥራ።

ሕዝቡ ጸጥ አለ፤ ሥዕሉን ማንም አልፈለገውም። ከጉጉ ተመልካቾች መካከል በሕይወቱ ዘመን ሁሉ የሰውየው አገልጋይ የነበረና ልጅ የወንም ከውልደት ጀምሮ የሚያውቀው ሰው ተገኝቶ ነበር። ይህን ሥዕል እጁ ቢያስገባው ጥሩ እንደ ሆነ አሰበ፤ በዚህም ላይ ሥዕሉን ለመግዛት ፍላጎት ያሳየ ሌላ ሰው ስለሌለ ምናልባት በርካሽ ሊያገኘውም ይችላል። ስለዚህ መጫረቻ ዋጋ አቀረበ። ማንም አልተቃወመውም። ሥዕሉ የእርሱ ሆነ።

በዚህ ቅጽበት አጫራቹ “ክቡራትና ክቡራን ጨረታው ተጠናቋል” ብሎ ተናገረ። የተሰባሰቡት ሰዎች የሆነውን ባለማመን ደርቀው ቀሩ።

አጫራቹ ማብራራቱን ቀጠለ፤ “የልጁን ሥዕል የወሰደ የቀረውንም ሁሉ እንደሚወስድ ኑዛዜው ያስገድዳል።”

ልጁ ያለው ሁሉ አለው።

ምዕራፍ ፱

የማይታየውን የእግዚአብሔር እጅ ፈልጉ

እኔ የማደርገውን አንተ አሁን አታውቅም፤ በኋላ ግን ታስተውለዋለህ።

ዮሐ. 13÷7

ከ ልጅነት ትዝታዎቼ መካከል አንዱ እናቴ ሶፋ ላይ ለሰዓታት ተቀምጣ የትራስ ጨርቅ መጥሰፏ ነው (ወቅቱም ጊዜ ቆጣቢዎቹ የጥራት ጊዜ ይኖራት ነበር)። አንድ ቀን እናቴ ማድቤት ሳላች ቤት ውስጥ ወዲህ ወዲያ ስል እናቴ ትጠልፋቸው ከነበሩ ትራስ ጨርቆች አንዱ ሶፋው መደገፊያ ላይ ጣል ተደርጎ አየሁት። ብድግ ላደርገው የተሰያየ ቀለም ያላቸው ክሮችና ቋጦዎች የበዙበት መልክ የለሽ ትብታብ ሆኖ አገኘሁት። አንድ ሰው ያለምንም ዕቅድና ንድፍ መርፌውን እዚህም እዚያም እየተጠቀመ የተጫወተበት የዕብድ ሥራ ይመስል ነበር። ትራስ ጨርቁን ስገለብጠው ግን ቅጠል በበዛበት ዛፍ ላይ ሆና የምትዘምር ለማያዊ ወፍ ምስል አለበት። ስመለከተው የቆየሁት በተሳሳተ ገጽ ነበር፤ በሌላ በኩል ስመለከተው ግን እናቴ ትጠልፈው የነበረውን ውብ ሥዕል አየሁ።

ሕይወታችሁ የተገለበጠውን የትራስ ጨርቅ ውስጠኛ ክፍል መስሎ ያውቃልን? የእኔ መስሎ ያውቃል። በሁሉ አቅጣጫ የተተበተቡና ስሜት የማይሰጡ ውስብስብ ክሮች የበዙበት ዐይነት። በሕይወታችን እየሆነ ያለውን ነገር በትክክል ለመረዳትና ትርጉም ያለው ምስል ለማበጀት ስንዳክር ጉልበታችንን ጨርሰናል። ችግራችን የዕይታ ውሱን ነት ነው፤ በላይ በኩል ለመመልከት የሚያስችል ቁመት የለንም። በእግዚአብሔር የዕይታ ማዕዘን ማየት ብንችል እያንዳንዱ ትርጉም የለሽ የምትመስል ቋጦና ትብታብ ሳትቀር እግዚአብሔር ለሕይወታችን ያለውን ፈቃድ የምታሳይ የጥልፍ ክፍል መሆኗንና እርሱ ጊዜና ተሞክሮአችንን እንዲሁ እንደማያባክን መረዳት በቻልን ነበር።